

УВОДНИК

Шта ћемо са Уставом

Пише Мирослав Јовановић

Када је пре четири године Србија као самостална држава добила Устав, знале су се само две ствари: да је у много чему мањкав и непрецизан и да ће бити тешко промењив. Иако неке одредбе од 2006. још нису примењене, данас се јасно види да је тај Устав већ превазиђен, да су лоше поставке постале правна сметња нужним променама, да су неке контра принципима европских регула и да га је сада, упркос свему, практично немогуће променити.

Скоро свакодневно чују се аргументована мишљења да поједине уставне одредбе не ваљају. Управо претходних дана Србија је маркирана као једина европска држава у којој важи институт „бланко оставки“ народних посланика, јер Устав каже да су они „слободни“ да (под условима одређеним законом) „свој мандат неопозиво ставе на располагање политичкој странци на чији су предлог изабрани“, међутим њихова „слобода“ претворена је у тврдо партијско правило. Европа јасно каже – то је анти-демократски и с таквим правилом не можете у интеграцију с нама.

Али, пођимо од уставне преамбуле која је правни нон-сенс јер цео уставни текст „темељи“ на томе „да је Покрајина Косово и Метохија саставни део територије Србије, да има положај суштинске аутономије у оквиру суверене државе Србије...“ (и тако даље и томе слично), да малтене Србија постоји због КИМ и „заштите државних интереса“ на територији која је сада српска колико је некада Трст био југословенски.

Устав потом, у својим начелима, Републику Србију дефинише као „државу српског народа и свих грађана који у њој живе“, што је опет, с обзиром на националну структуру земље, непотпуно и дискриминирујуће.

Да је важећи Устав кочница и модернизацији државе чуло се ових дана и из нове политичке уније, Уједињених региона Србије, која је изашла са предлогом политичке платформе за регионализацију и децентрализацију земље по модерном европском моделу. Међутим, Устав је „тесан“ за постављање нове организације која регионе види као административне и политичке јединице са прерогативама власти (трећи или „средњи“ ниво власти), предвиђа дводому скупштину, већа овлашћења локалних заједница и низ других ствари које су по природи уставна материја.

Свеједно да ли ће пројекат УРС-а добити ширу подршку, садашњи Устав, који је зацементирао високоцентрализован апарат, није правни оквир за било какво ваљано и суштинско „разуђивање“ Србије.

Нема, уствари, дилеме да Устав мора на „оправку“ – али како? Једно од добрих решења у њему је да предвиђа тешку и сложenu процедуру (што је и уставноправно правило да највиши државни акт не би мењала свака власт како јој се ћефне), али наша незгода је што су таква правила, у завршном деветом поглављу које се зове „Промена Устава“, леп шлаг на лошој торти.

Конкретно, није проблем да се поднесе предлог за промену Устава, јер то може трећина посланика, председник Републике, Влада, 150.000 бирача, али све даље је за важеће политичке односе просто - нестварна прича. Прво, такав предлог мора да усвоји Скупштина двотрећинском већином, а ако не „прође“, у наредних годину дана не може се гласати о било којој новој иницијативи. Ако „прође“, Скупштина усваја акт о промени Устава, али опет двотрећинском већином, који мора да буде потврђен и референдумском одлуком, односно изјашњавањем свих грађана. На крају, ако више од половине гласача заокружи „за“, акт о промени Устава ступа на снагу, али опет тек пошто га прогласи Народна скупштина.

Дакле, међу скупштинским посланицима три пута треба обезбедити двотрећинску већину, што је за садашњи састав српског парламента немогућа мисија. Ваљда се зато као могућа помиње 2012. година, када падају редовни избори, међутим 'ајде нека се сада неко озбиљан усуди да прогнозира шта ће и тада бити. Ако сте докони, узмите оловку и баците се на политичку математiku. Шта кажете? Живеће још овај Устав, који зову и Коштуничин.

Посете државних и партијских функционера

Ко је овде домаћин

СТАТУС РАДНИКА ФАБРИКЕ АУТОМОБИЛА

Зна се да се ништа не зна

ОТПУШТАЊЕ РАДНИКА МЕГАМАРКЕТА

Диктирање отказа

СЕЂАЊЕ НА ДР СОЊУ ПЕРИШИЋ

И славуји су јој завидели

страница 4.

страница 11.

страница 16.

mazda

Ovlašćeni diler:
Nikom doo Kragujevac
Tel: 034-371-591

ФИЛИГРАН
ЗЛАТО - СРЕБРО
БАНАТСКО ДВОРИШТЕ - ПЕШАЧКА ЗОНА - КРАГУЈЕВАЦ

ВОДА ЈЕ ДРАГОЦЕНА

ТРОШИТЕ ЈЕ РАЦИОНАЛНО

Reciklaža kertridža i tonera

dobar kertridž
mir u kući

Karadordjeva 51, www.refillm.com
Tel. (034) 33 77 98 (034) 34 01 03 (064) 287 64 60

SMALLVILLE
KRAGUJEVAC

034 352 641

www.smallville.rs

Карикатура: Горан Миленковић

АНКЕТА **ДА ЛИ СТЕ ЧУЛИ ДА ЈЕ НАГРАДА ЗА ХВАТАЊЕ МАЛДИЋА ПОВЕЋАНА ДЕСЕТ ПУТА?**

М. Ивњишковић

Зоран Вујовић,
електротехничар:
- Смешна понуда и брука за Србију.

Бобан Јовинић,
геометар:
- Ја бих дао те паре сваком ко га ухвати, али да га сачувам од НАТО-а.

Јелена Алексић,
правни техничар:
- Не допада ми се та понуда.

Синиша Савић,
грађевински инжењер:
- Да, чуо сам за награду. Она је виртуална, психолошка, нема ко да је узме.

Марија Сретеновић,
професор:
- Нисам чула и немам коментар.

Ивана Ћукић,
економски техничар:
- Повећање нема ефекта, јер награда нема смисла.

Драган Умевић,
пољопривредник:
- Ко зна да ли је чича жив, а ако је - да ли је у Србији.

Рака Гавриловић,
пензионер:
- Ко ће ухватити духа. Заједница владајуће класе.

Јелена Божовић,
агент осигурања:
- Не вреди обећавати и сто милиона.

ДРУГА СТРАНА

Колициона ирејиска

Пише Драган Рајчић

Саопштење за јавност мањинског власника власти, утук 168:

„Драги грађани,
пошто сте нам само ви на срцу и даље због вас трпимо и оно што се трпети не може, тј. дозвољавамо нашем великом коалиционом партнеру да са нама чини шта му је воља. Нама се ништа не допада од онога што он ради, о томе говоримо иза сваког ћошка, саплићемо га понекад и у градском парламенту, али смо искупили мали и слаби да учинимо нешто озбиљније од тога. Да поднесемо оставке не долази у обзир јер бисте нас онда брзо заборавили, а знате и сами да се народ највише воли управо са овог места. Зато стежемо зубе и остајемо и даље на власти, чувајући ово мало функција што нам је допало по коалиционом споразуму као зеницу ока свог, што би рекао покојни друг Тито, Бог да му душу прости.

Волимо вас, можда и више него икад и, запамтите то већ једном, оволико се жртвујемо само због вас. Меморишите то што пре јер биће још избора, па ако опет дођемо на власт онда више ништа неће бити исто. А ако и буде, биће неупоредиво лепше кад га ми подвучемо жутим!”

Саопштење за јавност већинског власника власти, утук на утук 201:

„Грађани мили,
наш мали жгољави и уопште минијатурни коалициони партнер опет је био неваљао. Оговарао нас је иза леђа и саплитао испод стола и то баш сада када смо на најбољем путу да сви будемо једно тело, једна душа и једна глава. Зато смо му изrekli васпитну меру завртања ушију која је преко надлежних медија одмах извршена. Нисмо га ни сад искључили из коалиције јер нам је са Највишег места обећано да ће се мали поправити доласком хладнијих дана. Зато стежемо и ми зубе и такође трпимо оно што се трпети не може, тј. тетешемо гују у недрима, али све због вас. Јер, ако остваримо наш идеал да сви будемо једно тело, једна душа и, нарочито, једна глава, ето вама најлепшег новогодишњег поклона за овај степен демократије који смо достигли. Поздрављамо вас нашим традиционалним поздравом: За крст код кружног тока, краља и председника и отаџбину!”

Утук 214:

„Народе наш једини,
не одступамо са власти ни по цену да нам наш велики коалициони партнер почне да забија клинче под нокте. Ми, иначе, њега и даље не можемо очима да видимо, испод стола се максимално ногицамо и нећемо никад дозволити да сви будемо једна глава докле год се и нама у њој не укаже нешто конкретно. У име нашег дела коалиције која брине о вама срдачно вас поздрављамо и молимо за разумевање за наш изузетно тежак положај. Зар да се одрекнемо власти са које ионако не можемо ништа да урадимо! Ми јесмо мали, али толико наивни нисмо!”

Утук на утук 267:

„Уважени грађани,
шта да вам кажемо кад све знате. Жути малиша и даље чачка мечку, али ми сад нећемо из ината да га истерамо из коалиције докле год му не дође одоздо у главу која, као што опет знате, треба да буде једна. Нека види да није лако бити на власти чак ни у улози њеног декора. Ми ћемо, нормално, наставити да му заврћемо уши докле год не прогледа. И Највише место нема ништа против да наставимо са том васпитном мером јер је оно у својој партији управо на плану изградње једне главе најдаље отишло.

Поздрављамо вас поново нашим традиционалним поздравом, само сада без краља. Дакле, за крст код кружног тока, за председника са једном главом и за отаџбину нам милу!”

Коалициона преписка се наставља следећег радног дана.

Житопродукт
Крагујевац, Војводе Путника 70
Телефони: 034 370 303
370 215, 370 072, 370 135, 370 192
zitoprodukt@nadlanu.com

Брашно по произвођачким ценама

Произвођачке цене, гарантовани квалитет белог, лиснатог, печеног, замрзнутог пецива

Све врсте хлеба и пецива у нашим објектима: ТЦ Аеродром, Мала пијаца, код улаза у Житопродукт, у кругу Заставе, у Улици Драгослава Срејовића 5

ПРИВРЕДНО ДРУШТВО
ЗА ДИСТРИБУЦИЈУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ
ЦЕНТАР доо Крагујевац

Радно време од 7 – 15 сати

Пословнице:
Кнић 510 – 197
Рача 751 – 262
Баточина 842 – 311
Лапово 853 – 710

Благајна у центру:
7 – 18 сати – радним данима
7 – 13 сати – суботом

ЕД Електрошумадија Крагујевац

Централа 307 – 200
Дежурна служба 335 – 195
Прикључци 307 – 368
Пријава стања и рекламације 370 – 300

ОД САДА НА 4 ЛОКАЦИЈЕ!

ULJA
FILTERI
LAMELE I NAPADNA TELA
AUSPUSI "KILLER"

GUME
PUTNIČKI PROGRAM
TERETNI PROGRAM
POLJOMEHANIZACIJA
MOTORCIKLI I BICIKLI

TRAYAL
BESPLATNA MONTAZA!

1. Janka Veselinovića 72, 034 430 658
2. Atinska bb, Aerodrom, 034 372 371

У СУСРЕТ ЗАКОНУ О ЗАШТИТИ СТАНОВНИШТВА ОД ИЗЛОЖЕНОСТИ ДУВАНСКОМ ДИМУ

Угоститељи неспремни, произвођачи се обезбедили

Мада се пушачи углавном жале на то да ће новим прописима бити дискриминисани, угоститељи сматрају да ће главни ударац претрпети они, те да је ово још један у низу закона који ће многе оставити без посла и на локале ставити катанце

Пише Никола Стефановић

Шест месеци након што је усвојен закон километарског назива који за мету има конзументе дувана, дошао је тренутак који су њихови заклетни непријатељи, непушачи, жељно ишчекивали. Од 11. новембра, дакле тачно за седам дана, уживаоцима никотина у различитим облицима многа врата биће затворена, али ће пушаче свакако највише заболети знак прецртане цигарете у кафанама, ресторанима, хотелима...

Закон је у том погледу децидан, те ће сви ови објекти и сале површине преко 80 квадрата морати да имају само један део за пушаче, највише четрдесет квадратних метара. С обзиром да је број пушача много већи од оних других, јасно је да за многе неће бити места у „пушионици“. Ипак, већи проблем за све угоститеље је у томе што готово ни у једном објекту још нису извршене потребне реконструкције, то јест, ограђивање посебних пушачких делова.

Нисмо о томе чак ни разговарали, али не оспоравамо ништа, урадићемо оно што је потребно. Ако то значи да оградимо посебан одељак за пушаче, онда добро, каже Дејан Лукић, један од три власника ресторана „Палисад“. – Ових дана ћемо сести и осмислити како то да изведемо, али већ сада видим велики проблем. Ми викендом овде имамо „живу“ музику па ако, примера ради, тај део оградимо стаклом, постоји опасност да неки гост, уколико попије више, поломи то стакло. Осим тога, ако неко попије више па пређе у део где су непушачи, како га убедити и објаснити му да то не сме да ради. Па још ако их је више, ето проблема, констатује Лу-

кић и додаје да ће само ограђивање бити лако и брзо, да је објекат одлично климатизован, да има вентилацију, те да је изводљиво да дим не прелази у део за непушаче.

„Примитивни“ немачки закони

С друге стране, његов колега Милутин Пантовић, власник ресторана „Палас“, сматра да је непролазак дима из једне у другу просторију готово немогућ:

– Већ имамо два одељка, а пошто није једнако распоређен простор, већи део ће припасти непушачима. Плафон у мом објекту је виши од шест метара, што ретко који локал има, имам и посебну вентилацију, тако да верујем да ће то бити довољно. Али, сумњам да је могуће физички развојити два дела објекта тако да дим не пролази у део за непушаче. Нарочито ако имате као ја, а велики број објеката је управо такав, дрво између просторија. Тај дим ће свакако проћи у извесним количинама.

Пантовић, иначе по професији кувар, поредећи искуства из Србије и Немачке, где је такође дуго имао свој угоститељски објекат, сматра да сетом закона неко жели да Срби буду већи Немци и од Немаца.

– Стално се говори како тежимо Европи, па уводимо европске и стандарде, а о животном стандарду се не прича. Али, добро, нека се уведе ред, немам ништа против. Међутим, у многим стварима се претерује, а кад је реч о овом најновијем закону смејао сам се кад

сам га читао. У Немачкој је то решено просто: или се пуши или се не пуши. Не може као овде, онај има мање од 80 квадрата, он може да бира, а овај што има више не може, што је класична дискриминација, тврди Пантовић. – Формула је проста: нико неће да се определи за непушаче, јер зашто би заувек отерао пушаче. Овако се декларирало као пушачки локал, али тиме и непушачима врата остају отворена. Дакле, пушачима се забрањује, али не и непушачима, а то је велика разлика. На тај начин већина малих кафића постаје нелегална конкуренција.

И много другог се код нас разликује у односу на Европу. У Немачкој је, каже Пантовић, тачно одређено да непушачки део не може да буде тамо где је шанк и где се точи пиће, што у нашем закону уопште није прецизирано.

– Разлог зашто се нисам позабавио овим законом је и то што сам сву пажњу и труд усмерио на за-

довољење ХАСАП стандарда, чак сам платио и казну једном приликом зато што нисам имао дводелну судоперу. А платио сам је зато што је у Немачкој једноделна судопера савим нормална ствар, па сам аутоматски помислио да је и овде исто. Посебна прича су санитарни прегледи. У Немачкој сам само једном извадио санитарну књижицу и никад ми је нико више није тражио. Овде на сваких шест месеци мораш на мучне прегледе. Казна је 75 хиљада динара по запосленом ако немаш преглед, а ја имам седам радника. Десио се да смо каснили један дан и инспекција је, наравно, брже-боље долетела. А, ето, ни тај ХАСАП не испуњава огроман број објеката, мада су били дужни да то учине до 1. јануара ове године. Али, пошто се много тога у овој држави не поштује могуће да ће и с овим законом бити исто.

Посебне припреме, иначе, мораће да обаве хотелијери, који ће бити дужни да један број својих соба обележе као „пушачке“, а евентуално и цео спрат. Као и у случају ресторана, собе ће морати да буду „димно“ изоловане и са истакнутим знаком да је пушење у њима дозвољено.

Произвођачи адаптирали просторије

Када је реч о апсолутној забрани пушења, од 11. новембра она ће обухватити дванаест делатности и установе које се њима баве, без обзира да ли су у приватном власништву или су у питању државне институције. То значи да ће, на пример, апсолутна забрана важити у свим здравственим установама, од државних домова здравља и клиничких центара, до приватних клиника и амбуланти. Но, осталима је остављено да сами одлуче да ли ће имати посебну просторију у којој ће пушење

бити дозвољено, као и колику ће површину та просторија заузимати, те колико ће пушача истовремено у њој моћи да борави. Наиме, закон налаже да свака таква просторија има посебни вентилациони систем и да на видном месту буде означено колики је капацитет просторије, простим језиком речено – колико пушача вентилација може да „подржи“.

– Ми смо одавно издвојили једну просторију за запослене који спадају у групу пушача, независно од доношења новог закона, истиче Александар Раденовић из компаније за производњу грађевинске столарије „Сунце“.

– У радном простору свих наших објеката је забрањено пушење, како за запослене, тако и за госте, а у ту сврху имамо посебне просторије. Можда ће звучати занимљиво, али и иначе је мало пушача међу нашим запосленима. И сама спадам у ту групу, али ми није проблем да се одрекнем конзумирања у току радног времена и поред тога што постоје две до три цигарет-паузе. Просторије су адаптиране тако да постоји засебна вентилација која задовољава потребе наших запослених, каже госпођа Раденовић.

Оваква ситуација је и у другим сличним фирмама, јер је већина још по старим прописима једну просторију наменила пушачима. И док произвођачи мирно очекују нови закон, угоститељи се питају да ли ће успети уопште и да опстану.

– Немам ортака, имам свој објекат, дакле не плаћам кирију, имам много своје робе и уз то и сам радим у ресторану јер сам по професији кувар. Да немам све помануће услове, мислим да због свих ових закона не бих успео да се одржим у послу, тврди Милутин Пантовић, власник „Паласа“.

СВЕ ИНСПЕКЦИЈЕ УКЉУЧЕНЕ У КОНТРОЛУ

Казне од пет хиљада до милион динара

Апсолутна забрана пушења важиће за све институције државне управе, локалне самоуправе и здравствене заштите, образовне, васпитне, социјалне, као и установе за друштвену бригу о деци. Такође, сви објекти намењени спорту, култури, производњи, контроли и промету лекова и животних намирница обухваћени су овом врстом забране. Листу завршавају медији и простори који служе за јавна окупљања и састанке.

Спровођење закона надзираће све постојеће инспекције, свака у својој области. Тако ће здравствена и санитарна инспекција контролисати све здравствене установе, а просветна све образовне. „Антипушачку јединицу“ чине и инспекција рада, тржишна, туристичка и инспекција за превентивну заштиту.

Што се тиче казни, физичка лица ће у случају „хватања на делу“ попуштити најскупу цигарету у животу. Њена цена је 5.000 динара и плаћа се одмах.

Одговорно лице због тога што није спречило свог радника платиће од 30 до 50 хиљада динара, а фирма ће „частити“ државу са додатних пола милиона до милион динара.

ПОВОДОМ ПОСЕТЕ ПРЕДСЕДНИКА СРБИЈЕ

Ко је овде домаћин

Пракса да државни функционери, истовремено и чланови Демократске странке, у широком луку заобилазе „градску кућу“ и њене званичнике, што се поновило и приликом прошлонедељног доласка председника Србије, наводи на питање да ли је Борис Тадић дошао у Крагујевац као председник свих грађана или као председник странке

Пише Гордана Божић

У Крагујевцу је прошлог четвртка боравио Борис Тадић. О његовом доласку медији су 27. октобра обавештени преко сајта председника Републике са следећим планом и терминима посете: у 10 сати Шумадија сајам, уз напомену да ће „председник Србије присуствовати свечаном отварању тридесетпетих октобарских здравствених дана. У 11 часова Клинички центар, 11 и 30 обилазак фабрике „Фијат аутомоби-

ли Србија“, а у 13 и 30 била је предвиђена шетња центром Крагујевца и разговор са грађанима. Након тога, у 15 и 15 посета домаћинству Зорана Максимовића у Чумићу.

Истог дана, у поподневним сатим, из седишта Демократске странке у Крагујевцу прослеђен је позив медијима, са истим распоредом посете уз додатно објашњење да ће председник прошетати од аутобуског стајалишта код „Пионира“ до просторија Демократске странке.

Међутим, за разлику од председничког и страначког обавештења, на званичном сајту Скупштине града о најави догађаја за четвртак, 28. октобар, није било ни помена да у Крагујевац долази предсе-

дник државе. У позиву за медије најављено је да ће тога дана у 12 сати у Хали „Језеро“ редовну конференцију за новинаре имати КК „Раднички“, док су за 18 сати била најављена два догађаја - јавна расправа о Стратегији грађанског сектора и филантропије и изложба Салона антиратне карикатуре и промоција књиге Слободана Павићевића у просторијама Удружења Крагујевчана у Београду.

Градначелник у сенци

Дочек председника на Шумадија сајму, причају упућени, требало је да буде искључиво страначки и уз ако је икако могуће, уз изопштавање званичника из локалне самоуправе. Међутим, према последњој верзији протокола (прича се да их је било неколико) председника су дочекали градоначелник Верољуб Стевановић, директор сајма Ђорђе Белић, директор Клиничког центра

Слободан Обрадовић и председник Српског лекарског друштва у Крагујевцу Ненад Ђоковић.

Одмах по уласку у сајамску халу „бригу“ о председнику преузели су челници Градског одбора ДС-а, председник Горан Ивановић и потпредседник Душан Обрадовић. За сваки случај, из српске престонице је „потегло“ и други човек у ДС-у Душан Петровић, који је такође присуствовао отварању 35. Октобарских здравствених дана. У другом плану остала је посета председнице Скупштине Србије Славице Ђукић Дејановић, која је отворила Сајам, и министра здравља Томислава Милосављевића.

Наком Сајма председник је отишао у Клинички центар, а онда у „Заставу“. У 13 и 30 требало је да стигне ког „Пионира“, где га је чекао комплетан Градски одбор ДС-а, заједно са новинарима. После два сата стајања, по хладном вре-

мену, многи су одустали, док су најупорнији, који су се у међувремену поделили по групама дуж улице, дочекали председника који је стигао после 15 и 30. Успут су га пролазници, који су се ту затекли, понешто питали, а он им шармантно и дипломатски одговарао.

Иако је шетња у друштву страначких колега водила ка просторијама Градског одбора ДС-а, Тадић је на питање новинара да ли је његова посета део политичке кампање одговорио да му је циљ био да чује коментаре и примедбе грађана, а не припрема за ванредне изборе. Дружење са новинарима и грађанима завршило се испред просторија Демократске странке, где су се задужени за медије захвалили новинарима.

Након посете страначким просторијама и кафе паузе у једном од кафића у Главној улици, Тадић је кренуо пут Београда, свративши још у планирану посету домаћинству Зорана Максимовића у Чумићу.

Као да нису заједно

Сличних посета председника, као и неких министара Демократске странке било је и раније. Али, и тада, као и овом приликом, многи новинари контактирали су Информативну службу Скупштине града интересујући се о протоколу посете, као и о томе да ли ће високи званичници доћи у „градску кућу“ и да ли ће се, како српски ред и обичаји налажу, видети са домаћиним и првим човеком града или, пак, неким од ресорних функционера. Одговор је сваки пут исти: „Ми нисмо организатори посете и о томе ништа не знамо“.

О чему се ту у ствари ради и зашто се, као у периоду од 1996. године па на овамо, опет заобилази седиште највише власти у граду и њени званичници? Да ли су председник или претходни министри ДС-а у Крагујевац дошли као државни или партијски функционери?

Судећи по томе како се одвијала последња посета и ко је медије обавестио о протоколу, очигледно је да председник Тадић, као и остали, не долазе у овакве посете као пред-

- Коперантима који би дошли овде, инвестирали на десетине милиона евра и направили фабрику која ће да ради за 200.000 аутомобила, та инвестиција не би била исплатива. Планирано је да се оно шта они буду радили кроз бесцаринску зону пласира пре свега на руско тржиште, али пошто су Руси рекли да њима то не треба и да ће да дају милијарду евра да направе фабрику аутомобила, та прича више не држи воду. Према мојој процени, на овом послу који подра- зумева производњу од 200.000 аутомобила годишње биће запослено највише 3.500 радника, на производњи аутомобила у ФАС-у радиће око 2.500, а највише 1.000 радника ће бити запослено у фирми „Мањети Марели“, и то ће бити све, рекао је Михајловић.

Прво буџет, па преговори

Заменик председника Самосталног синдиката Фабрике аутомобила Зорана Марковића каже да би преговори синдиката са министром економије могли да почну када у Влади направи оријентациони план или нацрт буџета за наредну годину.

- Тада ће се знати колико ће бити пара и на шта ће оне бити трошене. Мислим да пре тога неће бити озбиљних преговора. Ми у синдикату се залажемо да се финансирање настави, јер нису радници Фабрике аутомобила криви што „Фијат“ и његови кооперанти због економске кризе касне са инсталирањем опреме за производњу нових модела аутомобила. Бићу мирнији када почне инсталирање нових преса у Пресерају, јер мислим да ће ту посао наћи и пресери из Фабрике аутомобила, каже Марковић.

ПРЕДСЕДНИК СА СТРАНАЧКИМ КОЛЕГАМА НА ПУТУ КА СТРАНАЧКИМ ПРОСТОРИЈАМА

„ВИШЕСТРАНАЧКИ“ САСТАВ НА ОТВАРАЊУ САЈМА

СТАТУС РАДНИКА ФАБРИКЕ АУТОМОБИЛА И ДАЉЕ НЕИЗВЕСТАН

Зна се да се ништа не зна

Пише Милутин Ђевић

Прошлонедељна посета председника Србије Бориса Тадића Крагујевцу и обилазак компаније „Фијат аутомобила Србија“ поново је под лупу јавности ставила питања почетка производње нових модела аутомобила, доласка „Фијатових“ коопераната и преласка радника из Фабрике аутомобила у заједничку италијанско-српску компанију. Обилазак фабрике и разговор са радницима који су прешли у ФАС одвијао се под светлима рефлектора и блицева фотоапарата, али су зато други, рекло би се значајнији разговори у овој фабрици, били иза затворених врата и присуства медија.

Тако је и безмало двочасовни разговор председника државе са челницима фабричког Самосталног синдиката остао скривен од јавности. Према незваничним информацијама из Фабрике аутомобила, Тадић је инсистирао и да се о тим разговорима не говори много.

Поред доласка „Фијатових“ коопераната, синдикалце је највише интересовало да ли ће се финансирање плата за око 1.600 радника Фабрике аутомобила и за колико наставити и када ће и колико људи из ове фирме (која има запослене, али не и имовину и производњу) прећи у „Фијат аутомобиле Србија“.

У синдикату кажу да на та питања од председника Тадића нису добили конкретне одговоре. Доласак коопераната, међу којима и фирме

Сада је сигурно да ће запослени у Фабрици аутомобила редовно примати плате до краја ове године, а да ли ће се финансирање око 1.600 радника наставити знаће се после преговора министра економије Млађана Динкића и представника Самосталног синдиката фабрике, који ће највероватније почети крајем новембра. У фабрици страхују да се не примени рецепт З30-а и фирма угаси преко ноћи

„Мањети Марели“, пре свега зависи од планова торинске компаније и предузећа који прате аутомобилску индустрију. То исто важи и када је у питању прелазак радника Фабрике аутомобила у заједничку фирму.

Према незваничним информацијама, Тадић је синдикалцима обећао да ће лично путовати у Торино на још један разговор са првим оперативцем „Фијата“ Серђом Маркионеом, после којег би много тога могло да буде јасније.

Нема решења без коопераната

Председник није могао да одговори да ли ће и наредне године радници Фабрике аутомобила примати плате од државе, јер то једноставно није у његовој надлежности. О томе одлуку доноси Министарство економије и Влада Републике Србије.

Иначе, протоколом и анексом протокола, који су потписали репрезентативни синдикати Групе „Застава возила“ и министар економије Млађан Динкић, предвиђе-

но је финансирање радника Фабрике аутомобила до краја ове године. Тада је договорено је да преговори о статусу запослених у овој фирми почну средином или крајем овога месеца, после изјашњавања „Фија-

ШТА ЈЕ БОРИС ТАДИЋ СКОРО ДВА САТА РАЗГОВАРАО СА СИНДИКАЛЦИМА ИЗ ЗАТВОРЕНИХ ВРАТА

ставници државне власти. Да им је то превасходни циљ и намера, информативне службе из председничког или неког министарског кабинета контактирале би овдашње колеге у Скупштини града и заједнички утаничили протокол посете, а не би о томе медије обавештавао Градски одбор ДС-а. Исто тако, градоначелник као домаћин града не би требало да буде у сенци функционера ове странке приликом посете овдашњим институцијама. Ваљда је страначким вођама, уколико нису директори истих, место у страначким просторијама или, рецимо, на улици, као и свим другим грађанима који су хтели да виде председника. Овако је све је било подређено странци, док су сви остали били у другом плану. Овакав утисак не би требало да преовладава, тим пре што су у Крагујевцу демократе у коалицији са „Заједно” и имају све привилегије у градској власти. Било би најнормалније да се, ако ништа друго, бар труде да заједно и делују.

Овако, по већ виђеном сценарију, којих је дакле било и претходних месеци и година, државни функционер оде у посету неком граду, али нити се најави нити дође до градских званичника, већ се упути у просторије своје странке. Изгледа да је циљ сваке такве посете да се из централе провери и евентуално „поделе пацке” или похвали рад у локалним одборима странке. Успут се званичници мало прошетују и поразговарају са грађанима, не били набацили неки политички поен, јер никад се не зна да ли ће још наредних сто година бити на власти или ће можда већ сутра бити нови избори.

Градске или општинске функционере гледају да избегну колико је год то могуће, уколико нису из исте странке. Ако јесу, онда је слика сасвим другачија. Организује се дочек, сјати се цела локална свита и сви њихови приде, па грађани изађу на улице, сликају се, позирају и сви су срећни и задовољни.

Можда је овом приликом, уместо заључка најбоље цитирати натписе са старих графита „Само вас гледамо” и „Много личите, бре”.

Са друге стране, највероватније под притиском Међународног монетарног фонда, Млађан Динкић све чешће изјављује да су субвенције привреди велике и да их треба смањити. То додатно допринио оправданом страху радника Фабрике аутомобила да ће прича о овој фирми завршити на сличан начин када је Влада преко ноћи угасила чувени 330 и неколико хиљада људи практично оставила на улици.

Иначе, према Михајловићевим речима, Влада и Министарство економије су у два наврата покушали да престану са финансирањем или умање плате радницима Фабрике аутомобила. Он каже да је у овој држави све могуће и да су велики притисци из многих градова да се престане са финансирањем фабрике у Крагујевцу.

Ако би се Влада одлучила на такав потез, морала би из буџета да издвоји милионе евра за отпремнине које по протоколу мора да исплати радницима Фабрике аутомобила. Зна се да је просечан радни стаж око 1.600 радника који нису прешли у „Фијат аутомобили Србија” између 25 и 30 година, да је отпремнина 300 евра по години стажа па није тешко израчунати да би овај потез Владу коштао између 13 и 15 милиона евра. А за исплату годишњих нето плата радницима Фабрике аутомобила потребно је мање од шест милиона евра.

СЕДНИЦА УПРАВЕ УЈЕДИЊЕНИХ РЕГИОНА СРБИЈЕ

За равномерно развијену Србију

До сада су све политичке странке мислиле да Србија може да се развија уколико се одлуке доносе из центра. Ми сматрамо да ће Србија много брже и демократичније да се развија ако се одлуке доносе из темеља наше државе, из општина и региона, јер не можете кућу градити с крова, нити из дневне собе, већ морате кретати од темеља, а темељ Србије су људи који живе у својим општинама, рекао је Млађан Динкић, председник Удружених региона Србије, на седници Управе ове политичке организације, којом приликом је представљен и усвојен Нацрт платформе за регионализацију и децентрализацију Србије.

Ако желимо да идемо ка ЕУ, морамо и да прихватимо европска правила, а Европа је данас Европа региона. Одлуке се не доносе у Бриселу, чак ни у државама чланицама, већ у кључним регионима, да би онда Брисел слушао њихов глас, наглашено је на овом скупу, одржаном минуле недеље у београдском Центру „Сава”.

Први човек Г17 плус и УРС сматра да је неопходно развојити шта су надлежности централне власти, а шта локала и региона. То, по његовим речима, није јасно, те је уследила појава Нацрта платформе за регионализацију и децентрализацију Србије, чији је основни циљ, између осталог, да се и други убеди како би дали подршку овом документу.

■ Суштинске промене

Србија не може да брже да напредује ако сви региони и све општине у Србији немају подједнаке шансе. А да данас то није тако говоре бројни подаци.

Иако чак четири петине грађана живи у унутрашњости, где се прикупља и највећи део пореза, плате су највеће у Београду, а незапосленост дупло мања него у остатку наше земље. У неким местима, попут Бојника, Лебана, Пријепоља или Беле Цркве, незапосленост је чак и 20 пута већа него у београдској општини Врачар. Плате у главном граду су и до три пута веће него у Куршумлији или Владичином Хану. Млади који живе у унутрашњости осећају да тамо за њих нема перспективе, а садашња централизована држава и систем доводе до тога да богате општине у Србији постају још богатије, док сиромашне даље пропадају.

Циљ регионализације је и праведнија расподела прихода који се убирају на нивоу Републике, ради смањења разлика у развијености региона. Тиме се истовремено смањују и миграције ка великим градским центрима. У овом тренутку, судећи према ситуацији на терену, регионалне разлике у Србији су међу највећим у Европи.

Ради успостављања политичких региона и даље децентрализације у Србији, потребно је извршити суштинску промену постојећег Устава или донети нови, каже се у Нацрту платформе за регионализацију и децентрализацију Србије. Нови Устав би, према овом документу, требало да предвиди три нивоа власти у Србији: републички, регионални и локални. Садашњи управни окрузи били би укинута, а део њихове администрације могао би да буде преузет у будућу регио-

Седам региона са својим органима власти, Веће региона у оквиру Народне скупштине са 35 посланика, више општина од сада постојећих, праведнија територијална расподела прихода и другачији модел одлучивања о њима – основне су поставке Нацрта платформе за регионализацију и децентрализацију Србије, усвојене у београдском „Сава центру”

налну администрацију. У новом Уставу Србије било би предвиђено постојање седам региона, њихова територија и главне надлежности. Сваки регион би донео свој статут који узима у обзир релевантне географске или посебне карактеристике. Највиши орган власти на том нивоу била би регионална скупштина, која би се бирала на изборима комбинованим пропорционално-већинским системом. Она бира свог председника апсолутном већином посланика, са листе посланика који су директно изабрани од стране грађана – као и два до шест потпредседника.

Регионална влада ја највиши орган извршне власти региона, бира је регионална скупштина, а број чланова владе одређен је статутом региона и зависи од од величине региона, од надлежности које су му пренете. Она би имала од седам до тринаест чланова, укључујући два потпредседника и председника, који се бира са листе посланика који су директно изабрани од грађана.

Нови Устав требало би да предвиди успостављање Већа региона у оквиру Народне скупштине Србије – као представничког тела региона на републичком нивоу. Биће то тело које у регионализовану и децентрализовану државу пружа шансу регионима и општинама да координирају своје активности, као и да учествују у доношењу републичких закона који су од значаја за развој региона, али и у раду републичке администрације у вези са питањима која се тичу региона. Скупштина Србије би, фактички, остала једнодомна, а број посланика у републичком парламенту требало би смањити са 250 на 200. Веће региона имало би 35 чланова (по пет из сваког региона) и не би било класично законодавно тело, због чега су његови чланови истовремено и најзначајнији представници извршне власти региона.

■ Нови Устав - императив

У Нацрту платформе за регионализацију и децентрализацију Србије, о којем се у Центру „Сава” разговарало готово пуна три сата, забележено је да већина земаља у Европи, са којима би Србија могла да се упореди, има много више општина од нас. Данас су српске општине највеће на старом континенту, како по величини територије, тако и по броју становника. Као такве, оне нису довољно ефикасне у задовољењу потреба грађана у локалу. Имајући у виду европске стандарде, број општина требало би увећати најмање два пута – одговарајућом поделом садашње територије градова и општина. Председници општина и градоначелници бирали би се директно. Локалне заједнице са више од 5.000 становника добиле би могућ-

ност да постану општине, док би заједнице са више од 10.000 житеља требало да постану општине. Београд је истовремено главни град Републике Србије и седиште региона.

Учествујући у расправи о овој веома значајној и актуелној теми, Већерољуб Стевановић, први човек „Заједно за Шумадију” и потпредседник Уједињених региона Србије, потенцирао је да је ово кључно питање за „регионалце”, да су месеци који долазе прави тест за показивање и доказивање њихове доследности и дораслости политици за коју се залажу и боре.

У овом тренутку, кад смо усвојили овај документ, ми ћемо имати само два пута: један је пут неког компромиса, дакле да не истрајемо у том захтеву да дође до промене Устава, а други је да тражимо да то буде одмах. Ми из „Заједно за Шумадију” смо за промену Устава одмах, рекао је Стевановић.

Пред уједињеним регионалцима је велики задатак да до лета, кроз разговоре са другим политичким странкама, грађанима, стручним удружењима, невладиним организацијама и осталима, придобију већинску Србију за ову идеју која је, по многим, чињеницама, животним истинама и својом директношћу „разоружала” бројне присталице централизма и поруке у стилу: „не таласај”.

Стевановићев позив да се истраје до остварења циља, односно до промене Устава, подстакао је бројне учеснике овог скупа да им заједнички именоватељ у дискусији буде: Ово је пројекат који ће донети добру Србију, не плашимо се противника који ће нас напасти свим снагама следећих дана, верујемо да ова платформа неће остати мртво слово на папиру, да ће поборницима другачијих концепата бити криво што се управо они нису сетили ове идеје регионалаца.

Слободан ЦУПАРИЋ

Ову рубрику у склопу пројекта **Разумна СРБИЈА** суфинансира

МИНИСТАРСТВО КУЛТУРЕ СРБИЈЕ

ПРЕДЛОГ РЕГИОНАЛНЕ ПОДЕЛЕ

Седам центара

Седишта региона су: Нови Сад (Војводина), Београд, Крагујевац (Шумадија и Поморавље), Зајечар (источна Србија), Ниш (јужна Србија), Ужице (западна Србија), Косовска Митровица (Косово). У случају постојања иницијативе за промену седишта региона, у складу са Уставом, скупштина региона може организовати референдум на коме се грађани могу непосредно изјаснити о евентуалној промени седишта региона.

БИВШИ ВЛАСНИК „КАЗИМИРА ВЕЉКОВИЋА”
НАМЕРАВА ПОНОВО ДА КУПИ ФИРМУ

Лов у мутном

Пише Милош Пантџ

Након тронедељног штрајка запослених у септембру 2008. године поништена је приватизација Грађевинског предузећа „Казимир Вељковић” и од тада ова фирма је практично престала са радом јер од неуспешне продаје није успела да се опорави. Купопродајни уговор са извесном Оливером Клисарић из Трстеника поништила је Агенција за приватизацију, пошто власница није испунила обавезе из социјалног програма. Али, током нешто више од годину дана, колико је фирма била приватизована, постало јасно да је прави купац Горан Весић, бивши фудбалер и предузетник из Крушевца, који је био постављен на место директора предузећа.

Сада када је над „Казимиром Вељковићем” у Привредном суду у Крагујевцу отворен стечај јер је дуже од три године рачун у блокади, Весић је уложио жалбу на отварање овог поступка. Он је упутио писмо у коме обавештава суд да је он највећи мањински акционар фирме и да има намеру да поново купи пакет од 70 посто капитала предузећа, који је након поништена приватизације враћен у власништво државе, ако тај пакет Агенција поново понуди на продају.

Да је Весић озбиљан у намери да повећа свој удео у фирми, која је за време док је он био власник прокоцкала последњу шансу за опстанак, потврђује и Радојица Арсенијевић, функционер Самосталног синдиката грађевинских радника Србије и бивши радник овог предузећа.

■ Докупио акције

Према подацима до којих је он дошао, бивши власник „Казимира” је недавно докупио акције мањинских акционара на берзи и сада поседује 18 одсто власништва предузећа. Арсенијевић, који је ове податке нашао на сајту Централног регистра хартија од вредности, сматра да је Весић увећао свој део акција у скорије време и то од оног дела којег су се мањински акционари одрекли у корист државе да би стекли право на деонице јавних предузећа.

Из свега произилази да је држава опет продала део акција фирме Весићу. То је невероватно, јер је држава већ једном њему продала већински пакет акција,

Иако је за време док је власник био Горан Весић уништена последња шанса да предузеће опстане, он намерава да поново купи већински пакет акција, мада на то нема право ни по закону, јер је и у Књажевцу овај предузетник запечатио судбину два предузећа

видела с ким има посла и продају поништила. Да је права држава она таквом предузетнику не би продала ни једну једину акцију ове фирме, у којој сви знамо како је пословао, каже Арсенијевић.

Он додаје и да му је потпуно нејасан резон због којег Весић докупљује акције, јер је највреднија имовина коју фирма сада поседује а то је управна зграда, под хипотеком коју је ставила Пореска управа због ненамиреног дуга.

НЕМА ШАНСИ ЗА ОПОРАВАК:
ЉУБИНКО ЈАНКОВИЋ

У време док је крушевачки бизнисмен био власник „Казимира Вељковића”, од јула 2007. до септембра 2008. године, фирма није успела да покрене пословање јер није одблокиран њен рачун. Радници су ступили у штрајк у августу 2008. јер им власник није исплатио три лична дохотка, а дприноси за Фонд ПИО нису били уплаћени за десет месеци. У том тренутку радницима, којих је тада било око 200, фирма је договала и по 200.000 до 250.000 за неисплећана плате из периода пре приватизације. Тада је и затражена контрола Агенција за приватизацију, која је утврдила да купац није испунио обавезе из социјалног програма, и поништила приватизацију.

Радници који су предводили штрајк тада су саопштили да је Весић за време управљања фирмом продао две хале предузећа у

Улици Ђуре Ђаковића, бетоњерку и армирачки погон, за које су тврдили да имају милионску вредност у еврима, али је према подацима до којих су они дошли та имовина продата по знатно нижој цени. То није било довољно да се одблокира рачун предузећа, које је у том тренутку било у блокади за дуг од 70 милиона динара, што је за 24 милиона динара већа блокада него у тренутку куповине предузећа.

■ Неизбежан стечај

Љубинко Јанковић, који је након поништене приватизације постављен за заступника државног капитала у фирми, каже да предузеће након овога није имало ни теоријске шансе да се опорави и покрене делатност, јер са блокираним рачуном није могло да учествује на тендерима, а без два највреднија погона тешко је могло било шта да гради.

Једино што је могло да се уради за 200 преосталих радника фирме која је некада запошљавала преко 1.000 грађевинаца било је да се од државе издејствује социјални програм, што је и учињено, и 170 запослених је напустило фирму као технолошки вишак. Данас у „Казмиру” ради само 30 радника и сви су ангажовани на пословима обезбеђења, изузев три службеника који раде на укњижењу преостале имовине фирме.

Од имовине у предузећу је остала управна зграда код школе „Светозар Марковић”, која још није укњижена и под хипотеком је Пореске управе. Остало је и самачки хотел у Станову, који је изграђен на туђем земљишту, као и

УПРАВНА ЗГРАДА ФИРМЕ ЈЕ ПОД ХИПОТЕКОМ ПОРЕСКЕ УПРАВЕ

стара циглана у овом насељу, на коју имамо право коришћења. Једина укњижена имовина је 1,25 хектара земље у индустријској зони. Укупна процењена вредност предузећа је 110 милиона динара, а дугови су 350 милиона динара, каже Јанковић.

Управо због тога ни њему није јасно који су разлози бившег власника Весића да планира поновну куповину већинског пакета акција предузећа, што је економски гледано потпуно бесмислен потез. И да Агенција неким случајем опет изнесе на продају 70 посто капитала фирме, овај бизнисмен не би ни по важећем Закону о приватизацији имао право да се појави на аукцији, јер коме се једном поништи нека приватизација, тај губи право да учествује на било којој другој.

Нова аукција за „Казимир”, по тврђењу Јанковића, сасвим сигурно се неће десити, јер предузеће нема ни теоријске шансе да избегне стечај. Једина могућност била би да се фирма налази у поступку реструктурирања, али такав поступак није отворен јер су дугови вишеструко већи од имо-

вине, каже заступник државног капитала. Предстечјени поступак отворен је у привредном суду 19. октобра и ако у року од 60 дана неко од поверилаца уплати предујам од 300.000 динара водиће се редовни стечајни поступак.

Горану Весићу, међутим, није поништена једна, већ три приватизације. У књажевачком крају он важи за бизнисмена после чиих куповина су две фирме престале да раде, а запослени остали без посла. Једна је Радио телевизија Књажевац, а друга Предузеће за путеве. Зорица Ранђеловић, одборница у Скупштини општине, која је радила као новинарка у РТВ Књажевац, каже да је приватизација овог предузећа, које је купило друго лице, али је јавна тајна била да је прави купац Горан Весић, поништена у марту 2009. године, јер купац није испунио обавезу инвестирања од два милиона динара, док су плате касиле. Фирма је након тога ушла у стечај који још траје, 24 за послена је изгубио посао, а Књажевац је остао без радија и телевизије.

Иста судбина задесила је и Предузеће за путеве, које је купио овај бизнисмен, али је приватизација поништена јер није испунио уговорне обавезе. Ни та фирма не ради, а бивши раници туже предузеће за заостале плате, због чега ће имовина бити продата. И поред свих ових тешких искустава и последица које су са њим имала три предузећа, овај бизнисмен би опет да учествује у приватизацијама, што довољно говори о њему, али још више о друштвеној клими у којој се код нас овај процес одвија.

ИЗА ГОРАНА ВЕСИЋА СУ ТРИ ПОНИШТЕНЕ
ПРИВАТИЗАЦИЈЕ

РАДНО-ПРОИЗВОДНО ТАКМИЧЕЊЕ МЕТАЛАЦА СРБИЈЕ

Додељена мајсторска писма

Победник 37. такмичења металаца, на коме је учествовало 92 такмичара из 22 предузећа, је Мирко Бешевић радник чачанске Фабрике резног алата

У хали „Механичке обраде” фабрике „Застава камиони” од 29. до 31. октобра одржано је 37. радно-производно такмичење металаца Србије. За титулу најбољег мајстора надметало се 92 такмичара из 22 екипе и 15 градова.

Свеукупни победник је Мирко Бешевић, металобрусач Фабрике резног алата из Чачка.

У категорији металостругар најбољи је био Драган Радусин из фирме „Нов кабел” из Чортановаца, за најбољег металоглодача проглашен је Душан Кеџман, радник Фабрике котрљајућих лежајева из Темерина,

док је мајсторско писмо међу металобрусачима добио Аца Јеремић из трстеничке „Прве петолетке”.

Најбоље бравар алатничар за ову годину је Драган Николић из крушевачког „14. октобра”, први међу заваривачима – гасно је радник „Локомотиве” из Ниша Зоран Стевановић, у дисциплини заваривачи рел победио је Горан Словић из Фабрике аутомобила, у маг заваривању Горан Мандић, радник „Севера” из Суботице и у дисциплини заваривачи тиг за победника је проглашен Ненад Арсенијевић из „Застава оружја”.

Надметање металаца отворио је министар рада и социјалне политике Расим Љајић, а заставу металаца на јарбол подигао је Александар Глишић, ученик трећег разреда крагујевачке „Политехничке школе”. Покровитељ 37. такмичења била је Скупштина града Крагујевца, а генерални спонзор Група „Застава возила”.

Традиционално такмичење металаца установљено је пре 38 година и за то време само једном, у време НАТО бомбардовања 1999. године, није одржано.

НАЦРТ ПЛАТФОРМЕ ЗА РЕГИОНАЛИЗАЦИЈУ И ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИЈУ СРБИЈЕ

Уједињени региони Србије

Разлози за политичку регионализацију и децентрализацију Србије

Да би Србија брже напредовала, сви њени региони морају имати једнаке шансе. Нажалост, данас није тако. Републичка администрација данас не уважава све своје општине и градове на исти начин. Иако чак 4/5 грађана живи у унутрашњости, где се и највећи део пореза прикупља, плате су највеће у Београду, а незапосленост дупло мања него у остатку наше земље. У неким местима, попут Бојника, Лебана, Пријепоља или Беле Цркве, незапосленост је чак и 20 пута већа него у београдској општини Врачар. Плате у главном граду су чак 3 пута веће него у Куршумлији или Владицином Хану.

Млади који живе у унутрашњости осећају да тамо за њих нема будућности. Због тога је на десетине хиљада младих напустило своја родна места, јер тамо за њих нема ни посла, ни шанси. То доводи до раздвајања породица, пражњења територија, посебно пограничних места, и додатно продубљује већ иначе изражене неравномерности у развоју. Садашња централизована држава и систем доводе до тога да богате општине у Србији постају још богатије, а сиромашне још сиромашније.

Превише власти је данас концентрисано у Београду. Седишта готово свих институција се налазе само у престоници, а грађани са правом сматрају да им немају једнак приступ. Таква ситуација штети и самом главном граду и зато мора да се промени. Преко је потребно извршити децентрализацију Србије и дати знатно већа овлашћења, средства и одговорност локалним властима. Регионима и локалним самоуправама треба омогућити да непосредно утврђују своје развојне приоритете и препустити им да решавају своје локалне проблеме. То ће бити ефикасније уколико се у Србији успоставе три координирана нивоа власти – републички, регионални и локални.

Треба омогућити грађанима да директно бирају своје представнике на локалу и у регионима, уз могућност веће контроле и лаког опозива оних политичара који изневере њихово поверење. Што више овлашћења и одговорности треба пренети на регионални и локални ниво, јер људи на локалу и у регионима су много више мотивисани од републичке администрације да реше локалне проблеме. Јаче локалне самоуправе и снажни региони заједно ће помоћи да цела Србија ојача и брже иде напред ка Европској унији како би сви њени делови имали једнаке користи од европских интеграција.

Регионализација и децентрализација Србије треба да омогуће да држава постане истински сервис грађана. То је процес који практично државу доводи грађанима на њихова врата и омогућава им да много лакше реше своје локалне проблеме. Децентрализацијом се грађанима даје шанса да директно утичу на побољшање квалитета живота у месту у коме живе. Равномернији регионалним развојем смањују се разлике које стварају напетости између појединих подручја, чиме се јача Србија у целини.

Кључни аргументи за Србију региона

1. Принцип вишестепене власти подразумева да сви послови који ефикасно могу да се обаве на нижем нивоу (регионалном или локалном) треба да буду и пренети на тај ниво. Овај принцип, гарантован Европском повељом о локалној самоуправи, приближава власт грађанима и гарантује њихово директно учешће у процесу одлучивања.

2. Модерна држава заснована је на темељима чврстих принципа локалне самоуправе. Они подразумевају поштовање географских, културних, историјских и природних специфичности на локалном и регионалном нивоу и њихово уважавање у планирању локалног и регионалног развоја.

3. Централизоване државе достигле су лимит у својим административним и политичким капацитетима. Политичка децентрализација одговорности, надлежности и моћи, кроз јачање регионалног и локалног нивоа, доводи до јачања целе државе. Децентрализована држава је знатно ефикаснија и кориснија за грађане, а њена администрација модернија и бржа у решавању конкретних локалних проблема. Спуштањем моћи одлучивања са вишег на нижи ниво, са републичког на регионални и локални ниво одлучивања, власт се приближава грађанима и одлуке постају много делотворније.

4. Локална и регионална самоуправа представљају гарант демократије у најсавременијем облику. Ова чињеница је од посебног значаја за земље које пролазе кроз транзицију.

5. Локална и регионална самоуправа је власт која је формирана од локалних представника и најближа је својим комшијама који је непосредно бирају. Управо због тога је веома мотивисана да помогне људима у локалној заједници чије проблеме решава. Овакав приступ обезбеђује ефикасније следећа стварних потреба локалних заједница, као и адекватно планирање и спровођење политика на локалном, регионалном и националном нивоу.

6. Као будућа држава кандидат за чланство у Европској унији, Србија мора да усклади свој правни систем са европским нормама. Да би Србија успешно наставила процес придруживања ЕУ, неопходно је да спроведе свеобухватну реформу државне управе, у којој увођење принципа регионализације и децентрализације има значајно место. Европска унија је данас децентрализовано демократско друштво које почива на филозофији еврорегионализма, као облику повезивања суседних области или региона. ЕУ све више фон дова опредељује право за регионални и локални развој и доноси све више нових прописа којима се јачају регионалне и локалне самоуправе. С друге стране, повезивање региона кроз европске институције отвара могућност грађанима тих региона да преко својих представника утичу на вођење европске политике.

7. Формирање административних региона подстиче и убрзава локални и укупни економски развој. Региони располажу својим буџетом, знају боље да одреде приоритете сопственог развоја и више су мотивисани за успех у вођењу регионалне политике у односу на централне власти. Различитим мерама и подстицајима региони се такмиче и труде да повећају инвестиционе атрактивности, развијају инфраструктуру и јачају људске ресурсе на својој територији, а све у циљу бржег подизања животног стандарда грађана.

8. Циљ регионализације је и праведнија прерасподела прихода који се убирају на нивоу републике, ради смањења разлика у развијености региона. Тиме се истовремено смањују и миграције ка великим градским центрима. У овом тренутку, регионалне разлике у Србији су међу највећим у Европи. Разлика између најмање и највише развијене општине у Србији је 1:15. Регионализација и суштинска децентрализација Србије представљају једини начин на се постоеће разлике у развијености општина и региона значајно ублаже.

1. УСТАВНЕ РЕФОРМЕ

Ради успостављања политичких региона и даље децентрализације у Србији, потребно је извршити суштинску промену постојећег Устава или донети нови. Нови Устав би требало да предвиди три нивоа власти у Србији: републички, регионални и локални. Садашњих 29 управних округа треба укинути, а део њихове администрације преузети у будућу регионалну администрацију.

Основни садржај уставних реформи

Србија би требало да постане регионализована држава, са три нивоа власти

– републичким, регионалним и локалним.

Нови Устав Србије предвидео би постојање седам региона, њихову територију и надлежности. Региони Србије су:

1. АП Војводина (1.968.356 становника, 21.506 км²)
2. Регион Београд (1.630.582 становника, 3.227 км²)
3. Регион Шумадија и Поморавље (1.339.088 становника, 14.370 км²)
4. Регион Источна Србија (446.443 становника, 10.998 км²)
5. Регион Јужна Србија (1.019.818 становника, 14.007 км²)
6. Регион Западна Србија (944.520 становника, 14.423 км²)
7. АП Косово и Метохија (10.887 км²)

Општине би имале право да покрену иницијативу за промену територије региона, тј. за њихово премештање из једног региона у други. Одлуку о том питању доносили би грађани непосредним изјашњавањем на референдуму, у складу са Уставом.

Устав треба да гарантује право на сарадњу између региона и општина у складу са њиховим идентитетом и изворним и пренетим надлежностима. Регионална Скупштина треба да добије могућност да доноси прописе у посебним областима у оквиру својих надлежности у региону, заснованим на Уставу. Градови и општине треба да имају само административне надлежности.

Сваки регион би донео свој статут, који узима у обзир релевантне географске и/или посебне карактеристике. Статутом се може предвидети постојање посебних области у оквиру региона, у складу са историјским, културним, географским или етничким посебностима. Статут региона мора бити одобрен од стране Народне скупштине Републике Србије. Статут региона садржи:

- 1) Организациони оквир и надлежности региона;
- 2) Број чланова регионалне скупштине;
- 3) Број чланова регионалне владе.

Нови Устав морају пратити и пратећи закони о финансијској децентрализацији, финансирању региона и враћању имовине регионима и локалним самоуправама.

2. ПОЛИТИЧКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ РЕГИОНА

2.1. Регионална Скупштина

Скупштина региона је највиши орган власти на регионалном нивоу. Скупштина региона бира се на изборима комбинацијом пропорционално-већинским системом, у пропорцији 50/50 (изборни систем који се данас примењује при избору посланика у АП Војводини). Регионалне скупштине бирају сена 4 године и имају број посланика који одговара величини региона према броју бирача, при чему се половина бира са листа политичких странака.

Број посланика у регионалним скупштинама:

- АП Војводина максимално 120 посланика
- Регион Београд максимално 100 посланика
- Регион Шумадија и Поморавље максимално 120 посланика
- Регион Источна Србија максимално 60 посланика
- Регион Јужна Србија максимално 90 посланика
- Регион Западна Србија максимално 90 посланика
- Регион Косово и Метохија максимално 60 посланика

Регионална скупштина може да донесе одлуку о мањем броју посланика него што закон допушта.

Регионална скупштина бира свог председника апсолутном већином посланика, са листе посланика који су директно изабрани од стране грађана, као и 2-6 потпредседника.

Скупштина региона самостално доноси одлуке о успостављању нових оп-

штина на својој територији, у складу са новим законом о локалној самоуправи и потребом за што већом децентрализацијом власти.

Скупштина региона одлучује о формирању обласних канцеларија на територији региона, којима се поверавају одређене надлежности дефинисане статутом региона. Скупштина региона такође одлучује о равномерном размештању седишта институција региона по читавој територији. На овај начин, институције региона приближавају се грађанима и помажу бржи развој локалних средина, узимајући у обзир све њихове специфичности.

2.2. Регионална влада

Регионална влада је највиши орган извршне власти региона. Регионалну владу бира регионална скупштина. Број чланова владе одређен је статутом региона, а зависи од величине региона и надлежности које су му пренете. Регионална влада се састоји од 7 до 13 чланова, укључујући и председника владе и 2 потпредседника.

Председник владе региона бира се са листе посланика који су директно изабрани од стране грађана. Председник регионалне владе полаже заклетву на Уставу Републике Србије у присуству председника Републике Србије.

Регионална скупштина може да донесе одлуку да се регионална влада састоји од мање чланова него што статут допушта. Сваки члан регионалне владе, укључујући и председника, преузима одговорност за један или више ресора.

Стандардни ресори сваке регионалне владе су: регионалне финансије и буџет, регионална јавна администрација и запошљавање, образовање, култура и спорт, здравство, регионални економски развој, туризам и просторно планирање, регионални саобраћај, пољопривреда, социјално становање и заштита животне средине.

2.3. Надлежности региона

Надлежности региона биће прецизно утврђене уставним законом усвојеним од стране Скупштине Србије (законом о утврђивању надлежности), као и статутом региона. Европска пракса познаје следеће надлежност региона:

- Разрада и усвајање статута региона у оквиру Устава Србије;
- Усвајање регионалних прописа у оквиру надлежности региона;
- Одређивање регионалних симбола и начин њихове употребе;
- Регулисање избора регионалних и општинских тела, њихове организације и јавних услуга и званичне употребе језика; кода за особље у јавном сектору (државни службеници и агенти региона и општина);
- Усвајање регионалног буџета и годишњих биланса;
- Регионални порези;
- Надзор над општинама;
- Заштита људских и мањинских права;
- Сарадња са другим регионима у Србији;
- Прекогранична сарадња са територијалним заједницама других зема-

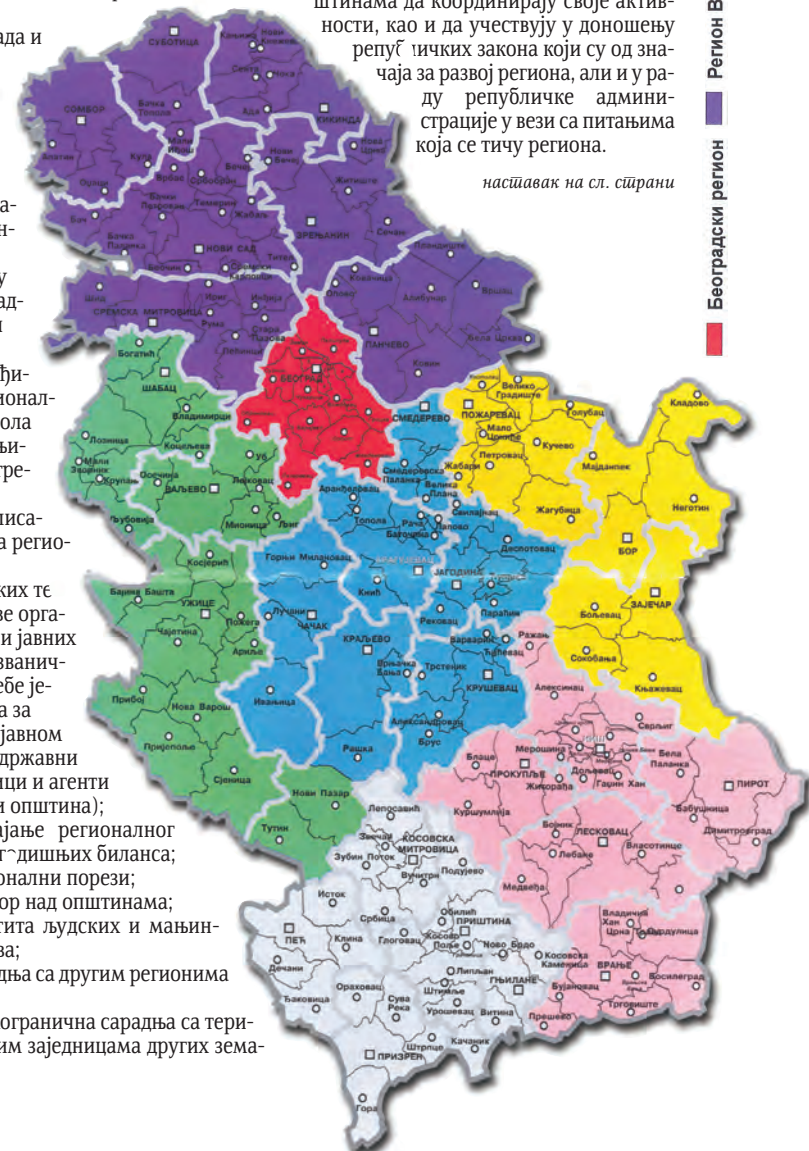
ља у складу са спољном политиком Србије и уз обавезу поштовања територијалног интегритета и правног поретка Републике Србије;

- Регионално планирање и зонирање;
- Регулација урбаног планирања и развоја;
- Учешће у доношењу одлука око режима експлоатације природних ресурса на својој територији;
- Регулација руралних области, пољопривреде, узгоја стоке, брига о домаћим животињама, риболов, лов, управљање воденим и шумским богатством, туризам, угоститељство, бање и одмаралишта;
- Регулација регионалног железничког, путног и речног саобраћаја;
- Организовање сајмова и других догађаја од значаја за економски развој региона;
- Статистичка служба и статистичка истраживања од посебног значаја за регион;
- Организација информација од регионалног значаја;
- Заштита животне средине и паркова природе, заштита села;
- Одбрана од елементарних непогода и заштита становништва и имовине у ванредним ситуацијама;
- Организација референдума у вези са питањима од значаја за функционисање региона;
- Заштита здравља, болнице, установе за социјалну помоћ и помоћ деци;
- Оснивање образовних, културних и научних институција;
- Развој културе и заштите културних добара;
- Политика према младима, спорт и физичко образовање;
- Прописи који се односе на различите специфичне професије од важности за развој региона.

2.4. Веће региона у Народној скупштини Републике Србије

Нови Устав би требало да предвиди успостављање Већа региона у оквиру Народне скупштине Србије, као представничког тела региона на републичком нивоу. То ће бити тело које у регионализованом и децентрализованом држави пружа шансу регионима и општинама да координирају своје активности, као и да учествују у доношењу републичких закона који су од значаја за развој региона, али и у раду републичке администрације у вези са питањима која се тичу региона.

наставак на сл. страни

Ми предлагемо нову, модерну, ефикасну и једноставну верзију представничког тела региона у републичком парламенту, а у складу са правцем у коме се управо реформишу постојећи дводомни парламенти у земљама Европске уније, с обзиром да се нису показали као довољно ефикасни.

Скупштина Србије ће фактички остати једнодомна, а број посланика у републичком парламенту би требало смањити са 250 на 200. Веће региона би се формирало као тело које би чинили представници региона који су непосредно бирани од стране грађана у својим срединама и који за свој рад у републичкој скупштини не би примали никакву накнаду. Већа региона би имала 35 чланова, а чинили би га:

- 7 председника регионалних влада;
- 7 председника регионалних скупштина;
- по 3 представника сваког региона, делегираних од стране регионалних скупштина.

Делегирани чланови Већа региона морају бити председници општина са више од 50.000 становника.

На овај начин, било би обезбеђено да свих 35 чланова Већа региона чине представници који су на регионалним или локалним изборима непосредно изабрани од стране грађана, с обзиром да је предвиђено да се председници регионалних влада и регионалних скупштина морају бирати са листе посланика који су непосредно изабрани, што важи и за градоначелнике и председнике општина. Имајући у виду да би чланови Већа региона своја лична примања већ остваривали у институцијама региона и локалних самоуправа у којима су бирани од стране грађана, они не би имали право на додатну новчану накнаду за рад у Већу.

Веће региона није класично законодавно тело, због чега су његови важни чланови истовремено и најзначајнији представници извршне власти региона. Овако репрезентативан састав Већа региона је нужан, с обзиром да би ово тело имало велика овлашћења у односу на сва питања која се тичу развоја региона. Европска пракса познаје следећи опсег надлежности Већа региона:

I Право на законодавне иницијативе из регионалних и локалних надлежности (нацрт се шаље Влади, која има рок од 6 недеља да га проследи Народној скупштини на разматрање);

II Право на давање мишљења о законодавним иницијативама које се тичу региона и општина (мишљење се прослеђује Народној скупштини у року од 6 недеља);

III Право на давање сагласности на одређене законе, укључујући и могућност вета;

- 1) Веће региона мора да се сложи са уставним законима и одредбама које се тичу региона (у овом случају неопходна је двотрећинска већина у Већу региона, што значи најмање 24 гласа);
- 2) Закони који се тичу финансија региона (нпр. порески закони, који утичу на приходе региона, или закони који обавезују регионе на финансијске расходе или доприносе у природи);
- 3) Закони који утичу на регионалне организације и администрацију;
- 4) Право на давање мишљења и право вета на законска акта која се тичу питања која су у надлежности региона;
- 5) Право на учешће у питањима око европских интеграција, која се тичу региона;
- 6) Право на покретање поступака пред Уставним судом.

Ингеренције Већа региона биће уређене посебним законом. Уколико се Веће региона простом већином не сложи са неким републичким законом који се односи на регионе у року од 6 недеља од његовог усвајања, републички парламент може да донесе „обавезујућу одлуку“ простом већином у циљу усвајања тог закона. Уколико Веће региона одбаци републички закон двотрећинском већином, републички парламент мора да донесе обавезујућу одлуку такође са двотрећинском већином.

Већем региона председавају председници регионалних влада који се мењају по азбучном реду на сваких шест месеци. Веће региона такође може имати своје стручне комисије и одборе, који му помажу у раду. Веће региона има канцеларију у Београду.

2.5. Седиште региона

Сваки регион има своје седиште у коме се налази седиште регионалне владе и регионалне скупштине, као и кључне институције регионалне самоуправе и администрације. Пожељно је да неке од административних институција буду смештене и у другим деловима региона, како би се остварила једнака доступност регионалних институција свим грађанима.

Седишта региона су: Нови Сад (АП Војводина), Београд, Крагујевац (Регион Шумадија и Поморавље), Зајечар (Регион Источна Србија), Ниш (Регион Јужна Србија), Ужице (Регион Западна Србија) и Косовска Митровица (АП КиМ).

У случају постојања иницијативе за промену седишта региона, у складу са Уставом, скупштина региона може организовати референдум на коме се грађани могу непосредно изјаснити о евентуалној промени седишта региона.

3. ЛОКАЛНА САМОУПРАВА

3.1. Врсте локалних самоуправа

- Главни град Београд, као престоница Републике Србије и као седиште региона
- Градови
- Општине

3.2. Уставне гаранције за општине и измене општинске територије

Општине би требало да имају висок степен аутономије гарантован уставом и то на основу принципа супсидијарности. Општине су надлежне за све што се искључиво или највише односи на локалне заједнице и што може да обухвати једна таква заједница у оквиру својих надлежности.

У појединим случајевима и под одређеним околностима, као што су регионални јавни интереси, регионална скупштина може да одлучи да сједини општине или да подели неку општину, или да на неки други начин измени територију неке општине. У том случају, општине морају бити консултоване пре измене њихових граница. Регионална скупштина или општине могу захтевати да се о овом питању спроведе референдум на нивоу општине. Сви ови случајеви морају бити детаљно утврђени кроз измену Закона о локалној самоуправи и Закона о територијалној организацији градова и општина.

3.3. Број општина

Тренутно у Републици Србији има 23 града и 150 општина. Функције и структура општина у Србији дефинисани су Законом о локалној самоуправи и Законом о територијалној организацији из 2007. године.

Већина земаља у Европи с којима би Србија могла да се упореди има много више општина него Србија. Данас су српске општине највеће у Европи, како по величини територије, тако и по броју становника. Као такве, оне нису довољно ефикасне у задовољењу потреба грађана на локалу и не омогућавају равномерну расподелу прихода из централног буџета на одговарајуће локалне пројекте.

Имајући у виду европске стандарде, број општина би требало увећати најмање два пута, одговарајућом поделом садашње територије градова и општина. Иницијативу за успостављање нових општина поднеле би локалне заједнице, уз одговарајући број потписа становника у тим местима која желе већи степен локалне аутономије, а коначну одлуку о успостављању нових општина доносила би Скупштина региона.

Општина са више од 20.000 становника, која је од изузетног значаја за развој региона, може да тражи од регионалне владе да има сопствене статут, кога би потврдила регионална Скупштина. Статут подразумева додатне надлежности и одговорности општине. Новим законом, локалне заједнице са више од 5.000 становника добиле би могућност да постану општине, док би локалне заједнице са више од 10.000 становника требало да постану општине. При доношењу одлука о успостављању нових општина, један од важних критеријума свакако би требало да буде и удаљеност локалне заједнице од постојећег центра општине. Успостављањем нових општина, грађани би добили могућност да директније и активније одлучују о унапређењу живота у локалним срединама у којима живе.

3.4. Надлежности општина и градова

Закон о локалној самоуправи из 2007. хармонизовао је у великој мери прописе о локалној самоуправи са Европском повељом о локалној управи. Према томе, надлежности општина у Србији су готово исте као надлежности општина у европским земљама и није их потребно битно мењати.

Као изворне надлежности општина, издвајају се: Избор општинских органа; Делимично опорезивање на нивоу општине; Запошљавање и надзор над особљем; Локалне политике у области безбедности; Пристојност на јавном месту; Отварање предузећа, мала и средња предузећа; Управљање тржницама; Локални јавни превоз; Електрична енергија, гас и грејање; Погребне услуге; Доношење општинских прописа; Усвајање општинских и градских симбола.

Да би се обезбедила неопходна стручност у сложеним питањима, држава и региони могу да понуде да се неке аутономне општинске надлежности пренесу на ниво регионалне управе (на пример, грађевинске дозволе).

Поверене надлежности: Републичка влада и региони преносе даље надлежности на општине, укључујући организацију републичких и регионалних избора и референдума.

3.5. Општински органи

Скупштина општине: Скупштина општине је тело које доноси коначне одлуке о пословима који су у аутономној надлежности општина. Одлуке припремају одбори (комисије), а затим их усваја скупштина.

Општински извршни одбор: Председник општине може да пренесе надлежност над одређеним пословима када је то неопходно (нпр. у пословима која су у аутономној надлежности) и спровођење одређених задатака на општински Извршни одбор који је одговоран Председнику општине.

Председник општине - градоначелник: Председник општине је орган општине који је одговоран Скупштини општине за аутономне надлежности. Председник општине је носилац извршних надлежности. Председник општине обавља послове заједно са Извршним одбором.

У области поверених надлежности, Председник општине извршава функције у име републичке Владе или региона и поступа по њиховим налозима.

Избор председника општине - градоначелника: Председници општина и градоначелници би се бирали директно од стране грађана на непосредним изборима двокружним системом.

Директни избори за председника општине представљају прилику да се спречи растућа незаинтересованост грађана за политику и апстиненција бирача. Директни избори даће стимулацију грађанима да се заинтересују за политику на локалном нивоу и да преузму сопствену судбину у своје руке.

3.6. Главни град Београд

Главни град Београд је истовремено и регион којим грађани управљају као локалном самоуправом. Град Београд спроводи надлежности општина предвиђене уставом, функције које му је поверила република у складу са законом, надлежности из свог опсега надлежности и одговорности, као и активности предвиђене законом и статутом града.

Град Београд има сва својства региона, као и функције дефинисане општинским и административним одлукама. Град Београд је један од седам региона у Србији, највећи град у Србији са сопственим статутом и главни град Републике Србије.

Градска/Регионална скупштина: Скупштина Града/Региона Београда је представничко тело које се састоји од 60 до 100 одборника који се бирају на период од четири године. Скупштински одборници врше двоструке функције у градској и у регионалној скупштини. Они усвајају или спроведе законе из сопствених надлежности.

Скупштина Града/Региона Београда бира председника и два потпредседника апсолутном већином.

Скупштина бира чланове радних тела (већа и комисија) на предлог одборничких група и у пропорционалном односу на број одборника у Скупштини Града/Региона. Надлежности Скупштине Града су бројне и обухватне у одговарајућим надлежностима скупштина градова у Европи.

Градоначелник: Градоначелник представља град Београд и регион Бео-

града и поступа у своје име и обавља извршне функције града Београда. У име региона Београда градоначелник врши функцију председника регионалне Владе.

Градоначелник има два заменика који га/је мењају у случају дужег одсуства и/или из неког другог разлога који спречава градоначелника да обавља своје дужности. Заменике градоначелника бира Градска скупштина након што их постави градоначелник.

Градоначелник је истовремено и председник градског Већа и регионалне Владе са правом гласа.

Тренутно у Београду постоје неке градске општине које имају додатне надлежности. Циљ реформе би требало да буде да све градске општине имају исте надлежности.

Специфичности Београда, као главног града Србије су:

- Београд представља уједно и главни град Републике и седиште региона.
- Градоначелник Београда је истовремено и председник региона.
- Одборници Скупштине града су истовремено и одборници регионалне Скупштине и Скупштине града.
- Чланови градског Већа су истовремено и чланови регионалне Владе и чланови градског Већа.
- Скупштина заседа истовремено као Скупштина града и као регионална Скупштина. Исто важи и за градско Веће.
- Број одборника градске Скупштине треба смањити тако да има максимално 100 одборника.
- У поређењу са главним градовима европских земаља, Београд има превише градских одборника, због чега треба смањити непотребне трошкове.
- Број чланова градског Већа треба би смањити на 9 до 11 чланова.
- Надлежности Скупштине града су у складу са европским стандардима и не треба их превише мењати.

4. МЕЂУРЕГИОНАЛНА И МЕЂУОПШТИНСКА САРАДЊА

С обзиром да ће број општина бити значајно увећан и међуопштинска сарадња мора бити унапређена. Да би се заштитиле адекватне перформансе и добро управљање упркос мањој величини општина, правни оквир међуопштинске сарадње мора бити побољшан, због чега треба донети посебан закон о међурегионалној и међуопштинској сарадњи. Општине (и региони) морају бити спремне да створе заједничке институције ради обављања економских активности.

Устав гарантује општинама право на међусобну сарадњу у складу са њиховим идентитетом, политичком структуром и њиховим изворним и пренетим надлежностима. Међуопштинска сарадња мора бити одобрена од стране регионалне Владе.

Међурегионална и међуопштинска сарадња треба да се оствари нарочито у следећим областима: регионална и локална администрација; обавезно школство; општински путеви; обданишта; домови за старије суграђане; постројења за отпадне воде; центри за уклањање отпада; водоснабдевање; животна средина; здравствене установе; социјална заштита.

5. ФИСКАЛНА ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИЈА

Закон о финансирању локалних самоуправа из 2006. представљао је веома важан реформски корак у области децентрализације јавних финансија. Овај закон прецизније организује структуру прихода локалних самоуправа. Он такође води ка већој стабилности, додатном повећању финансијске моћи, финансијској безбедности и до одређеног степена фискалној аутономији јединица локалних самоуправа.

Према овом закону, јединице локалне самоуправе финансирају се из: сопствених прихода, заједничких прихода и трансферних средстава (из буџета Републике Србије).

Постоје два неизоставна услова за ефикасно вршење јавних функција на локалном нивоу: располагање одговарајућим локалним приходима и сопствена локална имовина.

Потребно је донети посебан уставни закон о финансирању региона. Треба успоставити систем финансијске равноправности, како би се смањила неједнакост између региона. Систем финанси-

рања сва три нивоа власти (националне, регионалне, локалне) треба да буде једноставан и транспарентан. Он би био део Закона о финансирању региона и локалних самоуправа и новог Закона о финансијској равноправности, које би усвојила републичка Скупштина. Закон о финансијској равноправности бавио би се равномерном поделом пореских прихода, трансферима и равномерним и праведним сношењем трошкова између републичке Владе, региона и општина.

Извори финансирања региона

Расходи региона финансирали би се из:

- одговарајућег учешћа у републичким пореским приходима;
- донација и субвенција са националног нивоа, као и из предприсупних фондова Европске уније;
- осталих прихода (нпр. приходи од регионалне својине).

За финансирање функција региона користио би се део ПДВ-а, пореза на плате и пореза на добит предузећа. Ради се о пореским приходима који се прикупљају искључиво од стране републичких пореских органа. Не би се уводили додатни регионални порези, нити било какви други намети, већ би се само извршила прерасподела постојећих прихода, у складу са надлежностима које се са републике преносе на регионе.

Укупни приходи региона, који се добијају на основу одговарајућег учешћа у републичким приходима, треба да буду распоређени између различитих региона на основу мешовитог система: 75% би се распоредило у складу са бројем становника региона, а 25% на основу одређених критеријума равноправности, којима би се допринело смањивању неједнакости између региона. Ови критеријуми равноправности узели би у обзир старосну структуру становништва, степен миграција у појединим регионима, стопу незапослености у региону, фискално стање региона, бруто домаћи производ региона, квалитет регионалне инфраструктуре, итд.

Региони би такође могли да добијају трансфере и друге донације од централне власти, укључујући и средства из претприсупних фондова ЕУ. Регионалне власти би слободно располагале тим средствима. Одређени наменски трансфери били би коришћени за финансирање посебних надлежности региона које су пренете од стране републичких власти или за посебне активности које одреде републичке власти. Основна намена ових трансфера била би смањење неједнакости између региона.

6. КОНТРОЛА РЕГИОНАЛНИХ И ЛОКАЛНИХ ВЛАСТИ

У складу са повећаном децентрализацијом власти и преносом важних надлежности на регионе и локалне самоуправе, мора се појачати и контрола рада регионалних и локалних власти.

С обзиром да би грађани директно бирали градоначелника и председника општине, они би добили право да их непосредно и смењују, уколико нису задовољни њиховим радом. Референдум за опозив председника општине или градоначелника био би одржан уколико најмање 1/4 пунолетних грађана са територије општине или града својим потписима подржи иницијативу за опозив. Покретач иницијативе за опозив морао би да поднесе финансијску гаранцију у вредности 2% од предвиђеног буџета јединице локалне самоуправе за календарску годину, која му се, у случају успеха референдума за опозив, враћа. На овај начин, спречила би се злоупотреба референдума за опозив као средства политичке опструкције рада локалне самоуправе, уз истовремено јачање контроле локалне власти од стране грађана који је бирају.

Биће уведена обавезна пријава имовине свих локалних и регионалних функционера. Сва изабрана и постављена лица на локалном и регионалном нивоу имаће обавезу да једном годишње пријављују своју имовину.

Државна ревизорска институција ће добити овлашћење да контролише буџете органа региона и локалних самоуправа, као и локалних јавних предузећа. У случају утврђених неправилности или злоупотреба, осим кривичних и прекршних пријава, државна ревизорска институција могла би да иницира поступак за смену лица одговорних за почињене прекршаје.

ПРОТЕСТ СТУДЕНАТА ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА

Руководство факултета уважило свих 20 захтева Савеза студената и Студентског парламента

Добили шта су тражили

Протест студената крагујевачког Правног факултета, одржан прошле среде, у рекордном року добио је свој епилог. Само два дана касније руководство факултета уважило је свих 20 захтева будућих правника.

Снижаваће цена такси за промену испитивача, плаћање школарине на четири рате, увођење ослобађајућих колоквијума за студенте који уче „по Болоњи“, безуслован упис четврте године, два испитивача на сваком предмету – само су неки од захтева које су Савез студената Правног факултета и Студентски парламент проследили деканату.

Испуњење ових захтева донеће, по речима Стефана Вука Милановића, председника Савеза студената и Студентског парламента, боље услове студирања будућим правницима.

– Протест ни у ком случају није био усмерен против руководства факултета или неког од професора појединачно, већ је искључиво организован да бисмо обезбедили бољу организацију наставе и смањење цена прескупих такси на факултету. Наши захтеви условно се могу поделити на три групе. Прва група односила се на студенте прве и друге године, који студирају по новом систему, друга на студенте завршних година, док се остали тиче свих нас, а то су цене, каже Милановић.

Савез студената је за „болоње“ тражио увођење ослобађајућих колоквијума, другог испитивача на предметима Општа историја државе и права и Српска правна историја.

– Правни је последњи од факултета Универзитета у Крагујевцу који је студијске програме ускладио са Болоњским системом и он се у пракси још увек не примењује у потпуности. „Болоња“ подра-

зумева два испитивача на сваком предмету, а ми на првој години имамо два предмета на којима испитује један исти испитивач, професор Марко Павловић, каже наш саговорник.

До пре неколико месеци долазила је професорка из Новог Сада као други испитивач, али се она, након „случаја Чворовић“ и медијске прашине која се подигла, једноставно повукла, па су ова два предмета остала без алтернативног испитивача. Са овим захтевом скопчано је и смањење такси за промену испитивача. До сада су студенти који су желели да их испитује други професор то „задовољство“ морали да плате 5.000 динара уколико су на трећој или

СТЕФАН ВУК МИЛАНОВИЋ

четвртој години, односно 2.000 ако су на првој или другој. Сада ће промена професора коштати 1.500 динара.

– За „болоње“ смо тражили и

ПРОТЕСТ БУДУЋИХ ПРАВНИКА УРОДИО ПЛОДОМ

увођење ослобађајућих колоквијума, односно могућност да део испита положи током године. Студенти прве и друге године су и до сада током године полагаали колоквијуме, али они приликом изласка на испит нису вредновани. За студенте треће и четврте тражили смо увођење стручне праксе, односно поновно отварање Правне клинике, која је до пре неколико година функционисала на нашем факултету. Сматрамо да студенти када дипломирају са факултета

не треба да оду само са теоријским већ и практичним знањима и зато је отварање Правне клинике за нас изузетно значајно, објашњава Стефан Вук Милановић.

Један од „најштакљивијих“ захтева свакако је било и омогућавање безусловног уписа четврте године, са само одслушаном трећом годином. Због чињенице да је трећа година на овом факултету најтежа, 80 одсто студената, по речима нашег саговорника, управо на овој години одустаје од даљег студирања. Безуслован упис би, сматрају у Савезу студента, охрабрио студенте да наставе школовање.

– Од управе факултета смо тражили и да распоред испита буде истакнут најмање 15 дана пре термина одржавања испита, као и да се на време знају тремини пријава, пошто пријављивање након истека рока кошта 1.000 динара, да не причамо о томе да се дешавало да пет дана пред испит студенти не знају ни када је пријава ни

када ће изаћи на полагање. Тражили смо и да испитна питања и литература за сваки испит буду истакнути на сајту факултета, као и да се школарина, уместо у три, плаћа у четири рате. Успели смо да се изборимо и да радно време читаонице буде продужено за још два сата, па ће тако сада студенти у њој моћи да бораве до поноћи, каже наш саговорник.

У Савезу студената и Студентском парламенту су задовољни и због још једне чињенице – уважен им и усмено изречен захтев да се професори суздрже од мешања у студентско организовање и рад студентских организација. Савез студената постоји, по речима Стефана Вука Милановића, искључиво због студента и тако ће и остати.

М. ОБРЕНОВИЋ

НАЈАВА ПРИВРЕДНЕ КОМОРЕ ДА ПРЕРАСТА У УДРУЖЕЊЕ ПОСЛОДАВАЦА**Жесток судар са Унијом послодаваца**

Иницијативу да се Привредна комора Србије трансформише у Удружење послодаваца и заузме место у Социјално-економском савету подржао и Савез самосталних синдиката Србије, али је постојећа Унија послодаваца идеју дочекала „на нож“, уз тврдњу да је Комора организација у којој је чланство обавезно и законски регулисано

Писмо председника Привредне коморе Србије Милоша Бугарина које је крајем октобра упућено на адресе многих предузећа и синдикалних организација изазвало је опречне, па и бурне реакције. То не треба да чуди ако се има у виду да је тим писмом озваничена намера Привредне коморе да се у складу са законом трансформише у добровољно Удружење послодаваца Србије и да на основу утврђене репрезентативности заузме место у републичком Социјално-економском савету и активно се укључи у социјални дијалог и преговоре пре закључивања општег и гранских колективних уговора.

Председник ПКС Милош Бугарин написао је да се привреда Србије данас суочава са последицама једне од највећих економских криза:

„Зато је неупходно да пронађемо нове механизме и начине деловања како би на ефикаснији начин обезбедили проходност у заступању заједничких интереса српске привреде. Један од начина је укључивање чланова Привредне коморе Србије, као највећег националног удружења, у социјални дијалог између удружења послодаваца, синдиката и државних органа, у законски прихватљивој форми“, написао је Бугарин.

У Привредној комори сматрају да би се на овај начин унапредио квалитет институционалног дијалога и допринело ефикаснијем усаглашавању међусобних односа послодаваца, представника запослених и државних органа.

Иницијативу Привредне коморе Србије подржао је Савез самосталних синдиката Србије. Председник ове организације Љубислав Орбовић упутно је допис председни-

цима фабричких синдикалних организација у коме наглашава да би трансформацијом коморе у Удружење послодаваца Србије били превазиђени постојећи проблеми и застој у социјалном дијалогу и колективном преговарању.

Орбовић је препоручио фабричким синдикатима да подрже формирање новог удружења послодаваца, јер је и Веће савеза самосталних синдиката закључило да је потребно да се чланице Привредне коморе Србије укључе у социјални дијалог и колективно преговарање.

Ова иницијатива није, међутим, наишла на разумевање у Унији послодаваца.

У саопштењу Уније истиче се да је на делу покушај стварање организације која ће послужити нечијим политичким интересима.

„Унија послодаваца Србије као невладин, нестраначка и независна организација

послодаваца није ни на који начин укључена у активности Привредне коморе Србије на формирању националне организације послодаваца. Према међународним конвенцијама које су услов за чланство у Међународној организацији рада, послодавачка организација може бити само она која почива на принципу добровољног чланства, а Привредна комора Србије је, као и све друге коморске организације широм света, организација у којој је чланство обавезно и регулисано законским прописима“, наводи се у саопштењу.

У Унији послодаваца тврде да сва покретна и непокретна имовина Привредне коморе Србије припада привредницима који су годинама улагали и као таква делом припада и оним предузећима која су чланови Уније послодаваца, а који су по принципу обавезности деценијама одвајала новац за финансирање рада Привредне коморе Србије.

„Та имовина се не може дати на располагање били ком појединцу или интересној групи која покушава да је присвоји“, наводи се у саопштењу Уније послодаваца.

Да би ново Удружење послодаваца Србије било репрезентативно и укључило се у рад Социјално-економског савета и колективно преговарање, према одредбама Закона о раду, треба да окупља десет одсто од укупног броја послодаваца у Србији, који запошљавају најмање 15 одсто запослених у Србији.

М. ЂЕВИЋ

НАЈАВЉЕНЕ ИЗМЕНЕ ГРАДСКИХ ОДЛУКА Казне веће десет пута

Уколико одборници Скупштине града потврде предлог Градског већа, за непоштовање прописа о чишћењу града, пијацама, ауто такси превозу или радном времену СТР-а прекршиоци ће плаћати казне увећане и до 10 пута. Најнижи износ казне за предузећа уместо 5.000 износиће 50.000 динара

Градско веће усвојило је измене градских одлука о висини казни за непоштовање прописа у области комуналних услуга које су вишеструко веће него до сада. Ако овај предлог усвоје и одборници Скупштине града прекршиоци ће убудуће плаћати казне увећане и до 10 пута.

Градска управа за инспекцијске послове припремила је 14 измена одлука, међу којима су градске одлуке о одржавању чистоће, снабдевању града топлотном енергијом, пијацама, обављању димничарских услуга, јавном превозу путника у градском и приградском саобраћају, ауто такси превозу, радном времену угоститељских, трговинских и занатских објеката, држању домаћих животиња...

Измене одлука се односе на износ новчане казне за физичко, правно и одговорно лице у предузећима која не поштују прописе. Уместо садашњих казни које износе од 250 до 25.000 динара уследиће нове од 2.500 до 75.000 динара.

Казне за правно лице кретаће се у распону од 50.000 до милион динара, што је увећање за 10 пута. Најнижи износ казне за предузетнике биће увећан са 2.500 на 5.000 динара.

Коначну реч о нацртима тих одлука даће одборници Скупштине града на првом наредном заседању. Да ли из разлога што „ценовник“ још није потврђен, и поред обећања да ће више информација бити доступно јавности, из градске Управе за инспекцијске послове нисмо добили детаљније податке о новим казнама. Тако за сада изостају одговори на питања као што су, на пример, који је то прекршај био „тежак“ 5.000 динара, а ускоро ће коштати 50.000 динара, или у којој ситуацији ће предузеће бити најстрожије кажњено са милион динара.

Да ли се новим казнама припрема „терен“ за Комуналну полицију која треба да почне са радом у децембру? И у децембру прошле године више градских одлука је претрпело измене, па је у делу који предвиђа мандатне казне које комунални полицијци изричу на лицу места, за очигледне прекршаје, било прописано да физичко лице плати 2.500 динара, а предузеће 10.000 динара.

Такође, ни из Управе за послове Градског већа нису могли да нам проследи материјал који је представљен градским већницима када су дали сагласност за оштрије казне.

А. Ј.

Напуштена и рунирана зграда некадашње штампарије „Никола Николић“ претворена је у леп објекат, у коме се на простору од 1.200 квадрата налази више од 20.000 артикала беле технике, аудио и видео опреме и предмета за домаћинство

Они који ретко залазе у део града у близини главне аутобуске станице, а прошлог понедељка су то учинили како би присуствовали отварању нове робне куће беле технике и опреме за домаћинство „Три О“, били су

СВЕЧАНО ОТВАРАЊЕ РОБНЕ КУЋЕ „ТРИ О“

пријатно изненађени потпуно преуређеним објектом у Улици Војислава Калановића, где се налазила некадашња штампарија „Никола Николић“. Напуштена и рунирана зграда штампарије, чија је приватизација поништена, сада изгледа модерно, као да је тек направљена по најсавременијим стандардима.

У овом велелепном објекту, са изложбеним простор површине

ОТВОРЕНА НОВА РОБНА КУЋА

Три О у Крагујевцу

ЗГРАДА БИВШЕ ШТАМПАРИЈЕ У НОВОМ РУХУ

за уређење дома, хидро и термо изолације, водоводних и канализационих материјала, ауто програма, гвожђаре и алата, по веома повољним ценама и условима плаћања. Робна кућа је отворена сваког дана од 7 до 20 сати, а љубазни продавци нуде помоћ на сваком кораку.

Иначе, компанија „Три О“, чији су власници браћа Саша и Небојша Орловић из Аранђеловца, основана је 1991. године. Од мале гвожђаре у Аранђеловцу, фирма сада у свом власништву има ланац робних кућа и мало-продајних објеката, апартмане на Опленцу и штампарију.

Од започињања посла Орловићи су продавали само квалитетну робу реномираних произвођача, по приступачним ценама, па су тако постали веома популарни код својих суграђана. Успешно половање омогућило им је да прошире бизнис. Након пресељења у нови пословни простор у центру Аранђеловца, за стратешког парт-

нера су одабрали фирму „Горенје“, чије су производе потрошачи радо прихватили због високог квалитета свих апарата, обезбеђене гаранције и разгранате мреже сервиса.

Данас у Аранђеловцу под ознаком фирме „Три О“ раде робна кућа, гвожђара, студио малих кућних апарата и галерија подова и столарије са широким асортиманом артикала за домаћинство. Такође, ова фирма поседује и велепродају беле технике.

Током последњих неколико година отворен је ланац робних кућа у Тополи, Лазаревцу, Младе-

ВЕЛИКА ПОСЕЂЕНОСТ ВЕЋ ПРВОГ ДАНА

новцу, а од 1. новембра и у Крагујевцу.

Планови су, кажу у „Три О“, да до 2015. године постану лидер на тржишту Шумадије, отварањем малопродајних објеката у свим градовима у околици: Врњачкој Бањи, Краљеву, Чачку, Горњем Милановцу, Љигу.

Као и све велике компаније које су дошле у Крагујевац, и „Три О“ су донеле дарове. Тако су Дечији дом „Младост“ и издвојено одељење Основне школе „Сретен Младеновић“ у Реснику, која слави стогодишњицу од оснивања, добила на поклон по један рачунар.

Г. БОЖИЋ

СМОТРА ЗИМСКЕ СЛУЖБЕ

Нискоградња спремна за снег

Током зимске сезоне, која почиње 15. новембра и траје до 31. марта, према плану чишћења града биће ангажовано 11 екипа, које ће у четири смене радити на рашчишћавању градских улица и локалних путева

Зимска служба града и ове године спремно дочекује почетак нове зимске сезоне. На смотри возила, опреме и материјала у кругу ЈКП „Нискоградња“, одржаној ових дана, изложено је 11 теренских возила са комплетном зимском опремом, ремонтаним ножевима за чишћење снега, посипачима соли и новим гумама. Одређено је и 11 екипа, седам за градске саобраћајнице и четири за локалне путеве, у којима ће сто радника бити ангажовано у четири смене.

Осим тога, „Нискоградња“ ће на располагању имати и две додатне екипе за ванредне ситуације. Током зимске сезоне, која почиње 15. новембра и траје до 31. марта, Зимска служба ће се придржавати редовног плана чишћења, које се обавља према важећим приоритетима. Прве су улице којима иду линије градског саобраћаја, потом прилази Клиничком центру и амбулантама Дома здравља, а затим прилази школама и гробљима.

„Нискоградња“ одржава 270 километара градских улица и 130

СПРЕМНА ЈЕ РИЗЛА И МЕХАНИЗАЦИЈА

километара локалних путева. Према речима заменика директора „Нискоградње“ Бранка Мирковића, седам градских екипа покрива шест траса, а свака траса садржи одређени број улица првог и другог приоритета и дуга је од 80 до 100 километара. Увек се креће из базе у Индустијској улици тако да, примера ради, прва траса покрива Кормански пут, Лепенички булевар, улице Кнеза Михаила и Краљевачког батаљона. Приликом повратка возила у базу уколико има падавина поменути правац се поново чисти. Друга траса од Индустијске улице води према Улици Милице Миљковић и Миодрага Влајића Шуке ка Интернационалних бригада, А-

валској, Београдској, Владимира Роловића, Милентија Поповића, Радоја Домановића.

Приликом повратка са прве трасе, на пример, чисти се Града Сирена, Змај Јовина, Потпорућника Говедарице. И код одржавања локалних путева приоритетне су линије градског превоза путника.

Један од правца је Илићево, Маршић, Корман и Ботуње, други Теферич, Букоровац и Бешњаја. За Горњу Сабанту, Дулене и према Страгарима уобичајено је уговарање чишћења снега са физичким лицима која уз помоћ трактора одржавају ове и мање сеоске путеве, наводи Мирковић.

Овог тренутка „Нискоградња“ на залихама има 170 тона соли, 160 тона умешаних количина ризле и соли и 200 тона чистог агре-

гата – ризле. Уговорена је набавка још 3.000 тона соли и 5.000 тона ризле. Током прошле зимске сезоне утрошено је око 3.000 тона соли, а садашње уговорене количине, како очекују у „Нискоградњи“, задовољиће потребе, иско се најављује оштра и дуга зима.

А. ЈОКИЋЕВИЋ

Шта се догоди кад радник не зна своја права, па га послодавац доведе у заблуду или уцени да сам да отказ, чиме губи сваку шансу за заштиту својих права

Пише Елизабета Јовановић

Долазак великих маркета у Крагујевац помпезно је најављиван и здушно поздрављан у јавности јер је обећавао не само бољу снабдевеност и повољније цене, него и отварање бројних нових радних места за којим је „гладно“ домаће тржиште. Међутим, врло брзо се испоставило да је то код неких од ових ланаца више била ствар маркетинга, јер се обећавани број радних места убрзо смањивао. Прича о запошљавању стотина нових радника у сваком мегамаркету као да је имала за циљ да се издејствују повољнији услови за градњу објеката или друге погодности, него намеру да се збрину незапослени млади људи. Јер како другачије објаснити појаву отпуштања упослених неопредно по отварању објеката. Просто је немогуће да они нису задовољили критеријуме, а да потом нико други није приман на њихова места.

Игра бројкама

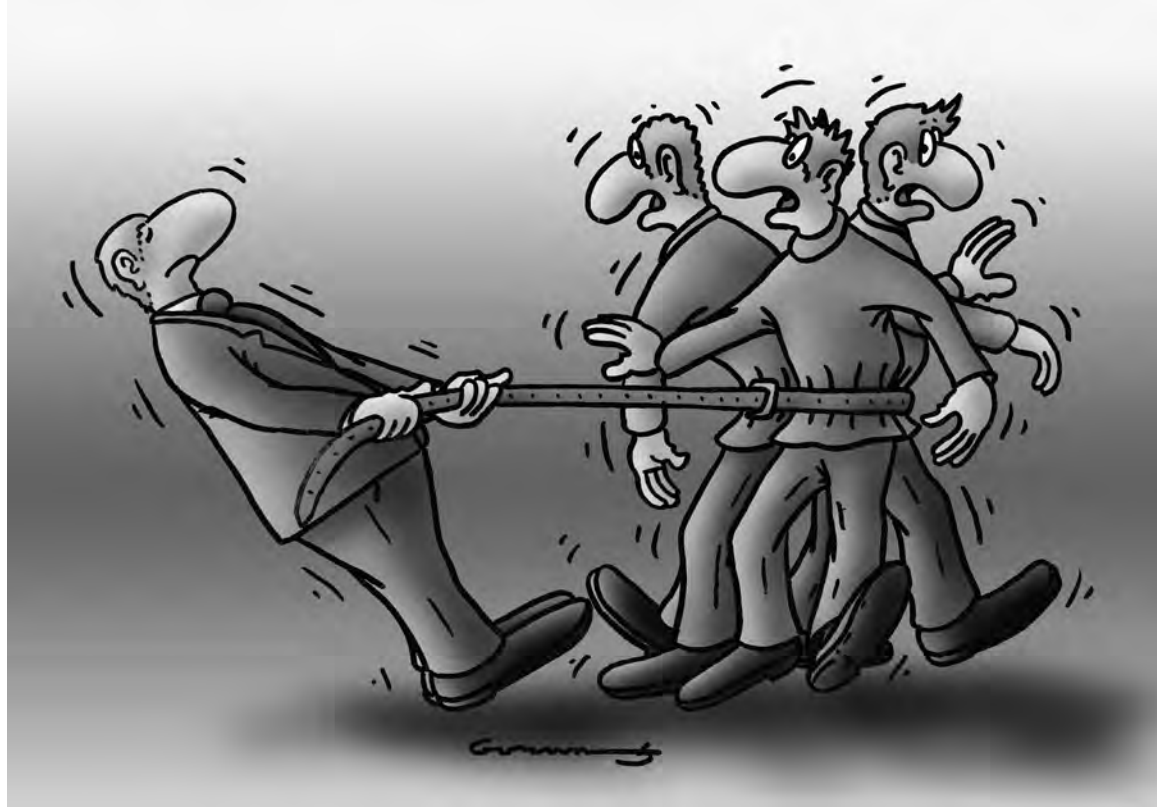
Да је заиста реч о својеврсној манипулацији најбоље сведочи податак да је на стотине радника пролазило стручне обуке, чистили су објекте од јутра до сутра, преносили робу, пунили магацине, паковали робу по рафовима, обавили најтежи део посла, а онда се у многим случајевима руководство досети да уствари и није потребно да ради по 16 каси у смени, него и половина може да врши посао.

Није могуће да су сви до једног маркета који су дошли у Крагујевац имали превид колико им је реално људи потребно, јер ваљда постоје неки стандарди и служба за истраживање тржишта.

Углавном, концепт рада ових великих трговачких ланаца своди се на потписивање краткорочних уговора о раду, који се стално продужавају, ваљда да би раднике натерали да изгарају на послу. Само ретки потписују уговоре на неодређено време. Досадашња пракса је показала да је чак за око 50 одсто радно ангажованих прича била завршена потписивањем уговора за

ОТПУШТАЊА РАДНИКА У МЕГАМАРКЕТИМА

Диктирање отказа

рад од једног до три месеца. Једноставно, када би дошло време за продужетак уговора послодавци би им се срдечно захваљивали на сарадњи и пожелели срећу у будућем раду, али у неком другом предузећу. Природно се намеће питање - ако ови нису задовољили зашто онда неко други није приман уместо њих.

Било је радника ускраћених за информацију зашто им није продужен уговор, и они су се мирили са том чињеницом. Некима је сугерисао да сами дају отказе уз образложење да је то боље по њих, док је у појединим случајевима радницима било диктирано шта треба да напишу на своју штету! То се десило и у случају једне деветнаестогодишњакиње, која је пре истека уговора добила „шут карту“ у једном новоотвореном мегамаркету, чију вам причу преносимо.

Исповест отпуштене раднице

- Објављен је конкурс на интернету и ја сам се пријавила. Два пута су ме звали на разговор и ишла сам на обуку од месец дана у Лазаревац, Јагодину и Крушевац. Конкурисала сам за трговца, али њима

је требао радник посластичар, с обзиром да сам ја то завршила, па су ме на то место и примили. Обучавали су ме за сервера и посластичара. После обуке, која нам није плаћена, 15 дана ишли смо на чистење и сређивање објекта. Отказ сам добила 25. октобра, пре истека потписаног тромесечног уговора, прича наша саговорница која је је инсистирала на анонимности.

- Рекли су ми да сам спора, да морају да чисте за мном, да сам наводно нељубазна према гостима, што не стоји. Шеф ме је опоменуо на самом почетку да будем бржа, да би 25. октобра, када сам дошла у поподневну смену, уследио позив руководиоца да дођем код њега у канцеларију. Позвао је моју шефицу и још пар њему подређених и питао их како су задовољни мојим радом. И, сву су буквално исто рекли да то може да буде и боље, због чега сам закључила да су се претходно договорили. Како је ко давао изјаву излазило је из канцеларије. На крају сам остала насамо са тим директором. Питао ме је да ли можемо да завршимо одмах са папирологијом. Нисам ни питала

каком папирологијом, јер сам претпоставила да ми је спремљен отказ и мислила сам да то морам да потпишем, каже девојка којој је ово било прво запослење у животу.

- Директор ми је дао празан лист папира и рекао да напишем да сама дајем отказ, јер је то боље по мене него да имам проблема са радном књижицом. Ни данас ми није јасно шта је тиме хтео да каже, али сам схватила то као уцену и да је нешто лоше по мене. Питала сам га да ли ја то сама морам да пишем, а он је рекао да морам. Диктирао ми је и шта да напишем, а то је да се нисам добро уклопила, неслагање с колегама, да сам спора у обављању послова и све у том смислу. И то сам својеручно потписала, мислећи да тако мора, наводи наша саговорница.

- Одмах по обављеном разговору послао ме је кући и рекао да сутрадан дођем да потпишем решење о отказу и да донесем и раздужим резервну униформу. Немајући избора тако сам и поступила, с тим што сам сутрадан повела и мајку, коју је удостојио разговора. На њено питање да ли су ми они дали отказ, или

сам то учинила сама, директор је слегнуо раменима и рекао да не зна, да је то све код шефа. Директору је било важније да униформа буде на броју него моја судбина, каже отпуштена девојка.

Пошто је потписала три примерка решења о отказу, пружио јој је руку и пожелело срећу у будућем раду. Реако је, такође, да ће јој платити зараду када буде била исплата осталим радницима, за период колико је радила.

Последња шанса - суд

Ова девојка се после свега о својим правима распитивала у Инспекцији рада, али био је то јалов посао. Тамо јој је објашњено да се, пошто је својеручно потписала решење о отказу, сагласила са оним што јој је диктирано и да они више ништа не могу да ураде по том питању, иако је можда на неки начин била уцењена. Уместо конкретне помоћи добила је савете о својим правима и да више никада ништа не потписује уколико има било каквих дилема. Њене наводе проверили смо у Инспекцији рада.

- Уколико запослени поднесе захтев за престанак радног односа, односно да отказ уговора о раду, или потпише споразумни престанак радног односа, у та два случаја инспектор рада нема могућност да помогне запосленом, јер је својим потписом ставио до знања да не жели да ради, каже Првослав Миленковић, начелник Инспекције рада у Крагујевцу. Он додаје да ако запослени тврди да је реч о заблуди, принуди, превари или незнању, Инспекција рада није надлежна да утврђује ту околност, већ то може да буде предмет судског спора.

- Инспектор рада надлежан је да одложи извршење решења о отказу по правоснажности одлуке суда. Да би се то догодило потребно је да се утврди очигледна повреда права запосленог који се обратио Инспекцији рада и покренуо радни спор. У конкретном случају нема могућности да се помогне овој девојци, каже Првослав Миленковић.

Случај ове младе Крагујевчанке, нажалост, није усамљен. Њену судбину доживео је још један број колега из истог маркета и исто тако експресно, недуго по отварању. Из ресторана у којем је она радила од њих деветоро већ је троје отпуштено, као и више трговаца.

Сва прича о отварању нових радних места губи на свом значају, јер се део тих места убрзо гаси. О томе изгледа више нико и не води рачуна. Није то ствар само пословне политике трговинске куће са колико ће људи пословати, него и оних који су на конто новог запошљавања дали разне бенифите.

УЧЕСТАЛЕ КРАЂЕ ТЕЛЕФОНСКИХ КАБЛОВА

Села без сигнала

Већ неколико месеци понављају се крађе телефонских каблова, због чега без сигнала остају мештани Влакче, Кијева, Поповића и Миравшевца. „Телеком“ принуђен да уводи подземне и бежичне линије

Пре тридесет година мој отац је продао краву и увео телефон у Влакчи. Толико је коштало то задовољство. Не интересује ме какве проблеме има „Телеком“, хоћу да фиксни телефон буде у функцији, револтирано започиње причу Милан Хаџић. Овај познати Крагујевчанин, угледни дечји лекар у пензији, са супругом свако лето проводи у родној Влакчи. Телефонска линија у селу у прекиду је месец и по дана и није радила у моменту када му је била најпотребнија.

- Пре месец дана док смо још били у селу супруга је пала и поломила ногу. На несрећу, исклучио ми се мобилни телефон.

Тек након два сата успео сам да позovem Хитну помоћ, каже Хаџић.

Он није успео да обави разговор са надлежнима у „Телекому“, иако је покушао у неколико наврата, али је чуо да су крађе ваздушног телефонског кабла разлог губитка

сигнала. Хаџић додаје да мештанима још увек нису званично понудили бежичне прикључке, али увелико се прича о томе.

- Прича се да је олакшавајућа околност што ће то бити о трошку „Телекома“, али не желим такву опцију. Опет ћемо имати додатни трошак, јер треба да купимо бежичне телефоне. Осим тога, не желим да их разумем, јер знају да телефони не раде, а послали су обрачун претплате на пун износ, наглашава наш саговорник.

И у Кијеву, селу на територији Баточине, иста је ситуација. Телефони не раде већ два месеца. Шеф за приступну мрежу Извршне јединице крагујевачког „Телекома“ Милан Милошевић потврђује да су учестале крађе ваздушног телефонског кабла стварни разлог губитка сигнала. Нестане, на пример, 50 метара кабла, што се према новчаној вредности сматра ситном крађом од око 5.000 динара, али проблем је огроман. Без телефонског сигнала остаје велики број корисника, што је случај и у Поповићу, Миравшеву и Копљарима.

- Полиција је предузела све мере како би се крађе спречиле. Наша обавеза је да корисницима омогућимо услугу и понудили смо им бежичну телефонију, најпре у Кијеву, наводи Милошевић.

Иначе, од почетка године у Шумадијском округу је забележено 60, а само на подручју

Влакче било је десет крађа кабла. С обзиром на њихову учесталост, „Телеком“ је потрошио све залихе каблова. Према Милошевићевим речима, у Влакчи ће уместо ваздушних бити постављени подземни каблови, а на основу договора са представницима Месне заједнице у посао уклапања каблова биће укључени и сами мештани од којих се очекује и да дају неопходну сагласност за пролаз телефонских инсталација кроз њихове парцеле.

Полиција је са успехом почела да расветљава крађе каблова. Због постојања основа сумње да су извршили више кривичних дела тешких крађа и крађа, полиција у Рачи прошле седмице одредила је меру задржавања у трајању од 48 сати деветнаестогодишњем Милану Ж. и двадесетчетворогодишњем Немању П. из Горњих Јарушица, као и двадесетједногодишњем Слободану М. из Церовца. По истеку мере задржавања спроведени су истражном судији Основног суда.

Сумња се да су они у септембру и октобру ове године на подручју општина Топола, Рача и Крагујевац, између осталог, исекли и однели већу количину телефонских каблова, чиме су причинили материјалну штету већу од милион динара. Са украдених каблова су топлењем одвајали бакар и касније га препродавали. А. ЈОКИЋЕВИЋ

ПОЛИЦИЈА

Ухапшен
насилни супруг

Срећко Ђ.(25) из околине Лазаревца ухапшен је, 29. октобра, под сумњом да је починио кривично дело насиље у породици. Истог дана спроведен је истражном судији Основног суда који му је, након саслушања, одредио притвор до 30 дана.

Има индиције да је последњих годину дана невенчану супругу и њеног осмогодишњег сина скоро свакодневно тучао и малтретирао. Он их је, у кући супруге у којој су живели ударао рукама и песницама где год је стигао, шутирао, гађао разним предметима, вређао и озбиљним претњама утеривао страх у кости.

Заплењено
преко килограм
марихуне

Педесетчетворогодишњи Р. Д. из Крагујевца приведен је, 1. новембра, истражном судији Вишег суда под сумњом да је починио кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога. Након саслушања одређен му је притвор до 30 дана.

Све указује да је током 2010. године уживаоцима из Крагујевца продавао марихуану. Полиција је у његовом возилу, паркираном испред породичне куће, пронашла девет кеса, у којима се налазило укупно 1.078 грама ове врсте дроге у сувом стању.

Иначе, у јулу ове године полиција је у двористи Р. Д. пронашла више биљака индијске конопље, од којих је, након процеса сушења, добијено 62 грама суве марихуане.

Потрага
за очевицима

Ни после десет дана од саобраћајне незгоде на раскрсници Булеvara краљице Марије и Мишарске улице није откритив идентитет возача који је ударио на пешачком прелазу Ненада Урошевића (42) из Крагујевца, наневши му бројне тешке повреде услед којих је преминуо у Клиничком центру само сат времена касније.

Подсетимо, на Урошевића, који је уредно прелазио улицу на обележеном пешачком прелазу, 24. октобра, око 19,15 сати, налетело је путничко возило, највероватније марке „Југо“ беле боје. Након изазивања незгоде, услед брже вожње, возач аутомобила је побегао са места догађаја, не указавши помоћ повређеном пешаку. Са возила је том приликом отпала маска предњег браника, беле боје, на основу чега се закључује да је реч о белом аутомобилу. Полиција је тим поводом издала саопштење у коме апелује на очевице да се обавезно јаве полицији или уколико неко има било какву корисну информацију у вези ове незгоде да обавесте овдашњу Саобраћајну полицијску испоставу, на телефон број 502-180 или дежурну службу Полицијске управе на број 92.

Како незванично, сазнајемо полицијски службеници ових дана вршили су проверу свих „Југића“.

ПРЕТВАРАЊЕ НОВЧАНИХ КАЗНИ У ЗАТВОРСКЕ

Више из нужде него хира

ИЛУСТРАЦИЈА: Г. МИЛЕНКОВИЋ

Пише Елизабета Јовановић

Е ве више особа против којих је из неких разлога вођен прекршајни поступак инсистира на претварању новчаних санкција у затворске. Изгледа да данас није више срамота да се иде у затвор. Док једни то чине из крајње нужде, због заиста лоше финансијске ситуације и урушеног здравља, код других је у питању чист хир. Једноставно не желе да плате казну и проценују да им је боље да одлеже затвор.

Неки чак инсистирају да то буде сад и одмах, као да не постоји процедура, нарочито када је у питању неки саобраћајни прекршај, рецимо невезивање појаса. Такви револутирано говоре судијама да се криминалци слободно шетају градом, а поштене људе терају у затвор. Али, када дође време да заиста оду иза решетака, мењају плочу - мало их истраје у тој замисли. На крају изваде паре и плате, или након свега неколико проведених дана у Окружном затвору у Петровцу остатак дуга.

С друге стране, затвори су крцати и нема довољно места ни за оне који су осуђени на вишегодишњу робију. Према речима председнице Суда за прекршаје Сузана Рајовић, смештајни капацитети у Окружном затвору нису проблем. Буде некада малих застоја, али прође. Дакле, у петровачком затвору прекршајци не чекају дуго за место, само да их извршни судија пошаље. Али пре него што се то деси морају се испунити сви услови.

Суд поштује одлуку појединаца да им се новчане казне замене у затворске, не улазећи у то да ли су њихова образложења о тешким материјалним приликама тачна. Таквих је у овој години било 183

Замена новчане казне у затворску врши се решењем суда и на ово решење дозвољена је жалба у року од три дана. По његовој правноснажности кажњено лице добија налог да се одређеног дана јави Суду ради упућивања на издржавање затворске казне.

На замени иначе више инсистирају мушкарци од жена. Оне се углавном упућују у затвор због прекршаја које су починиле као власнице предузећа или трговачких објеката. Нема их много - свега десетак је од почетка године послато на издржавање казне, нарочито у женске затворе.

■ Дан затвора – хиљаду динара

Примера ради, ако неко не плати новчану казну после 15 дана од правноснажности исте казне се аутоматски замењује у казну затвора, па тако док нису ступиле на снагу измене и допуне Закона о прекршајима, који се примењује од 1. јануара ове године, за сваких започетих 500 динара неплаћене казне одређиван је један дан, а после ступања закона (од 6. јануара) неплаћена новчана казна мења се у затворску за сваких започетих 1.000 динара. Другим речима, дан затвора тренутно кошта 1.000 динара.

Закон прописује да казна затвора у коју је замењена неплаћена новчана казна не може бити краћа од једног дана нити дужа од 60 дана. Део казне који није могао да се замени казном затвора наплаћује се принудним путем – реч је о износу од преко 60.000 динара.

Према речима Лелице Ђурић, извршног судије Суда за прекршаје, у периоду од 1. јануара до 30. септембра ове године извршено су 11.652 новчане казне, од тога 183 кажњена лица упућена су на издржавање казне затвора по основу замене. Сто кажњених лица платило је новчану казну оног дана када су примљени на издржавање затворске казне и истог дана су пуштени кући. Тридесет лица платило је део новчане казне, а 53 је остало да издржи казну до краја.

Кажњени који су у затвор упућени због неплаћања новчане казне до 5.000 динара у затвору су провели један до два дана, а онда уплатили остатак новчане казне, због казне до 10.000 динара у затвору су издржали половину казне, а остатак платили. Кажњени који су ступили на издржавање казне затвора због неплаћене казне у износу од 10.000-15.000 динара издржали су више од половине казне затвора, а остатак платили и по

основу делимично издржане и плаћене новчане казне пуштени су из затвора, каже судија Ђурић.

Међу упућеним за издржавање затворске казне било је и 17 лица за износ од свега хиљаду динара, с тим што је само троје издржало казну у целости.

■ Инцидентне ситуације

Нови закон о прекршајима прописује да се неплаћена новчана казна може заменити и радом у јавном интересу и то тако што се за сваких започетих 1.000 динара новчане казне одређују два дана рада у јавном интересу, с тим што тај рад не може да траје дуже од 120 дана.

Међутим, напомиње Ђурићка, замена новчане казне радом у јавном интересу још увек није заживела код нас.

Она не крије да понекада долазило и до застарелости, јер често осуђене особе не живе на адреси становања на којој су пријављене. Решење мора уредно лично да се уручи. Мање долази до застарелости у ситуацији када су изречене затворске него у ситуацији замене новчане у затворску. Неки пролонгирају и због болести.

Председница Суда за прекршаје тврди да им се нико од затвореника није жалио на третман у затвору који су имали, па чак и они који су имали озбиљних здравствених проблема. Њима је омогућена потребна нега у затворским условима или су одвожени у болницу, рецимо на дијализу.

Она памти и једну инцидентну ситуацију приликом упућивања у завор једне младе жене од 25 година због казне од 15.000 динара коју, наводно, није имала да плати. Била је власница једне приватне радње и инспекција јој је написала прекршајну пријаву. Жалила се на здравствене тегобе, гнущала затвора, тврдила како има страх од затвореног простора, хистерисала, због чега су морали да зову Хитну помоћ. Дали су јој ињекцију за смирење и после је био могућ разговор, али морала је у затвор на месец дана. Мајка је такође тврдила како ће бити одговорни ако јој кћерка изгуби живот на путу до затвора. Видевши да све те сцене не помажу, мајка је извадила новац и платила казну пре него ли су је одвели.

Да је заиста била толико лоше и да је лекар Хитне помоћи рекао да је за болничко лечење - дошло би до одлагања извршења, напомиње судија Лелица Ђурић.

ПРИЧА БАНЕТА ИЗ ИЛИЋЕВА

Спасио се затвора

Дошао ми син јединац из Италије, после равно три и по године. Отишао тамо да ради и остао. Окупи се друштво да прослаavimo његов доласак кући после толико времена. Попила се по која чашица, а ја поподне кренем да оцу региструјем моторић. Човек имао преко осамдесет година, али је возио такорећи до судњег дана. Кренем из Илићева на Аеродром, али ме заустави полиција. Одмах им кажем да сам попио коју чашицу и због чега. Дувао сам у „балон“ и, није спорно, показало се присуство алкохола.

Саобраћајци су поштено у пријави написали све што сам им рекао, али им јавише да се у околини десио неки тежак удес и они крену, заборавивши на мене.

Прође више од годину дана, кад дођоше полицајци да ме приведу! Питам шта сам урадио, већ сам био заборавио на тај догађај. Кажу: ниси се одазивао суду. Како да се одазивем када ми ништа није ни стизало. Није ни чудо кад су саобраћајци написали само почетно слово име-

на улице и презиме, а такве две улице постоје у граду. Сва пошта стизала је у Грошницу уместо у Илићево код мене. Одем код судије и потанко све поновим како је било. Не поричем да сам попио коју чашицу, али кажем и зашто. Судија се насмејао мојој искрености, али ме ребе да платим 15.000 динара. Кажем немојте судија, немам никакву примања. Али цабе. Пристану да ми новчану казну замене затворском. И чекао сам да дође дан да одем у затвор, нема друге. У међувремену, тешко ми се разболи отац, молио сам за одлагање казне у више наврата. После ми умре отац, али се и ја тешко повредим. Баш тад дођоше полицајци да ме воде у затвор. Виде ме на штакама, и кажу шта ћемо са тобом, за месец дана казна истиче. Шта ћу, кажем ићи ћу. Жена ме лепо спаковала и одем. Када су ме видели у гипсу и на штакама, нису знали шта да раде са мном. Питају ме јеси ли пио, ја кажем да јесам једно пиво, да разбијем трему. Врате ме и кажу да дођем сутра. Послушам. Кад сутрадан, поново ме врате, кажу позваћемо те ми. Време прошло, и тако ти ја одлежим казну. Сам бог ме спасио. Нит' одоше паре нит' одох у затвор.

Alpha oročena štednja

Još bolja ponuda u Nedelji štednje!

Iskoristite specijalnu pogodnost u toku Nedelje štednje: 6,30% čiste kamate na oročenu štednju!

Alpha Bank reguliše troškove poreza tako da je istaknuta kamata ona koju i zaista dobijate.

Ponuda važi u promotivnom periodu od 1.11. do 12.11. 2010. godine!

Posetite nas u jednoj od 150 poslovnica širom Srbije od ponedeljka do petka u periodu od 9h do 17h i subotom od 9h do 14h i saznajte više.

DOBRI RAZLOZI ZA ŠTEDNJU

ALPHA ŠTEDNJA

Čista kamata od 6,30% (neto kamata od 6,30% uz odbitak poreza od 10%) na oročenu štednju. EKS = 7,12%. Sve podložno odobrenju. Minimalni iznos depozita je 1.000 eura i maksimalan 100.000 eura.

ALPHA BANK

Zajedno, imamo divnu budućnost

☎ 0800 250 250, 🖱 www.alphabankserbia.com

NIJE ZA ONE KOJI MISLE DA JE XENON FARAON

MAZDA6 CD129 TE ZA 21.890€

Unapređen model već sjajnog automobila namenjen je samo onima koji od svega u životu traže najbolje. Zato je Mazda6 CD129 TE i dalje neprikosnovena po vrhunskom ugođaju dinamične vožnje, dizajnu u kom se individualci prepoznaju, ali sa dodacima koji Mazda iskustvo podižu na još viši nivo uzbuđenja: silovit Euro 5 dizel motor neverovatno niske potrošnje, fantastičnih 340Nm obrtnog momenta, 17" aluminijumske felne, automatski dvozonski klima uređaj, grejana sedišta za vozača i suvozača, pomoć pri kretanju uzbrdo, preciznije upravljanje, manje buke i još mnogo toga u standardnoj opremi.

NOVA MAZDA6. NIJE ZA SVAKOGA

СНАГОМ ВОЉЕ ПРОТИВ БОЛЕСТИ

Минути који дају наду

Крагујевчанка Ивана Зечевић, параплегичар од рођења, више од три деценије настоји да устане из инвалидских колица и, после осам операција и напорних терапија, успева да стоји и неколико минута

Колико оптимизам, упорност и ентузијазам могу помоћи у борби са болешћу најбоље илуструје животна прича Ивана Зечевић, која се већ 33 године „рве“ са параплегијом. Да нема те особине и да не верује у „чуда“ савремене медицине, Ивана не би успела да устане из инвалидских колица. Сада, после великих напора и труда које је уложила у љутој бици више од три деценије води са том болешћу, и након осам операција које је до сада имала, ова Крагујевчанка може да стоји, додуше уз придржавање, до седам минута.

Наравно да сам срећна, јер је то за мене велики успех. Никада ме није напустила жеља да станем на своје ноге и да ходам. До последње операције могла сам да стојим највише две секунде, али уз велике болове, а сада, уз придржавање, ходам до седам минута и то без болова, прича ова девојка, вазда насмејана.

Каже да је прошле недеље ишла у Параћин на контролу код доктора Александра Назаркина, лекара који је Ивану и оперисао, иначе је Рус и повремено долази овде на заказане интервенције. Рекао јој је да је задовољан напретком и да ће њеном десном колени дати „форе“ шест месеци да се исправи природним путем, а уколико би се радила евентуална корек-

НАЈСРЕЋНИЈА КАДА ЈЕ НА СВОЈИМ НОГАМА

УПОРНО ВЕЖБА...

ција Ивана и њена породица морали би да обезбеде 2.650 евра.

Доктор Назаткин сугерисао ми је да што више ходам, без обзира да ли су покрети правилни или не. Објаснио ми је да мозак треба да научи те команде. Зато морам да издржим све болове, трзања и осећај као да ми неко сипа хладну воду по глави... Међутим, моји мождани импулси и хормони не дозвољавају ми да поустанем, каже Ивана, не заборављајући да помене своју породицу и људе из најужег окружења, без чије подршке не би успела.

Разговарамо са овом храбром и упорном девојком у породичној кући, у Улици Михаила Пупина, у Лекиној бари, где живи са мајком Неном, сестром Милицом и породицом брата Симона. Иванина соба је у духу њене борбе са болешћу: опремљена је различитим справама за вежбе и ходаљкама, али и пуна слика. Као и многих пријатеља, комшија...

Иванин ход по мукама почео је кад је као једномесечна беба доживела мождани удар, тако да је врло рано добила дијагнозу „параплегија инфериоре“. Породица је почела Иванино лечење још 1981. године, у московском Центру за оштећење локомоторног центра. Тамо је имала физикалне терапије захваљујући којима се подигла на ноге и ходала – све до шесте године.

Наставила је рехабилитацију у Београду, али је упркос томе дошло до савијања

потколених и тетива задње ложе бута, због чега се Ивана морала да врати у инвалидска колица.

После десет година од почетог лечења у Москви, доцент др Владимир Боришев у Новом Саду Ивану уграђује у кичму четворополну електроду за стимулацију центра за ход, од када осећа ноге и може да их покрене, али (због отвордних тетива) не и да хода.

Нада и жеља да поново устане не напуштају упорну Крагујевчанку и њену породицу, па када су чули да у земљу долази руски стручњак др Александар Назаткин, начелник Клинике из Тула, нису се двоумили. У јуну прошле године, руски лекар ласером је оперисао Ивани тетиве у ђупријској клиници „Медикус“.

Имам поверење у модерну медицину и најновије методе лечења, кратко каже.

Од последње операције Ивана сваки дан сама вежба на собном тренажеру и бициклу, а са терапеутом Слободаном Филиповићем из „Човекољубља“ два пута месечно. У међувремену била је и три пута у Рибарској бањи, два пута о сопственом трошку и једном преко „социјалног“. Први пут је, у октобру прошле године, уплатила боравак за 45 дана, када јој је физијатар одредио хидро, термо, кинези и радну терапију. Неуморно је вежбала како у води тако и у сали, а једна од терапија била јој је и ши-

вање на машини.

Имала сам страшне болове од толиког напора који су ме прошли тек после 20 дана. Али, успела сам да стабилно станем на ноге неколико секунди, после 29 дана, и то без помоћи, прича Ивана.

Охрабрена овим успехом, породица је помогла Ивану да и у марту ове године поново оде месец дана у Рибарску бању, где је наставила терапију, која јој је помогла да боље координира покрете. Успела је да, без помоћи и придржавања за шипку, стоји до седам минута. Без болова. Бањску рехабилитацију наставила је

у јуну, на основу упута „социјално“, када јој доктор Мирољуб Љубић допуњаје терапију стајањем и ходањем у разбоју. Ивану прича како је три недеље, два пута дневно, уз помоћ терапеута ходала у рабоју 15-20 минута, а новим вежбама савладавала болове у коленима и стопалима.

Упорност и снага воље ове девојке заиста задивљују. Ивана сада сама кува кафу за себе и маму Нену, њено најјаче упориште, и не помишљајући да застане у исцрпљујућој борби са болешћу. Позитивна енергија ове девојке преноси се на њену породицу и пријатеље, јер знају да се Ивана никада неће предати. Спремна је, каже, и на девету операцију уколико буде потребна.

Милош ИГЊАТОВИЋ

...И УВЕК ЈЕ НАСМЕЈАНА

ИЗГЛЕД ГРАДСКИХ АУТОБУСКИХ

Чекај код

Остаци стубова на којима су некада били истакнути редови возње и зарђале „печурке“ пободене у блату помажу у проналажењу аутобуског стајалишта у приградским насељима. Због зуба времена, а много више кривицом вандала и стајалишта у центру су доведена у прилично јадно стање

Пише Марија Обреновић

Наша питања како да стигнете до одређеног дела града Београђани ће вам најчешће одговорити да седнете у аутобус или трамвај број „тај и тај“ и возите се, на пример, још четири станице. Упутство путнику намернику у Крагујевцу би, међутим, могло да звучи овако – чекај да аутобус стане код три облепљене трафике, затим прође још две зарђале „печурке“, па разлупани пано, а онда шта ти бог да, пошто тајну где су аутобуска стајалишта у приградским насељима, поред возача аутобуса и надлежних у сектору за саобраћај Агенције за туризам и саобраћај, знају само мештани.

Уколико слуђени путник изађе станицу пре, на пример, у Ердечу, гарантовано ће отпешачити до Ациних ливада тражећи наредно стајалиште. На питање како да се снађу путници који нису мештани одређеног приградског насеља од кондуктерке у једном од градских аутобуса наша екипа је прошле недеље добила оговор који можда звучи шаљиво, али је потпуно истинит:

Станица је најчешће тамо где је на бандери залепљено највише умрлица.

■ Чекање у блату и смећу

На линији број 13, на пример, чим аутобус пређе преко Лепенице у правцу Теферича ни једно аутобуско стајалиште није обележено. Додуше, на два три места још увек се видљива жуто „исцртана“ стајали-

ВЕСЕЛИН МИЛОЈЕВИЋ ЗНА СТАНИЦЕ У СВОМ НАСЕЉУ

шта, али то путнику који је у самом аутобусу мало помаже. Они који се овом трасом ретко возе лако могу закључити да аутобус стаје потпуно насумице.

Ми мештани знамо где стаје аутобус, али верујем да је свима који су у насељу први пут прилично тешко да се снађу. Једино што могу је да питају неког где је станица, каже Веселин Милојевић.

Наша екипа покушала је и то. На питање где је стајалиште добила смо оговор – пета кућа одавде, велика, жута. Избројали смо пет кућа, али ни једна у близини није била жута, па смо наставили пут низ улицу до раскрснице код драгостара у Бресници. На овој раскрсници налазе се три аутобуска стајалишта. Једно се распознаје по бандери облепљеној умрлицама, друго по металном остатку некадашње табле са редом возње, а треће по гомили отпадака на травнатој површини.

megabelt OR
Kneza Mihaila 106, Kragujevac

radno vreme od 8h do 19h

SVE VRSTE REMENJA (Optibelt, Borovo, Good Year, Sava, Unibelt...)
klasično klinasto remenje, nazubljeno, polu-v P/PH remenje, sportsko remenje, sintetičko remenje, zupčasto remenje, varijatorsko remenje, šestougaono remenje, okruglo remenje, extremultusi...

SVE VRSTE GUMA (Michelin, BF Goodrich, Tigar, Kleber, Continentall, Barum, ...)
Ulja, auto delovi i autokozmetika...

Telefon 325-236

ИХ СТАЈАЛИШТА

бандере са највише умрлица

ПО УМРЛИЦАМА СЕ ПОЗНАЈЕ СТАЈАЛИШТЕ

ПАНО ЗА ВОЗНИ РЕД БЕЗ ВОЗНОГ РЕДА

СТАЈАЛИШТЕ КОД БРЕСНИЧКОГ МОСТА

Пре неколико година у самом центру и у неколико насеља ближих градском језгру предузеће „Футура плус“ поставило је типска стајалишта. Сива, са надстрешницом, јасно истакнутим редом вожње, клупицом, а на већини места и трафиком за куповину у последњи секунд. Због зуба времена, а много више кривоцом вандала и ова стајалишта су доведена у прилично јадно стање.

■ „Футура“ не поштује уговор

На поједним местима уместо реда вожње могу се прочитати најаве за журке и концерте, мали огласи и умрлице. Билборди који су били и реклама и украс разлупани су на многим местима, а ни жичане клупе нису поштеђене, па су на неким стајалиштима, на пример оном код Клиничког центра, потпуно неупотребљиве.

По речима Зорана Јовановића, члана Градског већа за комуналну привреду, уговором са „Футуром плус“ овом предузећу дозвољено је коришћење 20 градских аутобуских стајалишта.

„Футура“ је по уговору са градом добила стајалишта на коришћење уз дозволу да на њима постави своје објекте, али и обавезу да се стара о њиховом уређењу. Идеја је била да се касније сарадња прошири на остала стајалишта и тиме њихов изглед на читавој територији буде идентичан, али се, на жалост, то није десило. Због проблема у које је запало ово предузеће оно више није било у стању ни да се брине о постојећим објектима. Пре месец дана смо им наложили да стајалишта која су у њиховој надлежности доведу у пристојно стање. Каснијим надзором утврдили смо да су се на већини места постарали за уклањања плаката, али поломљене рекламе, стакла и клупе нису сређене. Пошто нисмо зад-

вољни сарадњом, град ће у наредним месецима највероватније поново преузети ова стајалишта, каже Јовановић.

Она стајалишта која нису додељена „Футури“ су, по његовим речима, у надлежности Агенције за туризам и саобраћај, а њихово сређивање требало би да финансира градска каса. На жалост, оваква каква је су остаће док се за „улепшавање“ не нађе пара, а када ће то бити нико не може да каже.

- Нисмо ни ми срећни што су нам стајалишта оваква, али шта ту можемо да предузмемо. Срамота је. Ово је једно од најстаријих насеља. Срећа је једино што аутобуси често иду па се на станици не задржавамо много, каже госпођа Мица, коју смо затекли док је чекала аутобус за Аеродром.

На жалост, није Бресница једино насеље у коме су стајалишта оваква. Иста прича је свуда у приграду, понегде и чим се крочи из центра. Студенти Правног и Економског факултета и ђаци Друге крагујевачке гимназије, док чекају аутобус на линији 19 у смеру ка граду, принуђени су да буквално стоје у блату. Да се на том месту налази аутобуско стајалиште препознаје се само по недостатку траве.

- Најчешће стојим преко пута где је асфалтирано, па када видим да иде аутобус пређем улицу, каже студенткиња Правног факултета.

Гацање по блату не гине ни онима који аутобус чекају у Станову, на станици испред бензинске пумпе. Пространо стајалиште, које је, да апсурд буде већи, најближе некадашњем градском превознику „Аутосаобраћају“, у потпуности је неуређено. Давно бетонирани део потпуно је уништен и сада су на њему камење и прашина. Нико није нашао за сходно да на ово стајалиште постави барем једну корпицу за отпатке, па је ђубре разбацано на све стране.

- На самој пумпи постоји контејнер, али је до њега могуће доћи само прескакањем ограднице или заобилажењем, па већина људи једноставно одлучи да је најлакше отпатке бацити. Да би ушли у аутобус морате да пређете преко некадашње травнате површине. За време киша имате избор да угазите у блато или неку од прилично дубоких баруштина. Срећом, возачи пазе па бирају да врата аутобуса зауставе где је блато, каже педесетогодишња Нада коју је наша екипа затекла на овој станици.

ЗОРАН ЈОВАНОВИЋ,
ЧЛАН ГРАДСКОГ ВЕЋА

RUC ŽDRELO

REKREATIVNO-UGOSTITELJSKI CENTAR
код Петровца на Млави

- Hotel sa 28 ležajeva
- Restoran sa vrhunskom kuhinjom
- Otvoreni i zatvoreni bazeni
- Masaža, sauna, solarijum, parno kupatilo
- Terapija lekovitim blatom i vodom iz toplih izvora za bolesti kostiju i kože

АТРАКЦИЈА
noćenje u velikoj bačvi dvokrevetnoj odaji uređenoj u ogromnom buretu za parove

Kontakt:
062 790 758
063 107 94 32

www.ruczdrelo.rs

Jednodnevno uživanje
kupaње u svim bazenima, sauni, solarijum, sa ručkom za svega 600 dinara

Na samo 80 kilometara od Kragujevca

Вода је драгоцену,

трошите је рационално!

НАСЛЕДНИЦИ НА КОНЦЕРТУ
ПОСВЕЋЕНОЈ СОЊИ

Пише Зоран Мишић

СЕЋАЊЕ НА ДР СОЊУ ПЕРИШИЋ

И славуји су јој зави

Када су се са видео бима зачули први тактови песме „Ластавице, ласто“, мало коме, прошлог четвртка, 28. октобра, у препуној сали крагујевачког позоришта, нису засузиле очи. Људи су волели и ценили Соњу Перишић, не само као вансеријску музичку уметницу и певачицу репертоара старих, народних песама, већ и као лекара, сјајног човека и, пре свега, оданог и искреног пријатеља.

Концерт „Сећање на Соњу“ је друга по реду манифестација коју организује њена матична кућа, Центар за неговање традиционалне културе „Абрашевић“. Прошлогодишњи концерт звао се „Ластавице, ласто“ јер је, по мишљењу Живомира Ранковића, директора Центра „Абрашевић“, баш та песма била својеврсна „музичка лична карта“ Соње Перишић.

Те вечери песмама које су чиниле само део њеног богатог репертоара наше традиционалне музике, попут: „Булбул ми поје“, „Ајде Радо да бегамо“, „Мој бехаре“, „Дурђеле“, „Играли се врани коњи“, „Ја посадих једну ружу белу“, „Што си Лено на големо“, „А куде си била мори Каракоцо“, „Стојанке, бела Врањанке“..., представили су се наследници и настављачи певачког дела и музичког лика докторке Соње Перишић: Ивана Милутиновић, Лазар Лаловић, Данијела Глишовић, Неда Обрадовић, Душан Вукановић, Јелица Андрић, Александра Глишовић, Стефан Арсенијевић, Невена Милићевић, Марија Петровић, Владимир Вученовић, Милена Лазаревић, Тамара Репановић и Даница Крстић.

■ Весела и духовита

Музичка и људска заоставштина прерано преминуле докторке Соње Перишић заиста је огромна. Соња је рођена 22. фебруара 1965. године у Пећи, где је завр-

шила и основну школу. Била је ученица Прве крагујевачке гимназије, а дипломирала је на овдашњем Медицинском факултету. Специјализирала је општу медицину и била начелник Студентске поликлинике. Певачку каријеру је отпочела у АКУД-у „Светозар

Марковић“, наставила је у КУД-у „Абрашевић“, који је буквално био њена друга кућа. После полагања аудиције за Радио Београд, своје изузетне гласовне могућности Соња је исказала у радијским и телевизијским емисијама попут: „Код златног ко-

Прошле недеље одржан је други концерт сећања на прерано преминулу уметницу, докторку Соњу Перишић. Сем што је била врхунски певач, Соња је била и духовита личност, велики другарчина и страствени планинар. Да се њен лик и дело не забораве „Абрашевић“, чији је солиста била, установио је од ове године и специјалну награду – „Златну плакету докторка Соња Перишић“

ња“, „Песмом да ти кажем“, „Лети, лети, песмо моја мила“, „Променада“ и „Војвођанске златне жице“. Снимала је преко стотину трајних снимка за музичке архиве Радио Београда и Новог Сада.

Добитник је музичких признања: „Драгиша Недовић“ за очување старе српске песме, нишке повеље „Амбасадор песме“, титула најбољег вокалног солисте на новосадским фестивалима „Војвођанске златне жице“ и „Златна тамбурица“, као и читавог низа признања за рад у здравству и друштвено ангажовање.

Како је Соња Перишић певала, најбоље сведоче речи Петра Јовановића, директора РТВ Нови Сад, који је једном приликом изјавио: „Како госпођица Соња Перишић пева могао би јој позавидети и славуј“.

После читаве деценије борбе са тешком и опаком болешћу, преминула је од карцинома 30. октобра 2008. године.

СА МАЛИШОМ ПРОТИЋЕМ, ДУГОДИШЊИМ
УПРАВНИКОМ „АБРАШЕВИЋА“

ИМАЛА ЈЕ И СТАС И ГЛАС

Ginekološko-akušerska ordinacija
Genus
femininum
mr sci dr **RAJKO LAZAREVIĆ**
ginekolog-akušer
Kralja Milana IV br 58
Tel: 034 360 330
Mob: 065 380 330 0
e-mail: genus@ebb.co.yu
www.genusfemininum.net

DAM d.o.o.
Kolor C1
Jovana Ristića 111
034 330 432
Kolor C2
Kneza Mihaila 56
034 300 191
Kolor C3
Vladimira Rotovića 14
034 340 301
Besplatan prevoz za veće porudzbine
Radimo i nedeljom

СапоКГ
servis biro opreme
Foto kopir aparata, Telefakse
Elektrokalkulatora
Laserske i matricne štampače
Reciklaža glava i toner kasete
Prodaja novih i
recikliranih
fotokopir
mašina
KNEZA MIHAILA 55
Tel. 336 920; 302 919; 065 618 74 99

ГЕО ПЛАН
СВЕ врсте геодетских
услуга
ПРЕМЕР земљишта
СНИМАЊЕ објеката
СНИМАЊЕ подземних
инсталација
Карађорђева 19
034-368-555
064 288 45 73
064 150 82 28

STOMATOLOŠKA ORDINACIJA
PARODONT
Prim.Mr.sci.
Simić Dr Momčilo
Specijalista za
bolesti usta i zuba
Protetika
Hirurško lečenje
rasklačenih zuba
Hirurško usađivanje zuba
- metalni implantanti
Beljenje zuba - Beyond metoda
Miloja Pavlovića 10 - 333-506 063 631 486

GAČA
dekor
AI i
PVC
STOLARIJA
izrada nameštaja
od plocaštih
materijala
Kreditiranje kupaca Teslina 21
Tel. 034/380 822 063/393 587

волела не због догађаја и концерата већ баш због путовања и дружења са ансамблом.

■ Другар какав се не виђа

Била је и страствени планинар, чланица друштва „Жежељ”. После њене смрти Планинарски дом у Ациним Ливадама понео је њено име.

- Обожавала је Дурмитор, одакле њена породица води корене. Често се жалила како нема довољно времена, иначе би још чешће боравила на Дурмитору. Већ са поодмаклом болешћу изашла је и испела се на бројне планинске врхове, истичу њени пријатељи снагу духа који је Соња имала.

Њен дугогодишњи сарадник Зоран Исајловић Иса, уредник музичког програма „Абрашевића”, први пут је чуо како пева још док је била студенткиња Медицинског факултета.

- Била је нека прослава факултета и на сцену се попела једна плавокоса девојка и тако отпевала неки евергрин да сам ја буквално „пао”. Понудио сам јој да дође у СКЦ, али јој је надавно била преминула мајка Вера и није била расположена за такав вид сарадње. После две године појавила се и почиње њена

ЈЕЛЕНИ ТОМАШЕВИЋ ЈЕ НЕСЕБИЧНО ПРЕНОСИЛА ИСКУСТВО

СТОТИНЕ СНИМАКА ЗА АРХИВ РАДИО БЕОГРАДА

лац” и од њега је наследила висprenost и духовитост. Када се посветила музици невероватно је брзо напредовала - једноставно, човек се за то роди, тврди Исајловић.

Њену каснију каријеру помагали су и познати музичари са Радио Београда Светомир Шешић и Славко Митровић Цале, некадашњи члан крагујевачког „Абрашевића”, као и Бора Дугић.

- Имала је харизму. Музичари су обожавали да свирају са њом. Била је маг. Заборави текст песме на концерту, а публика јој из првог реда шапуће строфу које не може да се сети, наставља Исајловић, додајући да је умела људски да те посветује када јој се пожалиш да ти нешто фали: „Ма, узми једну воткицу и решиш све проблеме”.

Он каже да је Соња била другар какав се не виђа.

- Увек саслуша све твоје проблеме, а, ти и не размишљаш да су њени много већи и озбиљнији. Ни у најтежим данима ниси могао да приметиш да је клонула духом, каже он.

Због тога што је била једна од највећих и најсјајнијих звезда које је имао „Абрашевић”, директор Живомир Ранковић увео је награду „Златна плакета Соња Перишић”, коју неће добијати само врсни певачи, већ и уметници који, су као она, комплетне личности.

- Соња је заиста као личност заслужила да буде узор свим младим људима овога града, не само онима који се баве соло певањем, сматра он.

Прва добитница Златне плакете је баш таква, Марија Максимовић из групе „Студенац” СКЦ-а.

ВЕЛИКА ЉУБАВ БИЛА ЈОЈ ЈЕ ПЛАНИНАРСТВО, А ПО ЊОЈ ИМЕ НОСИ ДОМ У АЦИНИМ ЛИВАДАМА

дели

- Зрачила је неком невероватном унутрашњом снагом. И баш захваљујући њој, носила се годинама са тешком болешћу. Никада нико у њеном окружењу није могао да примети колико је та жена борба тешка. Напротив, свакога је дочекивала са осмехом и имала је узречицу још док пружа руку да се поздравите: „Па, где си друже”. Код свих нас створила је утисак да никада неће да „оде”. Свим њеним пријатељима изузетно тешко је пао њен одлазак. Без обзира што се пуних десет година борила са опаком болешћу, за нас је жена смрт била превелико изненађење, каже Живомир Ранковић, директор Центра „Абрашевић”, додајући да је од свих талената које је Соња Перишић имала највећи био тај што је била добар човек.

Рајко Димитријевић, организатор програма „Абрашевића”, потенцира другу Соњину особину - невероватну духовитост.

- Као лекар знала је од чега болује, била је потпуно свесна ситуације, али се никада није предавала. Била је најдуховитија, топла, отворена особа, увек спремна на шалу и велики другарчина. Била је личност невероватне ширине. Није сматрала да је уметник богомдан, већ је све своје певачко знање несебично преносила на младе колеге и своје наследнице, пре свега Јелену Томашевић и Даницу Крстић, прича он, наводећи да се у „Абрашевићу” још препричавају шале и анегдоте са бројних гостовања и турнеја које је Соња

КРАГУЈЕВЧАНИ И ЛЕГЕНДА ПАНКА МАРКИ РАМОН

СВИРКА СА ПАНК ИКОНОМ

ЛУР је видео Рамона

Чланови крагујевачког панк бенда „ЛУР” имали су срећу, част и задовољство да прошле недеље у београдском СКЦ-у наступе као предгрупа једном од најпознатијих панк музичара, легенди и икони овог правца Маркију Рамону. Једини преживели члан култних „Рамонса” одслушао је читав наступ „ЛУР”-оваца и потом пожелео да се упозна и фотографише са крагујевачким музичарима

Чланови крагујевачког панк бенда „ЛУР” видели су Рамона. Није мала ствар свирати са својим идолом и тако познатом личношћу у свету панка, али баш та „лудачка срећа” задесила је музичаре из наше групе „Лудак у развоју”. Иза те неочекиване среће, међутим, стоји читав низ успешних наступа у главном граду који су их „квалификовали и препручили” са наступом на истој бини са легендарним Маркијем Рамоном у великој сали београдског СКЦ-а, прошле недеље, 24. октобра.

- Ту срећу и част заслужили смо на конто наших концерата у Београду, пре свега наступом на скејт такмичењу које се недавно одржавало на Ушћу, као и концертом на малој сали СКЦ-а. Људи из света музике који су гледали наше наступе понудили су нам да наступимо као предгрупа Маркију Рамону и његовом бенду, каже Владимир Лазаревић Луне, бубњар „ЛУР”-а.

Своје одушевљење не крије ни Милош Стефановић, певач и гитариста групе, кога ни неколико дана после наступа еуфорија још није прошла, па је на заказани разговор дошао у мајници „Рамонса”.

- Позив да отворимо вече за Маркија, тако велике личности у овој врсти музике, схватили смо као част, привилегију и задовољство. Није мала ствар наступати са човеком који је панк икона и жива легенда панка, каже он.

На концерту бубњара Маркија Рамона, јединог живог члана најпопуларнијег америчког панк бенда „Рамонси”, који са певачем „Митвитса” Мајклом Грејвсом наступа са групом „Блицкриг” и свира обраде хитова „Ра-

монса”, крагујевачка група наступила је са још два бенда из Београда, „Хамерсмитсима” и „Полиестер шком”.

- Наступили смо пред скоро две хиљаде људи. Чак је и хол СКЦ-а био препун фанова Рамона. „Прашили” смо пола сата и то искључиво своје ствари које припремамо за нови албум. Оставили смо добар утисак на публику, махом старију екипу обожавалаца Маркија и баш због тога нам је драго што су и они „прихватили нашу музичку причу”, тврде Лазаревић и Стефановић.

Неуобичајено за овакве ситуације и поведе, звезда ранга Маркија Рамона, одслушао је читав наступ „ЛУР”-а, похваливши њихово музицирање и пожелео да се слика са крагујевачком четворком за успомене. Наша панк четворка у стандардном саставу Милош Стефановић, Владимир Лазаревић Луне, Милош Марковић и Борис Лепојевић радо се одавала том позиви.

- Иако је сусрет кратко трајао, Марки Рамон је био јако пријатан, изразио жељу да се слика са нама и мало поприча. Разменили смо адресе на „фејсу” и договорили се да наставимо контакт. Посебно нас је одушевило то што је одгледао читав наш наступ, а реч је о човеку који је у животу одгледао „тоне и тоне” панк бендова, не крију одушевљење наши саговорници.

После свирке са панк легендом, чланови „ЛУР”-а ових дана улазе у студио „Вјалд кет” да би снимили песме за свој нови албум, а крајем новембра очекују их наступи у Хрватској, у Риједи и Врбовецу.

З. МИШИЋ

DR PAVIĆEVIĆ
GINEKOLOŠKO – AKUŠERSKA ORDINACIJA

Milovana Glišića 15
Tel/fax:
034 / 461 339
034 / 463 333
Mob: 063 / 619 436

Stomatološka ordinacija
Dr BLANUŠA
034 466 308 064 12 23 661
Kragujevac Zmaj Jovina 43

radno vreme
od 8-12h
17-19h

ВРШИМО СВЕ
СТОМАТОЛОШКЕ УСЛУГЕ

МИЈЕМА ДЕНТ

Др. Драган В. Ђорђевић
доктор стоматолозије

телефони
034/356-444
064/16-20-311
Илинданска 7/1

GIP
Kragujevac

GEO ING PREMIER

Premjer zemljišta... omeđavanje
Snimanje objekata... parcelacije
Deobe parcela... izrada
situacionog plana
Snimanje vodova
Izrada katastarsko
-topografskih planova

Lepenički bulevar 25/1
Telefon: 034 330 821

DR ALARM

**UGRADNJA
SERVIS
PROJEKTOVANJE
ALARMNIH SISTEMA**

Miroslava Antića 4
Tel-Fax 302 380, 063 605 318

FENIX
FIRMA SA PREPORUKOM

VIDEO NADZOR
ALARMNI SISTEMI
EVIDENCIJA RADNOG VREMENA
SA KONTROLOM PRISUPA
SERVISIRANJE ELEKTRONIKE
OZVUČENJE

034 342 868
063 773 50 40
034 283 74 40

УКРАТКО

Завршен Сајам књига

Београдски сајам књига је завршен, а проглашени су и најбољи издавачи - „Клио“ је добио награду за најбољег издавача, „Геопоетика“ за издавачки подухват за едицију „Екопоетика“, а Миленко Бодирогић аутор књиге „Прогна на бића- српска митологија“ у издању „Орфелина“ добио је награду за најбољу књигу за децу.

Специјално признање за 2010. годину је добила издавачка кућа „Прометеј“ из Новог Сада за Правописни речник српског језика са правописно граматичким саветником, Милана Шипке.

Крагујевачку издавачку сцену представљале су само две куће. То су „Атос“ и Студентски културни центар. „Атос“ се представио самостално, док је СКЦ, као и претходне године представио своја нова издања на штанду „Стубова културе“ - представљене су четири нове књиге „Црна срећа“ Јелице Кисо, „Трајни пигменти“ Лане Басташић, „Године плавих путева“ Александра Милановића и „Фабрика снова“ Иване Ретас.

Филмови са Бел докс-а

Сваког понедељка у новембру, од 20.30 часова, у Кутији шибица СКЦ-а, биће пројектовани филмови са фестивала документарног филма „Бел докс 2010“.

Тако је крагујевачка публика већ била у прилици да види филм „Живот кроз објектив“ ауторке Барбаре Либовиц, а у понедељак, 8. новембра на репертоару је филм „Непријатељ народа“ редитеља Лемкина Сабата.

До краја новембра на репертоару су још и остварења „Тарот Србија“, „Зечеве Берлина“ и „Стаљин је мислио на тебе“.

Улаз на све пројекције је бесплатан.

Јагличићу награда Хаџи Драган

Владимир Јагличић овогodiшњи је победник конкурса за књижевну награду „Хаџи Драган“, за циклус од пет песама на слободну тему. На конкурс се јавило 67 песника из Србије, Републике Српске и Црне Горе.

Жири за доделу овогodiшње награде радио је у саставу Верољуб Вукашиновић, Зоран Јеремић и Милијан Деспотовић.

Жири је оценио да је Јагличићев циклус „У сен заставши“ остварен кроз пет лирских песама испеваних у везаном стиху са богатим језичко мелодијским ткањем и мисаоно-емотивним складом. Полазећи од призора везаних за природу, виноград, воћњак, извор, песник нас узноси до духовности и Раванице, сугеришући да иза видљивог, материјалног и пролазног сија оно вечно и непропадљиво.

Иначе, Јагличићу ће награда бити уручена на свечаности у Пожеги крајем овог месеца.

ЛОКАЛНИ ПЛАН РАЗВОЈА КУЛТУРЕ КРАГУЈЕВЦА (2011 - 2015.)

Процена реалних могућности

Између осталог, у уводу радне верзије Плана, истиче се да финансијске тешкоће угрожавају виталне функције културе - програмске активности, материјална улагања, изградњу и реконструкцију објеката. Јавна расправа о овом документу одржаће се 15. новембра, у 11 часова, у великој сали Скупштине града

Након скоро десетомесечне израде радне верзије локалног Плана развоја културе Крагујевца, уследиће и јавна расправа о овом документу. Сви заинтересовани радну верзију могу пронаћи на насловној страни сајта крагујевац.рс, а своје предлоге, напомене, сугестије, најбоље у писаној форми, могу доставити до 12. новембра на адресу mstojilovic@kg.org.rs. Иначе, јавна расправа о овом документу одржаће се у понедељак, 15. новембра, у 11 часова, у великој сали Скупштине града.

Преиспитивање постојеће Стратегије развоја културе у Крагујевцу (усвојена је 2003. године) и њена иновација, односно израда новог Локалног плана развоја културе, долази у време када је област културе на великим искушењима, превасходно у финансијском смислу, али и у погледу статусног положаја у подели глобалне кризе.

Између осталог, у уводу радне верзије Плана, истиче се да финансијске тешкоће угрожавају виталне функције културе - програмске активности, материјална улагања, изградњу и реконструкцију објеката. То се посебно односи на установе које имају незнатно учешће сопствених прихода у укупном буџету, као што су Књажевско-српски театар, затим музејско-издавачка делатност, као и реализација пројеката који се суфинансирају на годишњем курсу. Динамика исплате преузетих обавеза доводи у питање кредитбилитет установа према сарадницима и учесницима програма. Дошло је до застоја у формирању установа Музички центар, због немогућности регистрације, чиме је у великој мери доведено у питање функционисање веома битних сегмената музичког живота у локалној заједници.

„АЛНАРИ“ И „КРАГУЈЕВАЧКЕ“ НАГРАЂУЈУ

Од речи до речи

Издавачка кућа „Алнари“ и овог петка наградиће двоје читалаца „Крагујевачких“. Најбржи ће добити књигу „Од речи до речи“ ауторке Јелице Грегановић. Потребно је само да у петак, 5. новембра, позовете 034 333-111, после 10 часова ујутру, и будете најбржи. Добитници ће своје књиге моћи да преузму у књижари „Вулкан“ у Рода центру.

Књига „Од речи до речи“ је збирка кратких, хумористичких прича које бележе детаље живота, наизглед неважне и мале ствари од којих се, заправо, састоји свакодневница коју делимо сви. Покаткад проткане сећањима, ове приче говоре о догађајима и осећањима које често ни не примећујемо доживљавајући их сваки дан, иако управо они наш живот чине тако великим и непоновљивим. Зато су прави јунаци, вредни прича, људи око нас. За разлику од времена, свакодневница не пролази. Бољег живота од овог немамо, зато га треба гледати, осећати, памтити и живети Сваки дан - са осмехом.

Јелица Грегановић, новинарка и

грамске активности, материјална улагања, изградњу и реконструкцију објеката. То се посебно односи на установе које имају незнатно учешће сопствених прихода у укупном буџету, као што су Књажевско-српски театар, затим музејско-издавачка делатност, као и реализација пројеката који се суфинансирају на годишњем курсу. Динамика исплате преузетих обавеза доводи у питање кредитбилитет установа према сарадницима и учесницима програма. Дошло је до застоја у формирању установа Музички центар, због немогућности регистрације, чиме је у великој мери доведено у питање функционисање веома битних сегмената музичког живота у локалној заједници.

За превазилажење насталог стања и угрожености делатности потребна је уравнотежена процена реалних могућности очувања потенцијала, израда обухватног плана програмских активности у краткорочном периоду, заузимање за константан и консеквентан однос према делатности, преиспитивање могућих додатних извора прихода, умрежавање са ближим и даљим окружењем, програмско повезивање установа културе међусобно и са организацијама цивилног друштва.

Иначе, у писању ове радне верзије учествовали су чланови, специјално оформљене, радне групе у чијем саставу су се, поред представника локалне самоуправе, нашли и представници свих град-

ских институција културе, Универзитета, Прве крагујевачке гимназија, али и представници не-владних организација.

Крагујевац је први град у Србији који је израдио Стратегију развоја културе још 2003. године. Претходно мишљење чланова Радне групе је да постојећа Стратегија представља добар и употребљив документ и данас, али да нису евидентирани сви проблеми. Коришћење претходне стратегије у изради новог Плана локалног развоја културе требало би ставити у контекст оствареног и измењених околности, како на локалном тако и на државном нивоу.

Будући План развоја културе подразумева и одређивања локација за будуће зграде библиотеке и театра и израде пројектне документације за њих, као и музејске депое. Инсистира се и на повратку на аутентични план „Милошевог венца“, на Музеју позоришне уметности, али и томе да Тржница постане мултимедијални простор. Дакле, већина предлога већ је била утемељена и потпуно је логична, међутим да ли ће бити и остварива зависи само од финансија.

Саставни део овог документа је и „Стратешка анализа културне политике Крагујевца“, коју је сачинио републички Завод за проучавање културног развоја. Ова анализа, између осталог, чини и пресек тренутног стања овдашњих установа културе. И без ње било је јасно да већина установа директно зависи од градске касе, те да нема помоћи локалне самоуправе не би било ни програма.

М. Ч.

НЕЗАВИСНА КУЛТУРНА СЦЕНА СРБИЈЕ

Заједничким снагама за културу

У пет градова Србије, у петак, у пет до дванаест, одржаће се прес конференција, која ће означити почетак деловања Независне културне сцене Србије. До сада је чак 59 независних културних асоцијација, НВО-а и непрофитних културних клубова потписало Декларацију

Прес конференција, која ће истовремено бити одржана у петак, 5. новембра, у пет до дванаест (11.55) у галерији Дома омладине у Крагујевцу, у организацији НВО „Миленијум“, као и у Београду (Европски центар за културу и дебатну „Град“), Новом Саду (Независно друштво новинара Војводине), Зрењанину (клуб „Звоно“) и Нишу (Медија центар), означити почетак заједничког деловања представника независне културне сцене Србије.

До сада је чак 59 независних културних асоцијација, невладиних организација које се баве културом, независних културних фондова, непрофитних културних клубова и независних културних иницијатива из свих делова Србије потписало ову Декларацију. Тиме су потврдили спремност да отпочну процес ближе сарадње и удруживања ради заштите властитих интереса, интереса своје публике и унапређења културног живота у Србији.

Иначе, Независна културна сцена Србије успоставља се ради размине културних програма, али и заједничког конкурисања код међународних донатора, отпочињања процеса дијалога и сарадње са културним институцијама у Републици и градовима ради успешивања општег културног развоја, повећања позитивног утицаја на доносиоце одлука у сфери културне политике на националном и локалним нивоима и децентрализације културних активности у Србији.

На пресконференцији ће, осим Декларације, бити представљени и неки од резултата истраживања „Ванинституционални актери културне политике у Србији, Црној Гори и Македонији“ које је финансирала Европска културна фондација.

Млади крагујевачки акордионисти, ученици Музичке школе и студенти ФИЛУМ-а, Освојили бројне награде на тек завршеном Светском купу хармоникаша

Прошле недеље, у Вараждину, завршен је 63. Светски куп хармоникаша, а крагујевачки студенти и ученици вратили су се са прегршт награда.

У конкуренцији око 300 најбољих младих акордиониста из преко 30 земаља, у сенирској категорији Петар Мирков, студент ФИЛУМ-а, у класи Предрага Костовића, освојио је треће место, док је у категорији клавирска хармоника Марко Лукић, у класи Зорана Ракића, освојио другу, а Милош Бељаковић, у класи Војина Васовића, трећу награду.

Крагујевачка „школу хармонике“ имала је представнике и у јуниорској конкуренцији, у којој је Никола Живановић, иначе ученик овдашње Музичке школе, у класи Снежане Властић, заузео друго

место. Поред њих, висок пласман остварили су и крагујевачки студенти у категорији камерних ансамбала, где је трио хармоника освојио четврто место.

Такмичење је оцењивао међународни жири, а концертни је програм кулминирао завршним концертном на којем је, осим победника, наступио и Светски хармоникашки оркестар, састављен од 138 хармоникаша.

Иначе, међу члановима жирија био је и Војин Васовић, редовни професор ФИЛУМ-а, који је изра-

зио велико задовољство због резултата наших младих акордиониста, али и нагласио да је ово само наставак у серији одличних наступа на Светским куповима. Ученици Музичке школе редовно су освајали престижне награде на међународним такмичењима, а од скора ту традицију настављају и студенти ФИЛУМ-а. Студијски програм за хармонику присутан је само на овом факултету и јединствен је у нашем едукативном систему.

Светски куп се сваке године о-

држава у другој земљи, па ће тако следећи домаћин овог великог такмичења бити Кина, односно град Шангај.

Нажалост, по свему судећи, Крагујевчани следеће године неће освојити ни једну награду, а разлог је једноставан - неће учествовати. Упркос великим успесима младих музичара и њихових професора сва такмичења и путовања организује сами, без ичије финансијске помоћи, а пара за тако далек пут нема.

М. Ч.

ВЕЛАНОВЕ ГРАФИКЕ У „МОСТОВИМА БАЛКАНА“

Трагови постојања

На изложеним радовима уметник се игра црним и белим, светлошћу и тамом. Изложба графика биће отворена до 25. новембра

Настављајући програмску концепцију која је преваходно оријентисана ка представљању савремене ликовне уметности и најактуелнија дешавања, у галерији „Мостови Балкана“, по први пут пред крагујевачком публиком,

представљени су радови Здравка Веланова. Из циклуса графика „Трагови постојања“ изабрано је и представљено 28 радова овог познатог уметника. На свим радовима уметник се игра црним и белим, светлошћу и тамом, а тема његових радова су вода и светлост.

Сви радови изведени су у техници суве игле и настали су у периоду од 2004. до 2010. године.

Велован је претежно користио пастел за израду цртежа и слика, а мекоћу линије сада постиже и техником суве игле, урезивањем цртежа на металним матрицама.

У каталогу изложбе Љубица Јелисавац Катић наводи да, као што је већ обичајено код овог уметника, мотиви су л(е)с(т)вице за ход ка пулсирајућим ликовним композицијама које дејствују готово као симболи. Овако сугестивном резултату погодује ауторски приступ који синтетиче експресивност густих или растреситих, сочних или тек назначених лине-

„НАДИРАЊЕ I“, 2008. ГОДИНА

арних структура и извесну стилизацију, редуцију и понављање. Ритмичност, експресија и сензуалност у бити су самог Велановог репертоара ликовних средстава и поступака. Све су то мање-више спонтано, аутоматски, или свесно усвојена средства, која нарочито од цртежа и графике чине поља за игру линија и облика у међусобној органској вези.

Здравко Велован рођен је у Белој Цркви, а одсек сликарства завршио је на ФЛУ у класи проф. Милице Стевановић. До сада је излагао на 14 самосталних и на преко 200 групних изложби у земљи и иностранству.

М. Ч.

ДОМ ОМЛАДИНЕ И „КРАГУЈЕВАЧКЕ“ НАГРАЂУЈУ

Концерт Чипија и Индустије

Троје најбржих читалаца који данас у 11 часова донесу примерак наших новина у Дом омладине добиће по две карте за сутрашњи концерт

Дуго очекивана концертна промоција новог крагујевачког музичког пројекта „Чипи и индустрија“ заказана је за 5. новембар, у 21 час, у Градској дворани „Шумадија“. Ради се о представницима аутентичног крагујевачког рокенрол звука, креативном језгру некадашњих „Освајача“: Звонку Пантову Чипију (вокал) и Драгану Урошевићу Урошу (гитара), што је заправо и друго име овог бенда који је фановима широм региона остао у сећању по упечатљивој верзији хард-рока. Овај музички

тандем желео је да настави своју проверену „причу“, али и да публици пружи нешто ново у својим зрелим ауторским годинама. У помоћ су позвани стари пријатељи, пре свих Драгослав Танасковић Трнда (гитара, вокал), лидер култног крагујевачког бенда „Исток Иза“, а поред њега, у групи су и Миодраг Здравковић Микица (бас) из „ЧБС-а“ и искусни Дејан Николић Цветко (бубањ), такође из некадашњих постава „Освајача“ и „Исток Иза“.

„Чипи и индустрија“ су од свог првог наступа наметнули нови звук, који би се најприближније могао описати као изворни крагујевачки рокенрол. Уз обавезно подсећање на проверене хитове „Освајача“, попут „Маске“, „С ким чекаш дан“, „Никада више с тобом“, „Минут ћутања“, на њиховом репертоару је и обрада хита

„На Балкану“ („СМАК“), коју са Чипијем пева некада оригинални део дуета ове песме и један од најбољих вокала старе Југославије Дадо Топић. Ипак, главни адут бенда су нове ауторске песме Чипија и Уроша, од којих се издвајају „Подигни глас“, „Оглас“ и „Превара“.

Улазнице, по цени од 300 динара (дворана) и 500 динара (ВИП галерија), могу се набавити у Дому омладине, билетарници Градске дворане „Шумадија“, клубу „Немам Ве Де“ и „ДР Студио мјузик шопу“.

У сарадњи са Домом омладине „Крагујевачке“ ће наградити троје најбржих читалаца. Потребно је само да данас (четвртак, 4. новембар) у 11 часова донесете један примерак наших новина у Дом омладине и добићете по две карте за овај музички спектакл.

ВЕЛИКА КОНЦЕРТНА СЕЗОНА

Ускоро премијера Травијате

Наступом хора „Обилић“ из Београда завршен је овогодишњи „ОКТОХ“, а почела је „Велика концертна сезона“ у организацији Музичке омладине Крагујевца. До краја године крагујевачка публика биће у прилици да види и чује чак 15 нових музичких догађаја, а први на репертоару је програм под називом „Пучини мецик“, на коме ће наступити Тијана Ђурчић, сопран, Дејан Љутовац, тенор и Миљивоје Вељић, клавир. Овај програм одржаће се, 16. новембра, у свечаној сали Прве крагујевачке гимназије, са почетком у 20 часова. Иначе, у овом термину одржаће се и сво остали концерти, а улаз на све је бесплатан.

До краја новембра Крагујевчани ће видети још два програма: „Рефлекшнс“, концертну промоцију ЦД-а виолинисткиње Ане Милосављевић и наступ Симфонијског оркестра Академије уметности Унивезитета у Нишу.

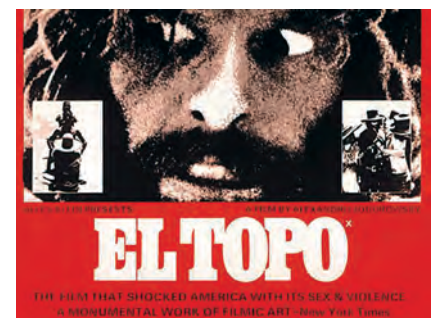
Након тога, у децембру, уследиће неколико концерата, од којих ваља издвојити наступе „Београдских перкусиониста“, дуета „Романтик Ера“, Секстет професора гудачке катедре ФИЛУМ-а, а све ће кулминирати премијером Вердијеве „Травијате“ коју ће извести Крагујевачка опера, те већ традиционалним Новогодишњи оперским концертном.

М. Ч.

УКРАТКО

Јодоровски премијерно

Ако сте мислили да су Линч и Гринвеј снимили невероватно чудне и откачене филмове, онда је сигурно да се још нисте сретли с чилеанским мистиком и езотериком Александром Јодоровским. Његов први филм, надреална љубавна прича о Фанду и његовој парализованој љубавници Лис, најпознатији је по нередима које је изазвао на филмском фестивалу у Акапулку, а пар недеља касније у Мексику је и службено забрањен, а аутора депортован из државе.

Три године касније, 1970. године, Јодоровски снима свој други филм „Кртица“ и тако постаје први краљ поноћних премијера.

Овај филм ће премијерно у Крагујевцу бити приказан у књижари „Аждаха“, у петак, 5. новембра, у 22 часа.

Иначе, већину филмова овог аутора до 2004. године је било готово немогуће видети, осим на илегалним копијама, пошто је сва ауторска права поседовао Ален Клеин, бивши менаџер „Битлса“, који је због неслагања са аутором одлучио да забрани било какву дистрибуцију. Велики триптих који се често спомиње у његовој каријери чине филмови „Кртица“ (1970), „Света планина“ (1973) и „Света крв“ (1989) - алегоријски вестерн, хришћанска одисеја до руба памети и фрејдовска ноћна мора о мајкама, освети, циркусу, лудилу и љубави.

После пројекције „Кртице“ крагујевачка публика биће у прилици да погледа и филм „Зона сумракова“ Ивана Ђелићанина.

Ноте за све

Први музички фестивал у Србији за особе с посебним потребама под називом „Ноте за све“ почео је у уторак, 2. новембра, у Књажевско-српском театру. Током овог фестивала, који се завршава вечерас, наступио је више од 20 група, хорова, оркестара, затим установа социјалне заштите, школа за образовање деце са сметњама у развоју, али и представника националних мањина, као и свестрано надарене деце и младих.

Идеја организатора, Завода за збрињавање одраслих „Мале Пчелице“, је да уз помоћ донатора оформи Фонд „Ноте за све“ из чијих средстава би се до наредног фестивала у једној од установа социјалне заштите или школе за децу са сметњама у развоју основао оркестар или певачка група, односно хор који би наступио на специјалном концерту наредног фестивала.

Покровитељи су били Министарство рада и социјалне политике, Министарство за људска и мањинска права и Министарство просвете.

ПРЕПОРУЧУЈЕМО

Четвртак, 4. новембра, 21 час
Дом омладине
Јавни час Школе рок музике
„Октава“

Петак, 5. новембар, 19 часова
Галерија Народне библиотеке
Промоција новог броја часописа „Кораци“, посвећеног Б. Вонгару
Учествују: Јелена Арсенијевић, Александар Петровић и Војо Станишић, власник издавачке куће „Јасен“

Петак, 5. новембар, 20 часова
Књажевско-српски театар
Представа „Јахоо“
Режија Милош Крстовић

Петак, 5. новембар, 22 часа
Књижара „Аждаха“
Филмотека: пројекција филм Александра Јодоровског „Кртица“ и кратког филма Ивана Ђелићанина „Зона сумракова“

Субота, 6. новембра, 18, 20 и 22 часа
Књажевско-српски театар
Пројекције филма „Шишање“

Понедељак, 8. новембар, 20 часова
Књажевско-српски театар
Представа „Лажа и паралажа“
Режија Драган Јаковљевић

Уторак, 9. новембар, 18 часова
Књижара „Аждаха“
Преслушавање документарних снимака
„Лењин вс. Троцки“

Уторак, 9. новембар, 19.30 часова
Галерија Народне библиотеке
Циклус предавања „Књижевне и културне фигурације птица“
Тема: Тица без перја - птице у народним загонеткама
Предавач: Биљана Сикимић (Балканолошки институт, САНУ, Београд)

АЛЕКСАНДАР РАДОВАНОВИЋ, ПРАВНИК

Ближи смо Американцима него нашим

Када смо као екипа Правног факултета победили на најпрестижнијем европском такмичењу

из области међународног права, један угледни универзитет из Америке понудио нам је стипендије, а овде са нама нико ни кафу није попио. Значи, неко из Америке је пратио наш рад, а овде нико

Потеру води Милан Пурић

Ко си ти, Александре? Рођен сам у Крагујевцу, где сам одрастао, завршио основну, средњу школу и Правни факултет. Предводио сам екипу Правног факултета на неколико међународних такмичења из области међународног права и дипломатије. Моје колеге и ја смо постали познати широј јавности када смо 2008. победили на једном од најпрестижнијих такмичења из области дипломатије и међународног права. Нажалост, много више од тога је одјекнуло то што мени као најбољем појединцу на том европском такмичењу Холандија није дала визу да идем на даље такмичење у Мاستрихт, због њихове политике око Косова и Метохије. Спремио сам говор који је требало да буде против те политике, а испоставило се да је то био „забрањени“ говор у Европској унији у том тренутку. Интересују ме (наравно) правна наука, међународна политика, историја. Поред тога, интересују ме и компјутери, а опуштам се тако што свирам гитару. Тренутно сам у породичној адвокатској канцеларији, коју води моја мајка Зорка Радовановић. Увек се трудим да, пре свега, будем што бољи и кориснији човек.

Како си растао у Крагујевцу?

Као и деведесет посто клинаца који су одрастали у деведесетим. Пошто је било мање пара, много смо више били упућени једни на друге, јер смо оно што нисмо имали морали да импровизујемо. То је донело и неке лоше ствари свима нама који смо тада одрастали, али и научило моју генерацију креативности, која ће се тек показати када та генерација дође на

неке озбиљније позиције у друштву.

То смо, у неку руку, и доказали мало касније, када је била афера „Индекс“, када смо устали у протест и одбранили факултет од гашења, што је тада била реална претња. Неко је хтео да искористи ситуацију и створи брисани простор у центру Србије, простор који је требало да попуне разни дивљи „универзитети“. Такође, у том периоду је одјекнула и наша победа на том поменутом такмичењу, која је показала колико вреди диплома Правног факултета из Крагујевца. Колико вреди и у српским и у европским оквирима и колико треба да вреди сваком послодавцу. Тада је прича о гашењу факултета дефинитивно стављена ад акта. Ја сам још имао и ту срећу да растем у породици два дипломирана правника, тако да је то доста утицало на моје професионално опредељење.

Какву улогу данас има породица у животу?

Породица је доживела судбину оних друштвених вредности на којима је почивала – пропала је заједно са њима. Када један човек пропадне, он може и да се придигне, али када породица пропадне, она мора имати и моралну и материјалну помоћ да би се опоравила. Она данас ту помоћ нема, напротив.

Шта је „бела куга“ за Крагујевца?

Није толики проблем бела куга, колико недостатак популационе политике. У време шаха Резе Паклавија, Иран је имао негативан природни прираштај, а сада је једна од најмлађих нација на свету. Третило им је само двадесетак година да постигну позитиван природни прираштај. Што се Крагујевца тиче, он неће у скорје време да осети последице беле куге због вештачког одржавања броја становника великим миграцијама, али ће зато подручја око Крагујевца да одумиру уколико држава не поради на популационој политици. Нажалост, за двадесетак година прво ће да се примети колико је остарело становништво у Крагујевцу, а недуго затим и да се смањује становништво. Уколико се нешто не промени.

Ко су професорски ауторитети на којима је расло твоје образовање?

На првом месту професор Иван Чукаловић, који је и за мене и за целу нашу екипу био и више од ментора

– научио нас је како да сагледавамо ствари како бисмо пронашли корен проблема и решили га. То је човек који је од самог почетка успео да види потенцијал који смо имали као скупина и да од нас направи целину која постиже успехе. Такође, много ми је значило да видим неке стране професоре који су радили са нама по неколико часова, јер сам ту могао да видим њихов начин размишљања, као и врлине и мане идеологије коју су заступали. Сваки човек заступа оно што има у себи, а у међународном јавном праву немогуће је да то не дође до изражаја.

Шта је потребно да човек зна и колико да ради да би освојао међународна признања?

Прво је потребно да има склоности према области у којој хоће да се такмичи и да је воли. То је основа без које се не може. Међутим, та основа је само пет одсто било каквог постигнућа, деведесет и пет посто је правилно сагледавање проблема и велики рад. Такође, и добро познавање страног језика. Уколико човек нема јасну визију победе и шта ће после, сигурно неће да победи.

Да ли данашњи систем образовања одговара времену у којем живимо?

Није нам толико лош систем образовања колико комуникација са ученицима и студентима. Не можете некога који је по два сата дневно на Фејсбуку да заинтересујете тако што ћете да му сувопарно предајете градиво, да му то наметнете као обавезу и да очекујете да ће да даје све од себе. Исто тако, ко је луд да се четири године мучи над тридесетак књига од пар стотина страна када види како се запошљавају људи са неким фантомским школама, где је довољно да се школарина уплати и да се човек појави на испиту? Што се тиче Правног факултета у Крагујевцу, наша екипа је доказа-

ла колико је он добар када смо победили и колеге из целе Европе и оне са Факултета политичких наука, београдског Правног факултета и свих других. И сада се чланови из екипе Правног факултета у Крагујевцу доказују у струци: Милош Милић је адвокатски приправник, Божидар Чармак треба да почне са приправничким стажом, а Раде и Мирко Милановић су апсолвенти.

Још један је проблем – што се никоме не нуди јасна перспектива за стечено знање. На пример, нама је била понуђена једна стипендија са престижног универзитета из Америке која се додељује свршеним студентима. Мислили су да смо по нивоу показаног знања већ на мастер студијама (коју нисмо могли да искористимо тада, пошто још нисмо завршили факултете, јер је неко препознао наше квалитете, а овде нико са нама ни кафу није попио, а камоли да нам понуди неки системски рад. Опет, једини који је све време радио са нама је професор Иван Чукаловић. Значи, неко из Америке је пратио шта ми овде радимо и то му се свидело, а овде нико. Да има мало више такта, нису то велике паре, спречила би се и научна „бела куга“ која нас увелико шиба.

Како се данас забављају млади?

Ту су увек „Балкан“, „Немам Ве Де“, „Порта“. Преко дана је убедљиво најбоље попипати кафу у „Буена Висти“. Преко лета, „проради“ и Велики парк. Уствари, најбоља је забава тамо где је друштво у коме ће човек да буде кроз опуштено, где год да се налазе.

Која се музика данас слуша у Крагујевцу?

Мислим да је и даље доминантан Гранд, иако је скоро протеран из центра града. Феноменална је ствар што су места где су живе рок свирке увек препуна, мада ја волим да чујем и добру староградску свирку, тако да волим да одем до „Лађе“. Уствари, увек прво проверим да ли Григи негде свира, јер је ту провод најбољи.

Да ли Крагујевац има свог препознатљивог духа?

Дефинитивно има. С обзиром да овде дуго није било пара, људи су били принуђени да развију нешто своје, јер нису имали пара за оно што им се нудило, а нису имали пара ни да оду негде на страну да виде шта тамо има. Али тај дух се не хвата на први поглед. Није то толико материјална или појавна ствар (као негде другде) колико ствар која се осети када се човек нађе у парку или испред позоришта, или када оде у „Балкан“ или на неко место где свира Григи.

Шта мислиш о крагујевачкој културној сцени?

Фали доста. Фали на првом месту биоскоп. Не мора то да буде неки грандиозни светлећи мултиплекс, довољно је да има триста места, добро озвучење и ново платно.

Шта мислиш да недостаје Крагујевцу?

Мало више бриге. То су ситне ствари које могу да се раде упоредо са инвестицијама „Фијата“ или неким тако великим стварима. На пример, да се неко потрудио на све начине, па макар уз финансијске губитке, да доведе Кустурицу у „Шумадију“, Џони Депп би дошао у Крагујевац. Не знам ко је требало тиме да се бави, али није гледао на дуге стазе. Значи, само да имамо некога ко ће да размисли о тим не баш толико крупним стварима. Често се те ситне ствари, уколико постоји визија, покажу најплодотворнијим.

Пратиш ли градски спорт и шта мислиш о њему?

Не знам ко је заслужан, али свака част ономе ко се потрудио да од Крагујевца направи то што тренутно јесте у одбојци и кошарци. Волео бих још да се неко потврди да поново подигне бокс клуб, јер је то оно у чему се Крагујевац распознавао у светским оквирима.

Какав би желео Крагујевац за 50 година?

Да има милион становника, да је главни град целовите Србије од петнаест милиона људи и да буде град који се поноси најразвијенијом пољопривредном индустријом у целом региону.

Шта си добио од крагујевачког духа, а шта мислиш да можеш да му даш?

Добио сам тај дух као надградњу и печат на оно што сам имао у себи, оно са чим свако од нас креће. Мислим да могу да допринесем духу Крагујевца уколико будем радио искрено, вредно и поштено. Уколико би се свако само за толико потрудио, Крагујевац би био најбоље место на свету.

RADIO 34
Kragujevac
Milice Sreckovic br.25
tel: +381 34 324 200 +381 34 335 099
fax: +381 34 324 300
e-mail: radio34ke@yahoo.com

...prvi na skali 88,9 Mhz...

ЛЕКСИКОН Крагујевца

У припреми је „Лексикон Крагујевца”, обимна публикација чији су издавачи Службени гласник Србије и град Крагујевац, у оквиру едиције „Лексикони градова Србије”.

Историја и савременост града биће представљени кроз око 2.200 одредница, а девет одабраних тимова

по утврђеним областима, доста је одмакло у припреми ове капиталне публикације.

У договору са издавачима, „Крагујевачке” објављују обрађене „одреднице”, али не по лексиколошким правилима, већ по заједничком избору онога што је мање познато или занимљиво.

ПАРКОВИ, ШУМЕ: околина Крагујевца покривена је са свега 23 процента шума, а у прошлости су подручје Шумадије прекривале густе и непроходне шуме, по којима је овај крај био надалеко познат, па и име стекао. Многи светски путописци су оставили записе о овим природним лепотама. Ханс Кристијан Андерсен је путујући Европом у нашим крајевима записао у поглављу Српске Дријаде: „Србин воли своје дрвеће као Швајцарац своја брда, као Данац море. Под крошњама дрвећа скупљали су се годишње са кнезом Милошем представници градова. Крошње дрвета склапале су се у судницу. Испод дрвећа су играли вереница и вереник! И дрво се налази у борби као неки борац и бори се против непријатеља Србије. Мирисно зелено дрвеће прави свод над децом у игри, мирисно зелено дрво је надробни споменик неке старине. Ова земља шума је животно зелена грана на османлијском дрвету. Али ова грана виси чврсто везана за оно скоро позлаћено дрво, ова грана је пустила корен и смело ће расти и формирати једну од најбољих краљевих дрвета у Европи, само ако га оставе да живи”.

У категорију парк-шуме спада Кошутњак, а некада и Мајничка шума, али је она посечена и готово цела површина од 20 хектара претворена у стамбену зону насеље Аеродром.

Паркови заузимају површину од 636,43 хектара, што чини 7,62 посто укупне површине града. Деле се на: 1. Градске паркове: Шумарице, Велики парк и Мали парк; 2. Зонски парк-Еко парк Илина вода; 3. Реонске паркове: Пиварски парк и Метино брдо и 4. Меморијални паркови, у које, поред Шумарица и Метиног брда, спадају и Петрова воденица - Грошница (2,2 ха), Маршић (1,5 ха) и Илићево (0,04 ха).

О редовном одржавању паркова брине ЈКП Градско зеленило.

ФОТОАМАТЕРИ: осамдесетих година 19. века преласком на индустријску производњу фотографских плоча и материјала, омогућено је да се фотографијом баве и они који нису фотографске занатлије, пре свега из уметничких побуда. Фотоамерски покрет захватио је Европу и Америку крајем 19. века и оснива се велики број клубова фотоамерата, одржавају се изложбе на којима се фотографија третира као друге ликовне технике. У Београду је 1901. основан први клуб фотоамерата у Србији и одржана изложба коју је отворио Михаило Валтровић, а већ марта 1904. у Крагујевцу су Жика Марковић и Милоје Васић, мајори, оснивали друштво фотоамерата које се састајало у Гимназији и одржавала су се предавања о фотографији. Из периода 1904-1914. до данас је

остало сачувано преко 700 аматерских снимака живота у Крагујевцу и околини и те фотографије се чувају у Историјском архиву Шумадије, Народном музеју Крагујевац, музеју Стара ливница. Њихови аутори су: Светозар Шоша Николић, Чедомиљ Павловић Бојацић, Љуба Петковић, Љуба Ивановић и Драгослав Микић. Између два светска рата фотографијом се аматерски бавио Антоније Петковић, а био је основан и фотографски клуб у Првој крагујевачкој гимназији.

После рата, 1947. године, формирана је организација Народне технике у оквиру које је 1948. почео са радом Фото-кино клуб Крагујевац. У њему је био велики број аутора који су излагали фотографију и били награђивани на домаћим и међународним изложбама – Милован Ракоњац, Томислав Петернек, Страхиња Лешњак, касније Бранко Андријевић, Мирослав Илић, Бранислав Ковачевић, Предраг Циле Михајловић, Драган Вучковић, Зоран Ђорђевић и други. Клуб је радио до деведесетих година ХХ. в., када са економском кризом и гашењем организације Народне технике, његов рад замире. Фото клуб Аполо основан је 6. маја 2010. и окупља око 50 чланова који се састају и излажу у Народној библиотеци. Оснивач и председник клуба је Марко Стаматовић, дипломирани графички дизајнер.

НАКИТ: у чаршији у којој су били заступљени источњачки занати, којима су се бавили Турци, имао је све карактеристике оријенталног. Како је формирањем грађанског слоја у другој и трећој деценији 19. века дошло до општег подражавања ношње оријенталног типа, коју је карактерисало богато кићење, традиција израде овог накита наставила се и у наредном периоду, након одласка Турака. Формирањем 16 еснафа 1823. године, међу којима и кујунџијског, занатлије су наставиле да раде према наслеђеном, турском, еснафском поретку. Приметан је и континуитет са средњовековним формама, где накит постаје китњаста, додавањем бројних детаља, трепетљика и других привезака.

Код женског накита велика је разноврсност, јер се носио на разним деловима тела: огрилице, наушнице, украси за косу, за врат и груди, појас и руке, састојао се из низова ливених и лимених трепетљика, парица, које су звекале при покрету, а највише су биле заступљене разне врсте ниски од новца. Карактеристичан накит су *пафтије*, копче за појас, најчешће од метала са гравираним орнаментима и разнобојним камењем, украшене емајлом, седифом, или испуњене материјалом који је сром изведен, а ношени су у филигрански појасеви и наруквице од правоугаоних плочица.

Са формирањем националног костима устаљују се форме накита који је ношен деценијама. Накит за главу карактеристично специфично оглавање - *шејелук*, које се састојало из феса - плитке, црвене чојане капице, који је украшаван на различите начине: нискама сребрних или златних новчића, везом срменим гајтаном, округлом, металном, ливеном или филигранском плочицом са украсним камењем. Највредније оглавање је *бисерни шејелук* - скупце на капица, која се састојала из више везених, бисерних купа, концентрично распоређених, а носиле су је припаднице добростојећих породица. Његова вредност је 1900. године износила колико и њива од три хектара. Око тепелука обмотавана је плетеница, причвршћена украсним иглама са главом од ћилибара или пасте у боји. Удате жене носиле су и сомотску траку - *бареш*, обавијену око плетенице, са уметнутим прстењем на средини, док су девојке у време пред удају почињале да носе тепелук и обавијену плетеницу као знак зрелости.

ПАФТИЈЕ

ТЕПЕЛУК

У ранијој фази костима бареш је украшаван везом од бисера, да би се касније усталио украс од *трана* (врста броша облика цветне гранчице са лишћем).

Половином 19. века накит се увози и израђује под утицајем запада, па се и не разликује од накита ношеног по европским центрима. У новој еснафској организацији долази до реорганизације, формирања нових и прегруписавања старих заната. *Кујунџијски* занат нестаје, а појављује се нови - *златарски*. Године 1879. основан је вештачко-занатлијски еснаф са 13 чланова од којих су тројица златара.

У 20. веку два златара наведена су у списку занатлија 1912. године, а затим само један, који се 1925. удружује са фотографима у њихову браншу. Комплекти накита од трана, прстена и минђуша, са бриљантима и дијамантима, или обичним стаклима, које су младе добијале приликом удаје од свекрве, припадају западноевропској традицији. *Дијамантска трана* је назив који се усталио за ову врсту броша, а ношен је осим на барешу и на грудима. Брошеви су били у моди током 19. века, а поред естетске имали су и практичну функцију, нарочито у каснијој форми костима - у причвршћивању мараме преко груди. Крајем 19. века карактеристични су брошеви с уметнутом фотографијом, а као привезак ношен је и медаљон. На костиму жене 19. века истакнуто место имали су и сат на дугом ланцу, прстен, наруквице...

У мушкој ношњи, поред прстења, сата на ланцу и игле за кравату, ношена су и дугмад за манжетне, а за старију традицију од 16. века карактеристичан је прстен *стиоловај*, велике главе и широке карике, богато украшен гранулацијом, ношен током 19. века.

ЗАБОРАВЉЕНЕ ПРИЧЕ И ЛЕГЕНДЕ

Пише Александар Бабић

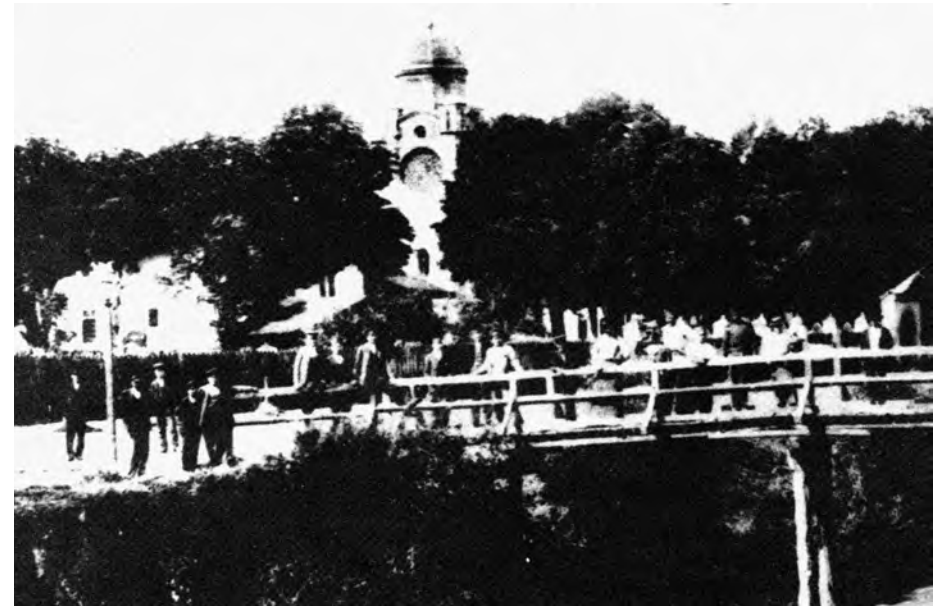
Милош надмудрио пашу за површину цркве

Лепеница вековима кривуда нашим простором хитајући ка Великој Морави. Када би њено корито и обале могле да причају, сигурно би нам испричале занимљивије приче од оних које знамо, пошто је Жупа лепеница (по истоименој речици) ушла у састав Немањиневе државе још у 12. веку.

После пропасти Првог српског устанка Турци су поскидали сва звона са новоизграђених цркава (обичних брвнара), као и оних зиданих од чврстог материјала, разбијали их и односили у Једрене, где су од њих лили топове. Крагујевац није имао цркву, већ је турска џамија била претворена у цркву, али су је Турци поново преправили за своју веру. Тако је град остао без православне богомоље.

Парохијска црква за варош Крагујевац била је црква у манастиру Драча. По доласку кнеза Милоша у Крагујевац и подизања двора, почео је да моли турску пашу да му дозволи изградњу придворске цркве, јер је губио много времена док је одлазио на литургије у Драчу. Успео је некако да умоли пашу и овај му је дозволио да зида цркву само за њега, то јест да црква не буде већа него што кожа једног бивола може земље да обухвати. Милош је то одмах прихватио и почео се захваљивати паши, чак га је (по свом обичају) и даривао, а паша се није могао начудити јер је био пун знатижеље да види како ће изгледати та црквица и на шта ће личити.

Милош је већ имао у глави план. Захваљивао је на датој величини од једне бивоље коже, јер је имао на уму шта му је мајка причала како се његов деда закућио. Наиме, када је молио агу да му да мало земље да се скући и жени, ага му рекне: „Вала, бива! Ухвати неког хајдука, убиј га и

ПРИДВОРНА ЦРКВА И „КНЕЖЕВА ЋУПРИЈА” ПРЕКО ЛЕПЕНИЦЕ

одери му кожу, па колико његовом кожом обухватиш земље - јамчано ће увек бити твоја!” Деда не ухвати хајдука, већ неког залуталог Турчина, све уради како му је ага рекао, само што одрану кожу изреже у танку опуту и са њом обележи повећи комад земљишта, што је било довољно за кућу брвнара. Ага се зачуди откуд толико земље, а он му каже да је то само од једне коже, а да то нису уговорили да ли ће кожа бити резана или исцела. Онда ага све то аминује казавши: „Е, вала бива, твоја је”. Зато су његове потомке називали Опутовићи више него Теодоровићи.

Милош одмах пошаље гласнике да траже најкрупнијег вола. Ковач направи танак, оштар нож. Кожу одери, ставе на земљу и затегну између коћића. Пажљиво су је секли у виду танког каиша, толико танко да су само пазили да се не прекине. Милош је све то надгледао. Опута је била довољно дугачка да се може обухватити простора за једну пристojну грађевину.

Турски надзорник дојави паши шта је урадио Милош и да започиње већу грађевину него што покрива једна бивоља кожа. Када је Милош објаснио шта је урадио, паша је морао да призна да је надмудрен и дозволио је наставак радова, јер није тражио да кожа буде исцела.

Придворска црква Светог Духа, задужбина кнеза Милоша, која се налази на десној обали Лепенице, наспрот конака, зидана је на земљиште где је било старо гробље. Оборкнез Петар Топаловић почетком новембра 1818. године писмом је обавестио кнеза Милоша о завршетку радова. Црква је грађена „по европском укусу”. Саграђена је од камена. Познато је и име мајстора који је зидао цркву. То је био немар Милутин Гођевац, касније титулисан као мајстор „који је цркву крагојевачку градио”.

Црква је малих димензија, али ако се има у виду тренутак када је грађена, не треба да чуди. Нема кубе ни звоник (јер 1818. године Турци још нису дозвољавали да се чују звона на српским богомољама, то је допуштено тек Хатишерифом 1830. године). Није ни фрескописана. Припрата је била направљена од дрвета да би се добило у простору. Служила је као катедрална црква и дворска капела.

У исто време направљена је и дрвена ћуприја за кнеза како би могао пречицом да дође до цркве. Звали су је „Кнежева ћуприја”. На истом месту је 1927. године подигнут бетонски пешачки мост.

Милош је често одлазио у цркву, а нарочито на благодан, и то са читавом породицом и свитом. Цркви је даривао Минеј - црквену књигу потребну сваком божијем храму. Ове књиге су повезане у дрвету и кожи, а служиле су у годинама које су долазиле да се на њиним маргинама руком свештеника упише низ занимљивих и важних догађаја општег или локалног значаја. Међу 16 дарованих књига, у једној од њих је убележено и ово: „На данашњи дан 1860. године умро је ктитор овога храма, кнез Милош Обреновић у топчидерском конаку”. Запис носи датум 14. новембар.

СЛИКАРКА СВЕТСКОГ ГЛАСА МИЛЕНА ПАВЛОВИЋ БАРИЛИ (24)

После велике радости - смрт у сну

Изненада, у сну, 6. марта 1945. године, велика сликарка умрла је у свом апартману. Не могавши, због рата, да њено тело пошаље у Европу, супруг одлучује да га балсамује. Не смогавши снаге да вест о трагичном крају Милене њеним родитељима одмах саопшти, Роберто то, писмима, чини тек после месеца дана

Пише Војислава Латковић

После успешне прославе у ресторану, Милене и Роберто отишли су да се прошетају по оближњем градском парку. У природи су се обоје осећали препорођеним. Милене после болести изгледале потпуно здрава.

Из Централ парка се вратише загрњени. Толико су желели да уживају у животу да су наставили веселу причу. Чак и после вечере њих двоје су се толико гледали и смејали, водећи разговоре о догледовштину са њујоршких улица и из огромног градског парка. Тамо беху видели један стари брачни пар и чудили се како се, тако стари, држе за руке, грле и љубе. Нису им завидели. Занесени, Милене и Роберт се осмехнуше, скренуше поглед као да сами никад неће остарити. Мислили су да овим старцима понашање није у реду.

Према утврђеном сценарију, Милене и Роберт проводе незаборавне сате у Хотелу „Плаза“. Ту је било разних посетилаца. Они двоје су плесали присно, као на љубавној позорници живота. Пред зору су се вратили у свој стан.

■ Срце није издржало

Милене је ујутру спавала мало дуже, зато је девојка и супруг нису звани да устане. Кад је Роберт закључио да његова супруга нема намеру да устане, лагано је отворио врата спаваће собе. Било је прошло једанаест часова. Двоумио се, размишљао.

Позвао је тихим гласом, али се она није одазивала. Пришао је ближе. На његово запрепашћење и ужас, закључи да је Милене, у току ноћи, умрла!

Тог шестог марта, у уторак 1945. године, њено срце није издржало. Сликарска племенитог срца, добре душе, престаје се Богу од срчаног удара који је наступио услед последица прелома и повреде на кичми.

Плач и лелек Робертовог гласа разлегао се просторијама њиховог апартмана. Роберт се толико ожалостио и збунио да из њене собе пар минута није излазио. Девојка, која је код њих радила, подсети га да треба да позове лекара и да обавести јавност о њеној смрти. Он се брзо снађе. Био је свестан чињенице да Милену више нико неће моћи да оживи. Сад је затечен, ужаснут, ожалостени муж. Лекар је узалуд долазио.

ОПЛАКИВАЊЕ, 1940. ГОДИНА

МИЛЕНА ПАВЛОВИЋ ИСПРЕД СВОЈЕ СЛИКЕ

Опело су јој одржали у Српској православној цркви „Свети Сава“, уз присуство пријатеља и поштовалаца њене уметности. Заувећ су се затвориле чаробне очи необичне сликарке, однеговане госпође, Милене Павловић Барили, која удајом за Роберта Госелина доби и његово презиме. Имала је свега тридесет шест година. За собом је оставила шест стотина сликарских радова и приличан број осећајних лирских песама. Била је сликар и песник лирског надахнућа, одличан стваралац виртуелног света. Своје визије, снове и радости, кичицом и бојама је претварала у чаролије дивних композиција модерне, надреалистичке слике света. Код ње се јасно опајала и Леонардова, Тицијанова и Ботичелијева ренесанса, а касније и амерички утицај рада префињене израде која је одисала носталгичношћу.

Била је сликар индивидуалног израза, велике поетичности и урођеног талента. Она је цео свој живот поклонила уметности. На послу је сагорела, уткала срце и душу у портрете најпознатијих људи Њујорка. Поред свих узора који су јој снагу давали, знање допунили, ова космополиткиња авангардног сликарства, била је у свакој композицији своја, оригинална, препознатљива и, нада све, велика уметница на почетку двадесетог века.

■ Тешка одлука супруга

Миленин супруг, Роберт Госелин, се нашао пред најтежим задатком у животу. Морао је да обавести Миленине родитеље о њеном коначном нестанку, у веома тешко и незгодно време, пред сам крај Другог светског рата. Збуњен, замишљен, заплашен, мислио је

да му је лакше било да узлеће ратним бомбардером из америчке војне базе и да прелази Атлант, да кружи и баца бомбе на немачке положаје и утврђене шанце, него данас да јави тужну вест о смрти своје супруге мајци Даници у Пожаревац и оцу Бруну у Рим.

Туга га је обузимала, срце му се цепало, смишљајући речи које би им написао као обавештење о несрећи и, оне друге, нежне, утешне - као знак сажалења и изјаве саучешћа. У глави му је зујало, образи су му горели, а у грудима наилазио бол. Како се снаћи и које речи им написати о изненадној смрти њихове једине кћерке, велике уметнице, најдраже, осетљиве љубимице? Постављао је себи питања која би могао наслути у њиховим одговорима на његова писма. Веровао је да би га можда могли оптужити за непажњу због пада с коња јер је седео позади ње, па је могао спречити њен пад и повреду кичме.

Држао је оловку и хартију, али су му руке дрхтале, очне зенице се померале, у мозгу му се мисли сударале. Како год би решио да започне писмо, никако није могао. И чекао је, чекао, чекао, да му дође снага да нешто паметно смисли. Питао је мајку Рут како и шта да напише убогим родитељима који живе у вртлогу олује и замишљају своју Милену као велику звезду. Она је ћутала.

Прво што су смислили мајка и син било је да се Миленино тело одчува балсамирањем како би је родитељи могли видети мртву и чувати, код себе, после рата. И успели су да обаве овај деликатан посао, уз помоћ Милениних и својих пријатеља и уз новчану надокнаду. Изгледала је лепа, као да је од мириса зумбула изненада заспала. Сместили су је у један маузолеј, дали је на чување, на одређени период времена, под закуп.

Међутим, из управе те установе, јављено је супругу да дође и преузме тело јер више не могу да чувају посмртне остатке покојнице. Он помисли да ће са њом кренути авионом за Југославију или за Италију. Али, какав апсурд? У обе земље је било смутно, ратно стање. У Југославији је Црвена армија, са својим јединицама, помагала ослободиоцима да коначно истрају Немце са Балкана и из целе Европе. Немогуће је било добити дозволу да се авионом превезе леш, па чак ни у балсамираном стању. Роберт најзад пише писма родитељима да их обавести о смрти кћерке. Стајала су у отвореној коверти на столу и чекала да их прочита његова мајка. Кад их је прочитала, написала је своје писмо Миленино оцу, Бруну Барилију.

Млади Роберт Госелин, месец дана после Миленине смрти, шаље писма њеним родитељима. Обавештава их да је она умрла у сну од срчаног удара. Покушавао је да им укратко објасни неке околности под којима је њихова кћерка изненада преминула. После једне прославе у Хотелу „Плаза“, писао је, Милене је била срећна, задовољна и толико узнесена да је можда њено срце од узбуђења престало да куца. Он им даље наглашава да ни су постојале икакве могућности да се њено тело, већ балсамирано, пренесе у Југославију или Италију. Драма се настављала као у филмовима страве и ужаса, јер је тужни супруг сам морао да одлучи

АНЂЕО СА ЛАМПОМ, 1941. ГОДИНА

шта да ради, пошто су ратне прилике у Европи биле тешке, смутне, а ратне операције у завршној фази. Размишљао је о чину кремације.

■ Покошени отац Бруно

Драматика живота родитеља Милене Павловић Барили почела је после њеног коначног краја, 6. марта, 1945. године. Из Америке се туга пренела на Европу кад су Робертово писма стигла у руке њеним родитељима у Рим и Пожаревац.

У Риму је Миленин отац Бруно прегледао своју редовну штампу у стану Хотела Бабингтон и приметио један бели коверат са малим црним флором у десном, горњем углу. Збуњен, још није успео да схвати каква је ово ознака која је наговештавала тужну вест. Прво је брзо узео њега, отворио и занемео.

Чим је почео да чита Робертово писмо сузе му облиле лице, а у грудима му застаде дах. Полуоно свешћени песник, рањеног срца, покушавао је да ухвати мало ваздуха како би разабрао већ сузама умрљана слова сваке реченице. Са ужасом је успео да схвати да је његова кћерка Милене заспала вечним сном. Срце му се на комаде цепало, руке подрхтавале, а зенице оба ока, кроз полузатворене капке, једва су виделе да читају слова.

Одложио је хартију поред себе на ноћни ормарић, легао у кревет и на сав глас плакао. Покрио је главу памучним ћебетом да му тужни глас не чују остали станари, његови суседи из Хотела Бабингтон. Јецао је, рукама стезао срце, али није успео да се, бар на тренутак, смири. Његово једино дете је умрло далеко од њега у обећаној земљи, Америци, која је до тог часа важила за Миленин остварени сан. Бруно брзо разуме да су његови животни идеали - да види живу своју обожавану кћерку - потпуно пропали. Зато истог часа пожелеле да умре, да више не постоји. Несвестица га је хватала, то пред очима му се љуљало, као и лустер на таваници.

Устао је из постеље и трапаво кренуо преко тепиха. У страшном душевном сновиђењу видео је привиђење, неку утвару. Она му се смешлила. Чуо је речи те авети која му каже:

Бруно, не плачи, не тугуј! Бог ће ти се смиловати, доћи ће да те узме к себи да се више не патиш. Он осети још већу малаксалост, поново леже у кревет и утону у дубоки сан. Сневао је чудне снове са кћеркиног замишљеног венчања за које беше касно сазнао. Сети се Робертовог писма које му се чинило као ледена гуја стегнута око врата.

У овом доста реалном сновиђењу, Бруно је био свестан вести да је Милене преминула. Памтио је, сетио се да је писмо стигло. Нешто га је притискало кад је покушавао да устане из кревета па да узме хартију и наливперо у жељи да Роберту напише одговор на писмо. Она, тада, у његовом сну, оживе и рече му да је само била заспала. Отац је загрли и потпуно претрну кад му се отрже из наручја, доби крила и полете преко отвореног прозора. Тек тада више није знао да ли је жива или мртва зато реши да јој напише једно писмо. Као у сваком уверљивом сну, веровао је да ће она добити ово писмо. Сањао је себе како седи за столом и пише писмо.

Наставиће се

ПОШТОВАНИ СУГРАЂАНИ,

У циљу побољшања и унапређења животне средине град Крагујевац, ЈКП Чистоћа и Секопак д.о.о., започињу акцију

Вашу амбалажу у рециклажу!

Акција је саставни део процеса унапређења новог система управљања амбалажним отпадом.

Упознајте

Секонтејнер

вашег новог комшију.

Станује

у вашој улици, и
вредно ради за вас
и још тридесетак
породица око вас.

Сваки дан!

Секонтејнер

је ту како би
помогао да
нам комшилук
буде чист и леп
и да нам уштеди

**велики
новац!**

У СЕКОНТЕЈНЕР ОДЛАЖЕМО СВУ ИСКОРИШЋЕНУ АМБАЛАЖУ ЗА ТЕЧНОСТ. ТО СУ:

**КАРТОНСКА
ПАПИРНА И
ТЕТРА ПАК АМБАЛАЖА**

**ПЛАСТИЧНА И
ПЕТ АМБАЛАЖА**

ЛИМЕНКЕ

**И СТАКЛЕНА
АМБАЛАЖА**

Када га једном
напуните амбалажним
отпадом, садржај

Секонтејнера

преузима

**локално
комунално
предузеће.**

Уместо на
депонији,
као до сада,
отпад ће завршити на
разврставању,
па потом у
рециклажи.

Систем започиње у насељима:

**Ердоглија
Мала Вага
Пивара**

**ПРИРОДУ ЧУВАЈМО ЈЕР ДРУГУ НЕМАМО
ХВАЛА ВАМ!**

ОДВАЛЕ

СНЕЖАНА МАРКОВИЋ САМАРЦИЋ, министарка спорта:
- Напори дају само делимичне резултате ако су пресуде за насиље благе или ништавне. Ни Скадар није могао бити изграђен кад га неко обдан гради, а неко обноћ руши.

ОЛИВЕР ДУЛИЋ, министар у Влади Србије:
- Ми нисмо људи који су рођени као министри и вероватно ни у пензију нећемо отићи као министри.

СУЗАНА МАНЧИЋ, водитељка:
- Да сам градоначелник Београда увела бих пореске олакшице за оне који држе цвеће на балконима.

ДАНИЈЕЛА ВРАНИЋ, певачица:
- Обожавам ципеле и чизме и понекад помислим да сам стонога колико имам пари.

ТОМИСЛАВ КАРАЦИЋ, председник Фудбалског савеза Србије, о бившем селектору репрезентације Радомиру Антићу:
- Са оваквим тимом сваки други селектор отишао би на Мундијал, он је то само искористио.

ЈЕЛЕНА КАРЛЕУША, певачица:
- Мој задатак је да као јавна личност користим сопствено име и популарност у добре сврхе. Себе у будућности видим као некога ко помаже својој земљи и свом народу. Неки ће то назвати политичким ангажманом, али за мене је то патриотизам и хуманост.

ВЕСНА ДЕДИЋ, водитељка:
- Не бирам много када је реч о гардероби. Питам шта је најмодерније и провучем картицу. Ја сам лака.

НЕМАЊА СТЕВАНОВИЋ, певач:
- Да могу да се вратим у прошлост, волео бих да упознам Тита. Импресиван лик! Е, колико је фанова имао... Има их и данас. Невероватно.

БОЈА-НА

ЗУМ
Милош Игњатовић

Перјаница сеоског туризма у Борчу Дејан Милошевић – дочек гостију на шарцу

Трио свира, квартет ужива

Излог мора да блиста као и она

НЕКАД И САД

Аутопревозник – само за личне потребе

СКАНДИНАВКА

050	ШУМАДИНСКИ ГРАД СА СЛИКЕ	МАЛЕНА	НЕПЕР ПЛАНИНА ИЗНАД ГРАДА СА СЛИКЕ	ДОВОЉНО ИЗЛОМИТИ СИМЕНС	ТЕЛЕФОНСКИ ПОЗИВ	ЗАПОВЕДНИК СТРАЖЕ У ТУРСКОЈ ВОЈСЦИ	ПРЕТВАРАЊЕ (ГРЧ.)
ДИПЛОМАТ ПРЕДСТАВНИШТВО У ДРУГОЈ ДРЖАВИ							
ШПАНСКИ ФУДБАЛЕР				МЕДИКАМЕНТ	ХЕМИЈ. ИНДУСТР.		
ВРСТА ХЕМИЈСКИХ ЈЕДИЊЕЊА							
НАМЕРЕ, НАКАНЕ					ПРЕДИОГ	УГЛЕДНИ ПРИМЕРЦИ ЧЕГА	
6. СЛОВО АЗБУКЕ		ЉИЉАНА ИВАНОВИЋ			МЕСТО КОД ЦЕТИЊА	НАПЛАКЛИВАЧИ НА ТЕРЕНУ	
ДРЖАВНИ СОЦИЈАЛИЗАМ		МЛАДУНЧЕ КРАВЕ					
ЛЕСКОВАЦ			СЛУТА (МАЂ.)				ПРИЛОГ НАЗОВИ, КАО
УЗВИК У КОРИДИ			БОЛЕСТ ЛОКАЛНИХ РАЗМЕРА	ЖАБЉИ БАТАК	ИГЛИЦА ЧЕТИНАРА		
ПЛАНИНА ИЗНАД ГРАДА СА СЛИКЕ						ВОЛТ	ГЛУМИЦА, АНА
АМПЕР		РЕДИТЕЉ, ВИТОРИО					
НАРОДНО ЖЕНСКО ИМЕ		ОГРОМАН				ХОЛАНД. ФУДБ. КЛУБ	ВРСТА ЈЕСТ УЉА
	ОДАШИЉАЧИ						
	ГРЧКО СЛОВО						
ЕКСЕРИ							АЛУМИНИЈУМ
МЕСТО У ЈУЖНОЈ СРБИЈИ							
ЛЕТОВАЛИШТЕ КОД ОПАТИЈЕ				ПРАСТАНОВНИК ИТАЛИЈЕ			

ТУРИСТИЧКИ АНАГРАМ

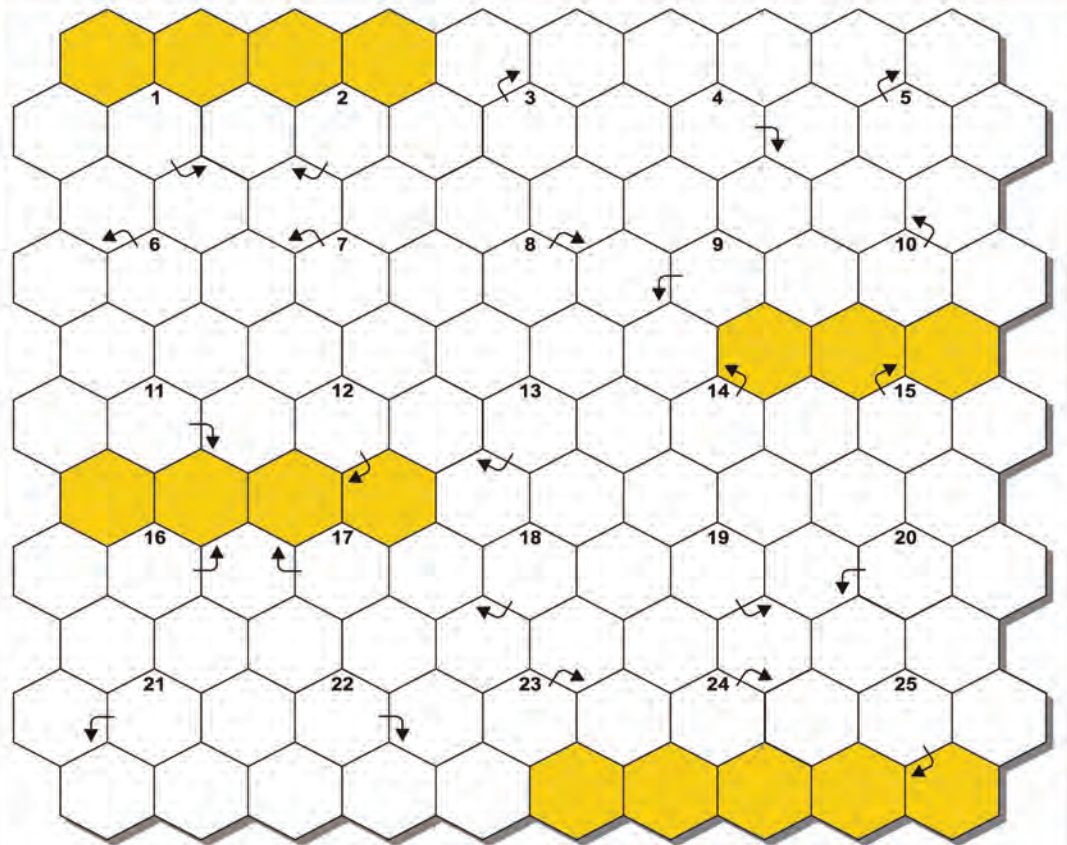
ЕКСТРАЦИНИЗ(А)М!

РЕШЕЊА ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

СКАНДИНАВКА: бистрица, оператор, романика, аника, уп, дира, зли, у, анима, гумари, к, иницијали, худ, јела, чаратан, па, инини, удес, нич, в, стреја, читав, ар. **АНАГРАМ:** салман ружди.
ДОМИНО УКРШТЕНИЦА: бистрица, оператор, романика, аника, уп, дира, зли, у, анима, гумари, к, иницијали, худ, јела, чаратан, па, инини, удес, нич, н, стреја, читав, ар. **ПИРАМИДА:** д, ед, део, онде, орден, вондер, дворане, ванредно, нередован, неправедно.
СУДОКУ: а) 179-462-835, 826-531-974, 453-798-126, 915-673-482, 684-259-317, 237-814-569, 361-947-258, 548-126-793, 792-385-641.
 б) 497-621-385, 561-348-792, 283-795-461, 649-152-873, 352-867-914, 718-934-526, 926-573-148, 134-289-657, 875-416-239.

САЂЕ

Речи се у хелије саћа уписију ид поља означеног бројем, па у смеру стрелице. Упишете ли тачно решење, у посебно означеним пољима добићете једну народну пословицу везану за зиму. Као помоћ дајемо слогове од којих се састоје тражени појмови.

АЛ, АНГЛ, БА, БАН, БЛЕМ, БЛУ, БО, БРА, ВА, ВАН, ГЛЕ, ГРУ, ДРА, ЛА, ЕН, ЗА, ЗА, ЗА, ЗЕР, ЗИ, ЗИ, ЗИ, ЈА, ЈА, ЈО, КА, КА, КА, КА, КА, КА, КО, КУ, ЛА, ЛОП, ЉАК, ЉАЦ, МА, МЕ, МИ, НА, НА, НИ, НОР, О, О, ПА, ПАН, ПИ, ПЛЕ, ПРИ, ПРО, РЕЗ, РЕЈ, РИ, РИ, РИ, СКА, СКОП, СТА, СТРАН, ТАЛ, ТЕ, ТИ, ТИ, ТИ, ТИ, ТРИ, ЂИ, ЦА, ЦА, ЦА, ЧАР.

- Врста fine кобасице од ситно исецканог меса,
- Редовно, нормално стање,
- Велика свота новца,
- Аристократија, племство,
- Музички инструмент у облику троугла,
- Пријављивање,
- Народно женско име, Јована,
- Политичка партија,
- Шаховски или нерешив...
- Становници Енглеске,
- Отаџбина Грузија,
- Наређење да се нешто не треба чинити,
- Корисници стана,
- Свалити на земљу, обалити,
- Врста уметника, гравер (мн.),
- Мала блуза,
- Становници Албаније,
- Мала канта,
- ... за стони тенис,
- Занатлија који израђује опанке,
- Први, темељни камен на некој грађевини,
- Становник Скопља, Скопљанац,
- Мања гозба са хладним послужењем,
- Становница Кореје,
- Становници Задра.

МАГИЧНИ ТРОУГАО

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									

СЛОГОВИ:
а, а, ба, вић, вир, е, ис, јан, ки, ла, ла, лен, лис, ма, рак, пер, ри, ри, ше, ши.

- ВОДОРАВНО И УСПРАВНО:**
- Наш кантаутор, Борђе,
 - Врста украсне биљке из фамилије суоврата,
 - Радник који врши послове лакирања,
 - Старогрчки филозоф из Никомедије,
 - Бивши председник Француске, Жак,
 - Име глумице Биркин,
 - Вртлог,
 - Ауто-ознака за Исланд,
 23. слово азбуке.

	НИВО ТЕЖИНЕ: тежи					НИВО ТЕЖИНЕ: лакши							
		8		4	5	7		2		6	7		1
								6	3				4
	1			7	2	6		7	1			5	2
					8							4	6
	6	2		1		8	4			6	7	8	9
	8		5							6			8
	5		1	6	9		3			7	5		3
										4			6
	4	9	8			7				8		9	4
													2

СУДОКУ

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
ГРАДСКА УПРАВА ЗА ПРОСТОРНО
ПЛАНИРАЊЕ, ИЗГРАДЊУ И ЗАШТИТУ
ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
Служба за заштиту животне средине

ОБАВЕШТЕЊЕ

о давању сагласности на Студију о процени утицаја на животну средину

Обавештавамо вас да је на основу поднетог захтева „ФИАТ АУТОМОБИЛИ СРБИЈА“ д.о.о. из Крагујевца, за давање сагласности на Студију о процени утицаја на животну средину за ПРОЈЕКАТ – изградња новог енергетског блока у кругу фабрике „ФИАТ АУТОМОБИЛИ СРБИЈА“, чија се реализација планира на катастарској парцели 1/1 КО Крагујевац 2 (Ул. Косовска бр. 4), на територији града Крагујевца, Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, Служба за заштиту животне средине спровела одговарајући поступак и дала сагласност на студију.

Решењем се потврђује да је Студија о процени утицаја на животну средину израђена у свему према утврђеним нормативима који су прописани Законом о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр.135/04 и 36/09) и Правилником о садржини Студије о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр.69/05).

Студија о процени утицаја на животну средину указује да планираним пројектом на предметној локацији сагласно датим условима и применом мера које су овим решењем и студијом утврђени неће угрожавати животна средина изнад законом прописаних граничних вредности.

Ова одлука је коначна и против ове одлуке заинтересована јавност може покренути управни спор.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Градска управа за просторно планирање,
изградњу и заштиту животне средине

ОБАВЕШТЕЊЕ

О ПОДНЕТОМ ЗАХТЕВУ ЗА ОДЛУЧИВАЊЕ О ПОТРЕБИ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ЗАТЕЧЕНОГ СТАЊА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, Служба за заштиту животне средине, обавештава јавност да је носилац пројекта О.Д. „ДОРАДО“, поднео захтев за одлучивање о потреби израде Студије о процени утицаја затеченог стања на животну средину ПРОЈЕКТА – производне хале – дистрибутивно - сабирног центра секундарних сировина (пластика, гума, обојени метали, метална амбалажа, дрвена амбалажа, отпадна кора и плута и други неопасни отпад), чија се реализација планира на кп. бр. 1510 КО Крагујевац 1 (ул. Индустијска б.б.), Град Крагујевац.

Увид у податке и документацију из захтева носиоца пројекта, може се извршити у просторијама овог органа - Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, Служба за заштиту животне средине, канцеларија број 326, Трг слободе бр. 3, у периоду од 04.11.2010. до 15.11.2010. године, у времену од 9 -12 часова.

У року од 10 дана од дана објављивања овог обавештења, заинтересована јавност може доставити мишљења о захтеву за одлучивање о потреби процене утицаја затеченог стања предметног пројекта на животну средину овом органу.

Овај орган ће у року од 10 дана од дана истека рока из става 3. овог обавештења донети одлуку о томе да ли је за предложени пројекат потребна процена утицаја затеченог стања на животну средину, о чему ће благовремено обавестити јавност.

СТАНОВИ

Центар 25,2 м², IV сп, цр	31.000
Центар 31 м², I сп, рас	35.500
Центар 31 м², VI сп, рас	29.000
Центар 35 м², III сп, цр	33.000
Центар 38 м², IV сп, та	33.000
Центар 40 м², VI сп, цр	37.000
Центар 45 м², пр, цр	45.000
Центар 51 м², I сп, цр, лифт	48.500
Центар 63 м², V сп, цр	57.000
Центар 70 м², пр, цр	60.000
Центар 84 м², II сп, цр	85.000
Буџањ 29 м², II сп, са стварима	31.000
Буџањ 29 м², III сп, са стварима	35.000
Буџањ 35 м², V сп, та	32.000
Буџањ 38 м², VI сп, цр, нов	35.500
Буџањ 45 м², пр, цр	45.000
Буџањ 48 м², VI сп, цр, нов	44.500
Буџањ 56 м², I сп, та	50.000
Буџањ 65 м², VI сп, цр, нов	61.000
Багремар 31,5 м², I сп, та	25.000
Багремар 47 м², пр, та	32.000
Аеродром 20 м², пр, цр	23.500
Аеродром 26 м², пр, цр	35.000
Аеродром 36 м², II сп, цр	35.000
Аеродром 45 м², V сп, цр	38.000
Аеродром 48,23 м², I сп, цр	39.000
Аеродром 44,35 м², IV сп, цр	37.000
Аеродром 53 м², IV сп, цр	42.000
Аеродром 53,5 м², пр, цр	50.000
Аеродром 55 м², V сп, цр	46.000

Аеродром 58 м², II сп, цр	50.000
Аеродром 63 м², IV сп, цр	56.000
Аеродром 78 м², II сп, цр	68.000
Ердоглија 24+6 м², III сп, цр	23.000
Ердоглија 25 м², I сп, цр	28.000
Ердоглија 33,27 м², I сп, цр	33.000
Ердоглија 35,5 м², II сп, цр	34.000
Ердоглија 40 м², IV сп, рас	32.000
Ердоглија 45 м², в. приз., цр	43.000
Ердоглија 48 м², IV сп, рас	38.500
Ердоглија 50 м², I сп, рас, нов	50.000
Ердоглија 53 м², V сп, цр	42.000
Ердоглија 56 м², II сп, цр	49.000
Ердоглија 61 м², III сп, цр	56.000
Ердоглија 61 м², IV сп, екстра	58.000
Ердоглија 69 м², I сп, цр	63.000
Палилуле 50 м², VI сп, цр	38.000
Палилуле 62 м², III сп, цр	52.000
Мала вага 68 м², IV сп, рас	53.000
Мала вага 80 м², VIII сп, цр	74.000
Вашариште 28 м², III сп, рас	28.000
Вашариште 48 м², I сп, та	45.000
Озон-парк 66 м², IV сп, рас	58.000
Озон-парк 76 м², VI сп, цр	60.000
Парк 39 м², V сп, та	32.000
Станово 34 м², IV сп, цр	27.000
Станово 53 м², IV сп, цр	40.000
Ц. Радионица 27 м², V сп, цр	25.650
Ц. Радионица 41 м², VI сп, цр	31.500
Ц. Радионица 51 м², VIII сп, цр	40.000

Центар 39,3 м², зај. двор.	30.000
----------------------------	--------

АГЕНЦИЈА ЗА ПРОМЕТ НЕКРЕТНИНА "МИЛИЋЕВИЋ"

ул. др Зорана Ђинђића бр.21, 34000 Крагујевац
Тел: 034 301 680 тел-факс: 034 333 854; milicevic8@yahoo.com

Центар 40 м², зај. двор.	40.000
Центар 50 м², 1,3 а.	договор
Центар 70 м², 4,1 а.	77.000
Центар 118 м², 1 а, рас	90.000
Ердоглија 50 м², 4 а.	80.000
Ердоглија 70+30 м², 3,5 а., цр	75.000
Ердоглија 111 м², 3,5 а., цр	82.000
Пивара 50 м², 2,88 а.	28.000
Пивара 58 м², 2,5 а.	43.000
Пивара 59 м², зај. двор.	33.000
Пивара 100 м², 3,7 а.	90.000
Бресница 50 м², 4 а.	40.000
Бресница 128 м², 2,7 а.	70.000
Багремар 50 м², 4 а.	27.000
Багремар 60 м², 7 а.	32.000
Багремар 70 м², 3 а.	60.000
Багремар 80 м², 3,1 а.	22.000
Виногради 310 м², 5,5 а.	160.000
Аеродром 52 м², 2,5 а.	30.000
Денино брдо 380 м², 5,75 а.	договор
Сушица 50 м², 2,5 а.	25.000
Сушица 100 м², 4 а.	48.000
Вашариште 60 м², 2,44 а.	60.000
Мала вага 70 м², 6,16 а.	30.000
Мала вага 200 м², 2 а., цр	160.000
Мала вага 223 м², 3,62 а., рас	162.000
Јабучар 120 м², 3,76 а., цр	80.000
Шумарице 69 м², 7,75 а.	15.000
Дивостин 50 м², 5 а.	19.000
Шумарице 125 м², 5,5 а.	55.000
Шумарице 200 м², 8 а.	110.000
Шумарице 292 м², 8 а.	договор
Шумарице 340 м², 49 а.	295.000
Станово 86 м², 6,27 а., рас	45.000

Станово 90 м², 4,85 а.	33.000
Корићани 100 м², 50 а.	27.000

Центар 17 м², нов	40.000
Центар 17 м², цр	20.500
Центар 17 м², приз., цр	40.000
Центар 30 м², приз., цр	150.000
Центар 32 м²	35.500
Центар 34 м², приз.	21.000
Центар 400 м², приз., цр	договор
Мала вага 179 м², пр.	162.000
Мала вага 1650 м², приз., цр	950.000
Буџањ 21 м², приз., цр	35.000

Вашариште - 3,2 а.
Петровац - 13,78 а.850 е/а
Соболица - 9,02 а.
Дивостин - 11,5 а.
Шумарице - 7 а.
Шумарице - 5,5 а.

Poštovani! Propala Vam je kada?

(izgrebana, pukla, rupičasta, pohabana boja ili bilo koji drugi deformitet)
Mi u vašu dotrajalu **kadu ugrađujemo novu**, istog oblika, dimenzija i boje.
Nema razbijanja pločica, nema prašine, nema galame, izvoljevanja i ucenjivanja
kvazi-majstora. Nije bitno od kog materijala je Vaša postojeća kada.

Celokupan posao završavamo **za 2-3 sata**.

Ovim izbegavate mukotrpno traženje kade po prodavnicama,
troškove transporta, troškove vađenja stare kade i ugradnje nove.

Za sve bliže informacije javite se na telefon
063/657-290 od 08h do 15h

i svaki problem s Vašom kadom biće rešen!!!

SZR
POLIMAG
063/657-290

Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине града Крагујевца, Одељење за просторно планирање, на основу члана 63. Закона о планирању и изградњи (« Службени гласник РС» бр. 72/09)

ОБЈАВЉУЈЕ

ЈАВНУ ПРЕЗЕНТАЦИЈУ УРБАНИСТИЧКОГ ПРОЈЕКТА

1. Урбанистички пројекат за изградњу вишепородичног стамбеног објекта на кп.бр. 9476/1 КО Крагујевац 4 - насеље Сушица

Јавна презентација се организује у периоду од 05. 11. 2010. до 11. 11. 2010. године у просторијама Града Крагујевца, Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, Одељење за просторно планирање (канцеларија 514) у периоду од 10 - 13 часова.

AGENCIJA ZA VOĐENJE
POSLOVNIH KNJIGA

mani
За правна
лица и предузетнике

BRZO - TAČNO - PROFESIONALNO

(034) 337 270
(064) 680 36 42

Karađorđeva 17
LOKAL 17

• SMALLVILLE •
Kragujevac

034 352 641

www.smallville.rs

MARKETING
Kragujevacke
telefoni 333-111
333-116

marketing@kragujevacke.rs

Мали огласи

Услуге

МАТЕМАТИКА, механика, физика – сви узрасти. Часови током школске године и припремна настава за упис у Математичку гимназију (СМ), и полагање мале матуре. Студенти (припрема колоквијума и јануар – 2011.) Пријемни (више и високе школе и факултети). Матурски. Такмичења. Телефони: 034 360 202, 063 77 11 002, Арсић.

Издавање

ПРОДАЈЕМ ваљак пеглу Сирнус, 86 цм, нова. Шлагомат Vanninger – пиколо, стоп светла за мерцедес (буљавка), две нове гуме Мишлен - алпина за мерцедес са фелнама. Телефони: 034 347 548, 062 1 777 543.

Потражња

ПОТРЕБНА дворишна гаража, дужине 6 метара. Телефони: 034 347 548, 062 1 777 543.

ТЕЛЕВИЗИЈА КРАГУЈЕВАЦ

ТВ ПРОГРАМ
од 4. до 10. новембра

Четвртак 4. новембар	Петак 5. новембар	Субота 6. новембар	Недеља 7. новембар	Понедељак 8. новембар	Уторак 9. новембар	Среда 10. новембар
						
22.00 Хроника 2	17.00 Моја Шумадија	23.00 Трећи талас	20.00 Стаклено звоно	17.00 Мозаик	20.00 Патрола 92	20.00 Комунални сервис
08.45 Најава програма 09.00 Вести 09.05 Часни људи р. = 10.00 Кухињица р. 10.30 На путу светитеља-Острог р. 11.00 Откачена Плавуша = 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Кухињица р. 12.35 Ван оквира р 13.00 Часни људи = 14.00 Комунални сервис р. 15.00 Цртани филм 15.30 Криминал у Русији 16.00 Вести 16.05 Ти си моја судбина р. = 17.00 Мозаик 18.00 Баш ми се путује 18.30 Мобил Е 18.40 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Стање ствари 21.00 Ти си моја судбина = 22.00 Хроника 2 22.30 Откачена плавуша = 23.30 Криминал у Русији 00.00 Вести 00.05 Хит дана наставка програма ТВ Крагујевац	08.45 Најава програма 09.00 Вести 09.05 Часни људи р. 10.00 Кухињица р. 10.30 Баш ми се путује р. 11.00 Откачена Плавуша р. = 12.00 Вести 12.05 Кухињица р. 12.35 АБС шоу р. 13.00 Часни људи = 14.00 Стање ствари р. 15.00 Цртани филм 15.30 Криминал у Русији 16.00 Вести 16.05 Ти си моја судбина р. = 17.00 Моја Шумадија (Хроника региона) 18.00 Приче из књиџаре 18.30 Мобил Е 18.40 Препознај Европу 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Преломна тачка 20.30 Прес клуб 21.00 Ти си моја судбина = 22.00 Хроника 2 22.30 Откачена Плавуша = 23.30 Криминал у Русији 00.00 Вести наставка програма ТВ Крагујевац	08.45 Најава програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Цртани филм 09.35 Радознало огледало р. 10.00 Кухињица р. 11.00 Нокаут р.-доц.прог. 11.30 Улови трофеј р. 12.00 Вести 12.05 Шумадијски праг р. 13.00 Илузиониста 13.30 Лек из природе р. 14.00 Раднички - Талеоптик (снимак утакмице) 15.00 Шоппинг авантура 16.00 Вести 16.05 Филм = 18.00 Преломна тачка р. 18.30 Прес клуб р. 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Лек из природе 20.30 Илузиониста 21.00 Концерт РТК 21.40 Хит дана 22.00 Хроника 2 22.30 АБС шоу 23.00 Трећи талас = 00.00 Вести наставка програма ТВ Крагујевац	08.45 Најава програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Цртани филм 09.35 Кина-Пут змаја р. 10.00 Кухињица р. 11.00 Радознало огледало 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Шумадијски праг 13.00 Агро дневник 13.30 Шоппинг авантура р. 14.30 Кућица у цвећу 15.00 Јединство - Раднички снимак одбојкашке утакмице 16.00 Вести 16.05 Вуџа зона = 18.00 Док.прог. Нокаут 18.30 Улови трофеј 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Стаклено звоно 20.30 Кина-Пут змаја 21.00 Коцерт РТК 22.00 Хроника 2 22.30 Култура 23.00 Лепа прича = 00.00 Вести, Хит дана наставка програма ТВ Крагујевац	08.45 Најава програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Часни људи р. = 10.00 Кухињица р. 10.30 Приче из књиџаре р. 11.00 Откачена Плавуша р. = 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Кухињица 12.35 Стаклено звоно р. 13.00 Часни људи = 14.00 Винотека 15.00 Цртани филм р. 15.30 Криминал у Русији р. 16.00 Вести 16.05 Ти си моја судбина р. = 17.00 Мозаик 18.00 Приче са острва 18.30 Мобил Е 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Раднички Сомбор - Раднички Крагујевац (снимак утакмице) 21.00 Ти си моја судбина = 22.00 Хроника 2 22.30 Откачена Плавуша = 23.30 Криминал у Русији 00.00 Вести, Хит дана наставка програма ТВ Крагујевац	08.45 Најава програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Часни људи р. = 10.00 Кухињица р. 10.30 Приче са острва р 11.00 Откачена Плавуша р. = 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Кухињица 12.35 Агро дневник р. 13.00 Часни људи = 14.00 Раднички Сомбор - Раднички Крагујевац р. (снимак утакмице) р. 15.00 Цртани филм 15.30 Криминал у Русији р. 16.00 Вести 16.05 Ти си моја судбина р. = 17.00 Мозаик 18.00 Галенов свет 18.30 Мобил Е 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Патрола 92 20.30 Суграђани 21.00 Ти си моја судбина = 22.00 Хроника 2 22.30 Откачена Плавуша = 23.30 Криминал у Русији 00.00 Вести, Хит дана наставка програма ТВ Крагујевац	08.45 Најава програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Часни људи р. = 10.00 Кухињица р. 10.30 Галенов свет р 11.00 Откачена Плавуша р. = 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Кухињица 12.35 Култура р. 13.00 Часни људи = 14.00 Патрола 92 р. 14.30 Суграђани р. 15.00 Цртани филм р. 15.30 Криминал у Русији р. 16.00 Вести 16.05 Ти си моја судбина р. = 17.00 Мозаик 18.00 На путу светитеља-Ђунис 18.30 Мобил Е 18.40 Препознај Европу 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Комунални сервис 21.00 Ти си моја судбина = 22.00 Хроника 2 22.30 Бени Хил = 23.00 Моја породица = 23.30 Криминал у Русији 00.00 Вести наставка програма ТВ Крагујевац

■ филм = серија

НАМА СЕ НАЈВИШЕ ВЕРУЈЕ

www.rtk.co.rs

Izvod iz programa
regionalne Televizije Kanal 9**OBJEKTIV 2 U 19.00**

Pored ovog, svakog dana još dva izdanja najaktuelnijih vesti iz grada i regiona u 15.30 i 22.30

TAČNO U 09:00

Jutarnji matine, servisne informacije, dešavanja iz grada i regiona. Svakog radnog dana, TAČNO U 09:00!

PULS

Politički talk – show, autor Sonja Radošević, premijera petkom u 20.05, a repriza subotom u 14.00

ŠUMADIJSKA RAZGLEDNICA

Region na dlanu, sva aktuelna dešavanja iz regiona, premijera ponedeljkom 20.05h, repriza 12.30h

ARS ANTIKA

Antikviteti i umetničko stvaralaštvo u novom terminu premijera subotom u 18.00, repriza petkom u 14.30

CASINO CLUB

Muzički talk - show, i dalje premijerno četvrtkom u 20.05, repriza petkom u 12.30

SPAJALICA

Kratka forma, spaja javne ličnosti kroz različite teme, pet puta dnevno, radnim danima u 07.10, 08.10, 11.10, 12.10, 18.15, 20.00 i 23.00 best of subotom u 09.30 i 21.00

FLASH

Kultni show biz magazine u "novom ruhu" i novim terminima: 07.15, 10.00, 16.00, 18.00, 22.00, 00.00

K9 NEDELJOM

Provedite nedeljno popodne uz bogat zabavni sadržaj – muzika, film, moda, sport, kultura, uz zanimljive goste iz regiona. nedeljom od 16.00 h

SERIJSKI PROGRAM

„Ljubavna Priča“ (Nova TV novela na programu TV Kanal9...) premijera radnim danima u 16.15, repriza narednog dana u 10.15

„Odeljenje za ubistvo“ (Jedna od najgledanijih Američkih serija) Premijera radnim danima u 21.00, repriza narednog dana u 17.10

„Apsolutno fantastične“ (Kultni sitkom, koji je osvojio ceo svet. Prati doživljaje dve nervozne Londonke...) Premijera radnim danima u 18.25, repriza u 23.25

IGRANI FILMOVI„Igra sudbine“ – subota 20.00
„Smrtonosno zavodeње“ – nedelja 17.15
„Ubistvo pod ugovorom“ – nedelja 23.45

Dok vi nas gledate, mi vas slušamo!

Regionalna Televizija Kanal 9 tel./faks (034) 331-509 marketing (034) 337-667

ЗОНА И ГРАДСКЕ

12. коло Зоне „Морава“: Славија - Мешалац 1:2, Јошаница - Омладинац 2:1, Таково - Полећ 3:1, Мокра Гора - Младост 5:2, Трејча - Тушин 1:0, Водојажа - Победа Белошевац 1:2, Партизан - Шумадија 1903 1:2, Орловац - Бана 4:1.

Табела: Мокра Гора 31, Победа Белошевац 27, Шумадија 1903 26, Таково 21, Трејча 19, Бана 18, Водојажа 17, Мешалац 17, Омладинац 16, Орловац 15, Тушин 13, Полећ 13, Партизан 13, Јошаница 12, Славија 8, Младост 6 бодова.

13. коло: Победа Белошевац - Партизан (субота, 13.30), Шумадија - Орловац (недеља, 11.00), Бана - Славија, Тушин - Водојажа (недеља, 13.30), Младост - Трејча, Полећ - Мокра Гора, Омладинац - Таково, Мешалац - Јошаница.

14. коло Прве градске лиге: Арсенал - Слоја (Л) 4:2, Слобода - Будућност 3:0, Селак (МП) - Колонија 2:1, Шумадија - Виногради ДБ 1:1, Слоја (Д) - Кошутњак 3:0, Сушица - Маршић 2:0, Шумадија - Ердољца 1931 3:0, Церовац - Јединство 2:3, Србија - Јагран 2:0.

Табела: Слобода 40, Слоја (Д) 30, Шумадија 23, Колонија 22, Арсенал 22, Виногради ДБ 21, Селак (МП) 21, Шумадија 19, Јагран 18, Церовац 17, Ердољца 1931 16, Слоја (Л) 16, Сушица 15, Маршић 15, Јединство 15, Србија 14, Будућност 11, Кошутњак 10 бодова.

15. коло: Маршић - Арсенал, Јединство - Србија, Будућност - Селак (МП), Јагран - Слобода, Ердољца 1931 - Церовац, Слоја (Л) - Шумадија, Кошутњак - Сушица, Виногради ДБ - Слоја (Д), Колонија - Шумадија.

12. коло Друге градске лиге: Добрача - Бошунце 1:1, Кременац - Бајремар 1:1, Пивара - Ојорница 1:2 (прекид), Хајдук - Колектив 3:0, Азбест - Крајјевац 2:0, Бурислац - Гава 2:5, Селак (Ц) - Корићани 0:2. Слободне су биле Шумарице 2008.

Табела: Гава 32, Азбест 28, Бошунце 26, Бајремар 23, Корићани 20, Добрача 20, Крајјевац 19, Хајдук 14, Селак (Ц) 14, Кременац 13, Пивара 10, Колектив 8, Шумарице 2008 6, Ојорница 4, Бурислац 1 бод.

13. коло: Гава - Селак (Ц), Крајјевац - Бурислац, Бошунце - Азбест, Колектив - Добрача, Ојорница - Хајдук, Бајремар - Пивара, Шумарице 2008 - Кременац. Слободни су Корићани.

Девећто коло Треће градске лиге: Засјава - Младост 1:7, Борац - Сиџунац 1:2, Велика Суџубина - 21. октобар 3:0, Сјари момци - Младост Теферич 0:6, Дивостин - Кушлово 2:2. Слободан је био Трмбас.

Табела: Младост Теферич 24, Младост 21, Кушлово 19, Дивостин 15, 21. октобар 10, Трмбас 10, Велика Суџубина 10, Сиџунац 7, Борац 3, Сјари момци 3, Засјава 1 бод.

10. коло: 21. октобар - Сјари момци, Кушлово - Засјава, Младост Теферич - Дивостин, Сиџунац - Велика Суџубина, Трмбас - Борац. Слободна је Младост.

ФУДБАЛ

РАДНИЧКИ 1923 - НОВИ ПАЗАР 2:0

Пазарци ирециршани

КРАГУЈЕВАЦ - Стадион: „Чика Дача“. Гледалаца: 3.000. Судија: Александар Васић (Нови Жедник). Сирели: Тинтор у 6. и Силевић у 59. минути (из једнаестерца). Жути картиони: Ђојановић, Тинтор, Пејровић, Костић, Лейовић, Силевић (Раднички 1923), Вишковић, Лојинац, Миленковић, Вукојичић, Мисини, Шкријељ (Нови Пазар). Црвени картиони: Вишковић у 47. и Лојинац у 75. минути (Нови Пазар).

РАДНИЧКИ 1923: Ђојановић, Крмар, Ристић, Тинтор, Милошевић, Недовић, Пејровић, Костић (ог 84. Варјачић), Лейовић, Максимовић (ог 72. Зајић), Силевић (ог 62. Видић).

НОВИ ПАЗАР: Пустиняковић, Лојинац, Миленковић (ог 71. Арифовић), Шкријељ (ог 46. Гурдијевац), Вишковић, Бејановић, Вујовић, Гркајац, Вукојичић, Балац, Мисини (ог 61. Саговић).

НИЈЕ СВАКА ПРИЛИКА ИСКОРИШЋЕНА, АЛИ ДВЕ ЈЕСУ

На крају утакмице Владо Чапљић, шеф струке Радничког, није крио задовољство постигнутим и приказаним:

— Целе недеље говорили смо о значају ове утакмице због два претходна резултата против Младог радника и Младости из Лучана. Императив победе који смо имали био је оптерећење за наше младе момке, али смо успели да збијемо редове и вратимо у нормалне токове.

Ми смо на овој утакмици више желели победу. Унели смо више жештине и хтења и нисмо дозволили противнику да игра како уме, посебно сигурном одбраном и са много трчања у жељи за победом. Преостаје нам даља борба за ово што смо зацртали, а то је да у сваку утакмицу улазимо победнички, па ћемо да видимо докле ћемо стићи.

СУДЕЋИ по сусрету са јаким тимом Новог Пазара, Раднички је пребродило кризу из минула два кола. И то не само резултатски, победом од 2:0, пошто је ривал савладан у утакмици у којој се наш тим представио у светлу озбиљног претендента за улазак у елитни ранг. Додуше, извесну помоћ свом издању „црвени“ су имали у чињеници да су гостима искључена чак два играча, али и до тих тренута Крагујевани су доминирали, стварали прилике, а истовремено чврсто стегли прилазе свом голу.

У дивном амбијенту пред око три хиљаде гледалаца, где су и навијачи оба тима имали свој „окршај“, домаћин је кренуо силовито. Прво је Петровић промашио лепу прилику, али који минут касније, из прекида, одлично убацује лопту у шеснаестерац, где високи Тинтор главом завршава посао - 1:0. То је био знак да се игра додатно „отвори“, па су се рефале шансе Радничког. Нису их искористили поново Петровић, па Леповић, Силевић, Недовић, Костић..., али ни противнички нападач Балац, чији је шут завршио у рукама сигурног Ђојановића.

Убрзо по наставку Пазарци остају са играчем мање, пошто Вишковић добија други жути картон, тиме и црвени. Притисак домаћих се од тада додатно појачава, а резултату суђењем пенала после обарања Петровића. Стрелац са беле тачке био је искусни Силевић, пославши голмана на погрешну страну. Како је тиме сусрет био практично решен, искључење Лотинца у 75. минуту, сем бројчано, не доноси значајнију разлику у приказу на терену.

Јучерашња „предвиђена“ победа у заосталом сусрету над земунским Телеоптиком, доводи Раднички на трећу позицију на табели. А да би макар тако остало, неопходно је и да се из Сомбора, где путују за викенд, Крагујевчани не врате погнуте главе.

В. У. К.

ПРВА ЛИГА - Ж

Леке вести

КОНАЧНО лепе вести и у женском фудбалу. Крагујевачке фудбалерке остале су непоразене у седмом колу Прве лиге. Сушица је као гост освојила бод на гостовању у Лесковцу против Леминд Лавица (0:0), док је Уна фортуна 04 забележила прву победу ове сезоне, пошто је била боља од Шапчанки на свом терену - 3:2.

Добри резултати, најаву су изласка из кризе, што би, по речима представника два клуба, требало да донесе и бољи пласман у наставку такмичења.

У оквиру осмог кола, које је на програму овог викенда, ипак, Уна фортуна 04 очекује тежак задатак, гостовање у Суботици против Спартака, екипе која у досадашњем делу такмичења није још примила гол, а постигла је импресивних 45. Истовремено, Сушица ће на свом терену дочекати лазаревачки ЛАСК.

С. М. С.

ПРВА ЛИГА СРБИЈЕ

13. КОЛО: Раднички 1923 - Нови Пазар 2:0, Раднички (С) - Колубара 1:0, Бежанија - Младост 0:0, БАСК - Млади радник 1:0, Нови Сад - Биг бул 0:5, Земун - Телеоптик 1:2, Срем - Пролетер 0:3, Банат - Синђелић 2:2, Напредак - Динамо 2:0.

БАСК	13	9	2	2	21:7	29
Пролетер	13	7	4	2	23:11	25
Банат	13	6	6	1	14:9	24
Раднички 1923	12	6	4	2	18:11	22
Нови Пазар	13	6	4	3	14:11	22
Синђелић	13	6	3	4	15:11	21
Младост (Л)	13	5	5	3	13:8	20
Раднички (С)	13	5	5	3	11:9	20
Млади радник	13	5	3	5	14:14	18
Нови Сад	13	5	3	5	18:20	18
Напредак	13	5	2	6	14:16	17
Телеоптик	12	4	4	4	14:17	16
Биг бул	13	4	2	7	16:15	14
Земун	13	2	5	6	11:12	14
Бежанија	13	3	4	6	8:11	13
Срем	13	1	7	5	9:15	10
Динамо (В)	13	1	2	10	3:26	5
Колубара (-3)	13	0	5	8	6:19	2

14. КОЛО: Раднички (С) - Раднички 1923, Нови Пазар - Бежанија, Младост - БАСК, Млади радник - Нови Сад, Биг бул - Земун, Телеоптик - Срем, Пролетер - Банат, Синђелић - Напредак, Колубара - Динамо.

Обезбеђење - к'о никад

Није било тешко приметити да је утакмица Радничког и Новог Пазара проглашена високо ризичном.

На трибинама, терену и око стадиона, чинило се, било је више жандарма, полиције и редара него бројне публике.

ПРВА ФУТСАЛ ЛИГА

6. КОЛО: Економац - САС 8:2, Летећи Холанђанин - Нови Београд 5:4, Рушче - Бечеј 9:4, Кошка Аматерс - Ниш 92 3:5, Наисус - Пирот 7:2, Марбо - Колубара 4:3, Коперникус - Крчагово.

Економац	6	6	0	0	43:11	18
Марбо	6	6	0	0	39:15	18
Колубара	6	4	1	1	37:19	13
Ниш 92	6	3	1	2	20:23	10
Л. Холанђанин	6	3	1	2	24:28	10
Наисус	6	3	1	2	21:18	9
САС	6	3	0	3	25:30	9
Рушче	6	2	1	3	28:21	7
Коперникус	5	1	2	2	17:15	5
Кошка аматерс	6	1	2	3	17:30	5
Нови Београд	6	1	1	4	21:29	4
Бечеј	6	1	0	5	26:40	3
Крчагово	5	1	0	4	12:30	3
Пирот	6	0	2	4	19:39	2

7. КОЛО: Колубара - Економац, САС - Кошка Аматерс, Ниш 92 - Наисус, Пирот - Летећи Холанђанин, Крчагово - Марбо, Бечеј - Коперникус, Нови Београд - Рушче.

ФУТСАЛ

ЕКОНОМАЦ - САС 8:2

Зрели за дерби

КРАГУЈЕВАЧКИ фудбалски шампион, наставља са низом победа. Овог пута поклекли су Зрењанинци, екипа која се, до сада, најбоље представила овдашњој публици. Ипак, осам голова у мрежи довољно говори о моћи „студената“, који као да немају озбиљног ривала у домаћој лиги.

Иако су гости повели већ у петнаестој секунди аутоголом Бразилца Де Соузе, било је јасно да је квалитет на страни Економаца и да је питање времена када ће ствари бити постављене на своје место. Коцић је изједначио након три минута, а капитен Бојовић довео домаће у вођство у свом стилу. Посебно радује, у оштрој конкуренцији бројних квалитетних играча у нашем тиму, игра Маринковића, који је и на овој утакмици потврдио одличну форму и у једном минуту два пута матира голмана САС-а Калаба. Предност лидера до краја првих 20 минута повећали су Де Соуза, гађајући сада праву страну, те Ракић за 6:2

— Задовољан сам освајањем три бода, али поново смо у одређеним моментима игре, нарочито када поведемо убедљиво, показали неозбиљност. То ме као тренера не радује, с обзиром на посао који нас очекује и у домаћем првенству и Лиги шампиона - као и увек, био је строг тренер Економаца Иван Божовић.

У другом полувремену домаћин је заиста играо растерењено и за публику, са пуно атрактивних потеза, али и нереализованих прилика. Ипак, да мера буде права, још два поготка су одсликала убедљив наступ за коначних - 8:2.

Е, тек сад следи права провера. Економац већ сутра гостује у Лазаревцу, где ће се, у дербију првенства, сусрести са Колубаром, некада шампионом државе, која и сада гаји велике амбиције.

С. М. С.

И Морел у Крагујевцу

Оно што Мишел Платини представља у фудбалу, то је Лоран Морел за фудбал. Дакле, први човек УЕФА који води бригу око малог фудбала. И, управо он ће боравити у Крагујевцу током одигравања елитне рунде Лиге шампиона, од 25. до 28. новембра.

Биће, наравно, гост Економаца, али ће имати и званичну улогу на турниру, Tournament Administratora. Како у клубу истичу, његов његов долазак представља велику част и признање УЕФА-е за све оно што се у Крагујевцу ради на пољу афирмације фудсала у овом делу Европе.

БОКС

Три радости

БОКСЕРСКИ клуб Раднички у недељу је био домаћин мечева четвртог кола такмичења у Шумадијској лиги. Пријављено је било близу 40 боксера, а одржало се 14 борби.

Домаћи такмичари забележили су три победе и један пораз. У категорији младих Игор Милановић је прекидом у другој рунди савладао Нијазу Куртагића. Сениори Ференц Хајнал и Милош Андрић донели су свом тиму победе на поене, у категоријама до 60, односно 81 килограма. Ривали су им били Иван Рашевић и Ален Јовић из Лознице. Дежурни лекар је прекинуо меч јуниора Лазара Стојановића из Радничког због повреде, а противнике нису имали Дарко Милошевић и Ивица Илић.

Следеће коло заказано је за 20. новембар у Чачку.

М. М.

СТРЕЉАШТВО

Најмлађи
- најбољи

МИЛОШ Ивановић, иначе ученик седмог разреда, забележио је одличан резултат на Првом колу купа Стрелачког савеза Србије, које је протекле недеље одржано у Младеновцу. Он је "упуцао" 577 кругова и пласирао се на седмо место, чиме је и најбоље пласирани Крагујевчанин у јуниорској конкуренцији.

Одличан резултат имала је и Лована Мирчески, која је са 385 кругова била први стрелац "Чика Мате" код јуниорки, иако се ради о дојучерашњој пионирици. Вредан пажње је и резултат једанаестогодишње Невене Армуш, најмлађе учеснице на такмичењу, чији је скор 373 кругова у истој конкуренцији.

У сениорском надметању, Стеван Плетикосић освојио је друго место са 594 кругова, колико је имао и првопласирани, али са мањим бројем "десетки". Слично је било и са Милутином Стефановићем, који је са 592 круга заузео четврто место, са истим скором као и трећи.

Најлошији резултат остварио је ветеран у редовима Крагујевчана Бранислав Милановић, који је "упуцао" свега 567 кругова.

С. М. С.

СКИЈАЊЕ

Невена за
Светски куп

КАКО се Јелена Лоловић, најстарија скијашка српског државног тима, ове године повукла из такмичења, Невена Игњатовић биће једина представница наше земље у елитним такмичењима за Светски куп. Одржане прве трке и то у Зендену, но млада Крагујевчанка се није појавила.

Према плану стручног штаба, имаће пет наступа, а премијера ће бити у слалому и велеслалому у аустријском Земертингу, тек 28. и 29. децембра. Уследио би слалом на загревачком Слемени четвртог и „Златна лисица“ на Похорју 15. и 16. јануара. Остатак сезоне провешће на тркама Европа купа.

М. М.

ОДБОЈКА

РАДНИЧКИ - СПАРТАК 3:1

Ко прави шампиони

ДА СЕ СЛИКА ПОНОВИ

ЈОШ једна одлична партија, наравно изузимајући други сет, у коме је дошло до извесне пометње, условљене добрим, али краткотрајним сервисом гостију. Љижани нису могли да направе најављивано изненађење, мада стоји чињеница да су, по Раднички, неугодна екипа. „Легионари“ Карић и Даутовић, као и некадашњи „Крагујевчанин“ Каришик, нису могли да се супротставе систему игре Бобе Ковача, али и већ поприлично одлучним клинцима. Наравно, право доказивање доћи ће у сусретима са најјачима.

Раднички је постао права екипа. Треба много „продумати“, па издвојити појединца. Екипа функционише најпре као тим, а не скуп звезда како је то до сада био случај. За сада се то „исплаћује“ одличним резултатима, али и напретком појединаца. Хаџифејзовић овога пута није био на нивоу правог коректора, што му и није место, већ је приморан да крпи рупе, па је ускочио млађани Јанко Ивовић. Одлично је одрадио посао, па је уз помоћ брата Илије и Немање Стевановића са углава, на низао солидан број поена из напада. Блокери су и даље изврсни, Немања Радовић обећава много, те су гости имали много проблема да се одбране. У сетовима које су добили, домаћи су били супериорни, играли сигурно и ефектно, уз незаобилазно пожртвовање у игри у пољу. Преломни тренутак збио се половином треће деонице, када је, после 9:9, Илић сервировао феноменалну серију до 16:9, и у великој мери допринео коначном убедљивом тријумфу.

Све у свему, одлична игра и најаву још једне победе. У трећем колу шампион гостује новајлији, Јединству у Старој Пазови.

М. М.

КУП СРБИЈЕ

У осмини, парови
по мери

ПРОТЕКЛЕ седмице извучени су парови осмине финала Купа Србије.

Код девојака Смеч 5 дочекаће суперлигашку екипу Клека, у којој са успехом игра Крагујевчанка, некадашњи дизач Радничког и кадетске репрезентације, Кристина Ђурић. Шампион државе, Раднички, у мушкој конкуренцији супротставиће се члану Друге лиге, Ђердапу у Кладову.

Термини утакмица су 10. и 11. новембар, према избору клуба домаћина. Игра се само један сусрет, а победник иде у четвртфинале.

М. М.

ШАХ

Станово блистало

ПОСЛЕ месец и по дана такмичења, окончана је Лига централне Србије, група Север, у шаху. Оно што је најважније јесте да се на прво место пласирао један крагујевачки клуб, ШК Станово.

У десет кола колико је играно, Становљанци су сакупили 41 бод, остваривши при том осам победа и два ремија.

Наша друга два представника у овом рангу, Раднички 2 и Водовод 2, за које наступају углавном млађи играчи, заузели су седмо, односно 11 место.

В. У. К.

СТОНИ ТЕНИС

Воши све наплатили

НА захтев гостију, због ангажовања Милорада Глишића на турниру у Чешкој, утакмица шестог кола Супер лиге Србије, Војводина - Факс, одиграна је у Новом Саду седмицу раније, дакле прошлог викенда. Крагујевачки клуб остварио је др-

угу победу у шампионату, овога пута са 3:1.

Исплатило се „тумање“ столова, па је тако Глишић до-нео свом тиму две победе од по 3:0, над Старевићем и Чабрилом. Другу тројку заокружио је Пејак у сусрету савладавши са 3:1

Грбића, док је пораз од Чабрила, на отварању меча, забележио Михаиловић истоветним резултатом. Други тријумф, а оба су постигнута на гостовањима, донео је Факсу продор у средину суперлигашке табеле.

М. М.

WIENER STÄDTISCHE ЛИГА

2. КОЛО: Раднички - Спартак 3:1, Црвена звезда - Рибница 3:0, Млади радник - Јединство 1:3, Железничар - Смедерево 3:1, Партизан - Војводина 2:3.

Раднички	2	2	0	6:1	6
Војводина	2	1	0	6:3	5
Јединство	2	1	1	5:4	4
Партизан	2	1	1	5:4	4
Црвена звезда	2	1	1	4:3	3
Железничар	2	1	1	4:4	3
Спартак	2	1	1	4:5	2
Рибница	2	1	1	3:5	2
Млади радник	2	0	2	3:6	1
Смедерево	2	0	2	1:6	0

3. КОЛО: Јединство - Раднички, Војводина - Црвена звезда, Смедерево - Партизан, Спартак - Железничар, Рибница - Млади радник.

ПРВА ЛИГА - Ж

Први пораз
Радничког

ЧЕТВРТО коло донело је положиван успех женских екипа из Крагујевца, чланова Прве лиге Србије.

Раднички је на гостовању у Новом Саду код истоимене екипе, изгубио максималним резултатом, по сетовима 25:22, 25:19, 25:12. Почетак меча донео је извесну шансу гошћама, али први фаворит првенства није дозволио изненађење.

Смеч 5 остварио је прву победу на гостовању, а пала је Шумадија у Аранђеловцу. Резултат је био максималан, по деоницама 11:25, 19:25, 18:25. Изгледа да ствари у овом саставу долазе на своје место, као резултат неоспорног квалитета.

Наредног викенда "смечерке" дочекују Спартак из Љига, а Раднички краљевачки Гимназијалац.

М. М.

ОД ЧЕТВРТА ДО ЧЕТВРТА

П Е Т А К

ОДБОЈКА (Ж): Смеч 5 - Спартак (Љиг), сала „Аршема“ (18.00)

КОШАРКА: Раднички КГ 06 - Јагодина, хала „Парк“ (19.00)

СУБОТА

АМЕРИЧКИ ФУДБАЛ: Дивљи вейрови - Паншери (Панчево), стадион у Сушици (13.00)

КОШАРКА (Ж): Раднички - Челарево, хала „Парк“ (17.00)

РУКОМЕТ: Раднички - Планинка (Курумљија), хала „Језеро“ (19.00)

ОДБОЈКА (Ж): Раднички - Гимназијалац (Краљево), сала ОШ „Стијанислав Сремчевић“ (19.00)

КОШАРКА: КГ Стјуденци УК - Ниш, хала „Парк“ (19.30)

ФАКСУ ПРИЈАЈУ ГОСТУЈУЋЕ САЛЕ

ПРВА ЛИГА - Ж**Неће, па неће**

Још један пораз у првенству Прве „А“ лиге забележиле су кошаркашице Радничког, и то од Спартак у Суботици - 60:73. Упркос неуспеху, Крагујевчанке су у првих 20 минута, баш парирале екипи која је одлично стартовала у овој сезони, што говори и резултат - 33:30.

Пад је уследио у трећој четвртини, коју су наше играчице изгубиле са 10 поена разлике. Па од 17:17 у последњој четвртини и часног пораза, и то четвртог у низу, и нису могле више.

У петом првенственом окршају, ове недеље, Раднички чека тим Челарева.

С. М. С.

ПРВА „Б“ ЛИГА**Очекивано -ништа**

ОПЕТ су кошаркаши КГ Студента УК пружили одличну партију, али недостајало је искуства, како би се савладао Спартак у Суботици. Пораз од 90:84, резултат је игре у првој четвртини, коју су гости изгубили са 25:13.

Од тог момента, Крагујевчани су били бољи ривал и из минута у минут смањивали разлику домаћина, али, на жалост, нису имали снаге и за преокрет.

Други овдашњи представник у „Б“ лиги, Раднички КГ 06, убележио је пети пораз у исто толико одиграних утакмица. Боља од њих сада је била смедеревска Визура, са чак 28 кошева разлике - 101:73. Да нема шта да траже у овој утакмици домаћини су наговестили „првенима“ још у првој четвртини, коју су решили у своју корист врло убедљиво - 31:19.

Ове недеље КГ Студент УК дочекује последњепласирану екипу Ниша, док ће Раднички КГ 06 угостити Јагодину.

С. М. С.

FITNESS SHOP
OLYMPIA
SPORTSKA HRANA №1
Kod Vatrogasnog doma (034) 338 338

РУКОМЕТ**РК РАДНИЧКИ****Дупли програм**

ПРВЕНСТВЕНИ викенд суперлигаши су пропустили због репрезентативног окупљања, коме је присуствовао и капитен „црвених“ Милан Букић. То разлог што ће се током ове недеље играти два кола.

Тако је јуче Раднички гостовао шабачкој Металопластици, а у суботу дочекује екипу Планинке из Куршумлије.

В. У. К.

ЖРК РАДНИЧКИ
ЛЕПЕНИЦА КГ**Циљају елиту**

ВЕЋИХ проблема по рукометашице Радничког није било ни на прошлонедељном гостовању у Ади, где су савладале домаћи Халас Јожеф са уверљивих 28:19. Већ је прво полувреме показало знатну разлику у квалитету ривала, те је створена предност од 16:9, која потом ни на који начин није могла бити угрожена.

Тиме је заокружен циклус од шест кола и шест победа, чиме се полако остварују планови руководства за пласман у највиши ранг. Сусрет са Кучевом је одложен, јер чак пет девојка „црвених“ иде на припреме наше кадетске репрезентације.

В. У. К.

КОШАРКА**РАДНИЧКИ - ИГОКЕА 71:78****Прст на чело**

КРАГУЈЕВАЦ - Хала: „Језеро“. Гледалаца: 1.500. Судије: Херцег (Хрватска), Ловшин (Словенија), Лейтшић (Црна Гора). Резултати по четвртинама: 19:19, 15:21, 19:15, 18:23.

РАДНИЧКИ: Марковић 18, Ракић 12, Чакаревић 8, Ли 20, Вукосављевић 6, Страхина Стојачић, Максимовић, Милетић 2, Мијатковић 5, Гадефорс, Стефан Стојачић, Драјојловић.

ИГОКЕА: Чејс 27, Харис, Ђерасимовић 11, Ракочевић 2, Нађфеји 5, Дозеј 4, Ивановић, Ђурица, Мирковић 6, Вишковић 14, Панџић 8, Локсимовић 1.

МУЧАН утисак остао је после сусрета петог кола НЛБ лиге у „Језеру“. Не толико због пораза, већ очигледне немоћи појединца у Радничком, али и екипе да се, у тренуцима када се одлучује, супротстави ривалу.

За неверицу је колико грешака, ово је најбезболнија реч, праве Крагујевчани у финалу сусрета. Када се утакмица ломила, организатори игре практично нису знали шта ће са лоптом, „давими“ су је готово цео напад, па онда, приликом истека, на силу покушавали да „уђу“ са њом у кош. Наравно, то пролази у нижим лигама, али у овој никако. Када се узме у обзир проценат слободних бацања од само 69 и велики број промаших „зицера“, ситуација је јасна.

Игокеа, као ни Нимбурк који је одавде отишао са бодовима у цепу, никако нису екипе од којих се сигурно губи. У та два сусрета пр-

А шта каже Мута:

- Нисмо добро бранили пик, имамо спорије центре, што нам је био проблем током целе утакмице. Такође, у нападу нисмо знали да решимо неке ситуације.

Остаје нам да радимо даље, да подижемо форму и сачекамо све јаче противнике који долазе.

опуштена је велика шанса за мирнији сан. Овако предстоји муко трпна борба за опстанак.

Док је било снаге, али и концентрације, Раднички се држао. У првој четвртини имао је прилику да, због смушене игре гостију, створи разлику у поенима, али је није искористио. У другој су се они „повезали“ и наметнули свој систем. Почетак другог полувремена права је слика како треба играти на Јадрану. Домаћин је као препорођен изашао из свлачион-

нице, одиграо пет минута за респект, направио серију од 10:0 и стигао на шест поена у плусу. Међутим, ствари у своје руке узима изврсни плеј Чејс, који до краја четвртине постиже 12 поена, укупно 27, и то углавном на истеку напада, чиме диже из „мртвих“ своје саиграче. Домаћи се поново губе у познатом сивилу, што је искусној екипи било довољно за последњи преокрет.

Следи гостовање у Задру, у недељу од 17 сати.

М. М.

КУГЛАЊЕ**Добровољно илашили пораз**

МЕЧ седмог кола Прве лиге Србије, група Центар, куглаши Водовода добили су против Бакра из Бора на свом терену службеним резултатом 8:0, јер гости нису дошли.

Како смо сазнали у клубу, Борани су

израчунали да им је јефтиније да плате казну од 10 хиљада динара него трошак за путовање. Међутим, како прописи кажу, уколико се оваква „злоупотреба“ (а и није спорти) понови, клуб ће бити дисквалифико-

ван из даљег такмичења.

Следи првенствена пауза због Куп такмичења. Из Водовода поручују да ће је искористити да одиграју одложену утакмицу шестог кола, против Ибра у Крајеву.

С. М. С.

НЛБ ЛИГА

5. КОЛО: Раднички - Игокеа 71:78, Широки - Будућност 69:61, Цедевита - Хемофарм 89:97, Олимпија - Партизан 75:73, Загреб - Цибона 77:87, Нимбурк - Крка 57:77, Црвена звезда - Задар 76:89.

Хемофарм	5	4	1	429:404	9
Олимпија	5	4	1	349:336	9
Будућност	5	3	2	400:371	8
Крка	5	3	2	350:323	8
Цибона	5	3	2	402:386	8
Загреб	5	3	2	366:361	8
Нимбурк	5	3	2	368:370	8
Цедевита	5	3	2	382:388	8
Задар	5	2	3	357:343	7
Партизан	5	2	3	387:378	7
Игокеа	5	2	3	344:340	7
Широки	5	2	3	371:387	7
Раднички	5	1	4	375:425	6
Црвена звезда	5	0	5	366:434	5

6. КОЛО: Задар - Раднички, Будућност - Игокеа, Крка - Црвена звезда, Цибона - Нимбурк, Партизан - Загреб, Хемофарм - Олимпија, Широки - Цедевита.

АМЕРИЧКИ ФУДБАЛ**И Вејрићи за титулу**

ВЕЛИКИ дерби, а постао је то и у јуниорској конкуренцији, у српском америчком фудбалу припао је крагујевачком саставу. Дивљи вепрови су у Београду савладали Вукове и тако се домогли шансе да се боре за трофеј „Вељка Макојевића“ и титулу шампиона Србије у Јуниорској лиги.

Утакмица је била више него драматична, а завршена је резултатом 20:21, по четвртинама 0:6, 7:0, 13:7, 0:8. Домаћин је био убеђен да ће после вођства од 20:6, доћи до финала, но на делу се показало срце младих Крагујевчана. Са два тач дауна дошло се до минуса један, а онда су, три минута пре краја, одиграли више него ризикантно. Очекивао се шут за продужетак, но Вепрови су се одлучили на претварање за два поена, које је донео Петар Гојић.

Финални сусрет, у коме су крагујевачком саставу ривали Пантери из Панчева, игра се 13. или 14. новембра.

М. М.

РВАЊЕ**Светина два неуспеха**

РВАЧ Радничког Светислав Јаковљевић, као члан студентске репрезентације Србије, вратио се из Торина забележивши два пораза.

Најпре му је ривал био италијански представник, касније освајач сребрне медаље, док је у репесажу изгубио од представника Сједињених Америчких Држава.

М. М.

БИЦИКЛИЗАМ**Шампиони, вицепрваци...**

ПО ономе што је приказао, крагујевачки Раднички у тек завршеној бициклическој сезони има разлога да буде задовољан. У планинском бициклизму ту су прваци Балкана и Србије у појединачној конкуренцији, сениор Бојан Ђурђић и јуниор Мирко Скандарски. У вођњи на друму, наш тим је екипни вицешампион државе у категорији јуниора и сениора, док је надметање појединачно сениор Горан Шмелцеровић окончао на другом месту.

- Задовољни смо постигнутим резултатима у 2010. Сезона је завршена и сада правимо план за наредну. Циљ нам је да наравно, у брдском бициклизму одбранимо титулу, а да до највишег пласмана дођемо и у друмском бициклизму.

Сходно томе, ових дана смо у потрази за слободним такмичарима у Србији, како би, уз постојећи састав, направили прави тим за следећу сезону - резиме је спортског директора клуба Александра Марића.

До почетка нових такмичења, бициклисти Радничког ће се припремати у Крагујевцу, колико то услови дозвољавају, а током децембра један део ће се одрадити и у Црној Гори.

С. М. С.

КРАГУЈЕВАЧКЕ РУКОМЕТАШИЦЕ НА ПУТУ ПОВРАТКА У ДРУШТВО НАЈБОЉИХ

360 STANOVA • DEČIJA IGRALIŠTA • OBEZBEĐEN PARKING • ZELENE POVRŠINE • 40 LOKALA

IZUZETNA
PONUDA

SAMO DO 30.11.2010

U SARADNJI SA

SOCIETE GENERALE
SRBIJA

• SMALLVILLE •

KRAGUJEVAC

SPECIJALNI USLOVI KREDITIRANJA STANOVA DO 30. NOVEMBRA

Promenljiva kamatna stopa 3.95%+6M EURIBOR ili fiksna kamatna stopa 7.5%.

Trošak odobravanja kredita 0%.

Trošak zahteva za osiguranje NKOSK 30 EUR. *

INFORMACIJE I PRODAJA

tel: 034 352 641, 011 3058 435, e-mail: prodaja@smallville.rs

www.smallville.rs

Societe Generale Banka Srbija a.d. Beograd, korisnički centar: 011 3011 555

www.societegenerale.rs